

F55
nim. 2
S 577

Tartu Üliõpil

Akadeemiline Keemia Selts.
Tartu Üliõpil.

Ülduudolemiste jutuallid.

28. vabr. 1923 - 2. det. 1935

898

Academiſe Keemia
Seltsi
üldkoosolekute protokollid

the/205-

F55

1000 21

9. 577

1087:13

1

Akadeemilise Keemia
Seltsi
üldkoosolekute protokollid

AKSi

asutamiskoosolek 7 märts 1923
registreerimine Ülikooli wa-
lituse poolt 9 märts 1923.

28 veebruaril 1933a, J. Kranigi ja A. Tols'i, poolt
kui keemia seltsi loomise mõtte algatajate, poolt
kokkukutsutud keemikute koosolekul jõuti ühisele
otsusele et akadeemilise keemia seltsi asutamine
tarvilik on. Koosolekul määrati ära sihtjooned,
mis tuleks aluseks võtta põhikirja projektis. Otsustati
valida ajutine põhikirja komisjoni, kelle hooleks
jääb põhikirja projekti väljatöötamine ja selle esitamine
uuele keemikute koosolekule, mis kõige lähemal ajal kokku-
astuma pidi ja ühtlasi ka seltsi asutamiskoosolekule.
Ajutisse põhikirja komisjoni valiti üliõpilased

Einer, Mars

Kranig, Jaan

Tols, Arhold.

Ruubel, Nikolai

Koosoleku lõpp k. 8 vhtu

Protokollerija N. Ruubel.

Akadeemilise Keemia Seltsi

asutamiskooolek, 7. märtsil 1923.

Koooleku avab ülp. Kranig. Kannab ette
paevakorra:

1. Koooleku juhataja valimine
2. Põhikirja vastuvõtmine
3. Akad. keemia seltsi ajutise juhatusel valimine
4. Läbirääkimised

1. Koooleku juhatajaks valitakse prof. M Wittlich
protokollijaks N. Ruubel

2. Ülp! Einer kannab ette põhikirja projekti.
Põhimõttelikult ollakse põhikirja kava poolt
Asutakse põhikirja üksikute punktide haruta-
sele.

Peale üksikajalist paragrahvide haruta-
mist võetakse suurem osa nendest muu-
tuseta vastu. Parandused ja täiendused võeti
vastu järgmiste paragrahvide kohta

§5. Prof. M Wittlichi ettepanek: „Auliigetel
olgu tegevliigetega vähemalt ühesuurused õigused
Samuti võetakse vastu prof. Wittlichi ettepanek
sõna „puritahtliselt“ asemel „sihiliselt“ võtta

§8 Ülp! ülp! Eineri ja Tolsi ettepanekul
stsustati juhatusel volituste aega 1 aastast peale
pikendada

Ülp! Kranigi ettepanekul võetakse vastu
tegevusaasta „jaan - jaanuarini“

Samuti läheb hääletusel labi ka tema
ülp Kranigi ettepanek, et juhatusel liikmed
oma ametitele saavad valitud

Ülp. Rask arvab et põhikirjas peaks ettenähtud
olema riimise hääletuse võimalused

3. Ajutise juhatusel valimised toimetakse lahtiselt
Valitakse oma ametitele

Ajut. juhatajaks: dots. Rogermann

„ „ abiks: ülp. Kranig

„ ringhoidjaks: ülp. Ruubel

„ „ abiks: ülp. Einer

„ laekahoidjaks: ass. Lussi

Aj. juhatusel ülesandeks jääb seltsi registreerimine

Aj. seltsi esimees tänab kooolekut avaldud usalduse
eest.

Juhataja lõpetab koooleku k 8:20

Havotjard 49.

Protokollija N. Ruubel

Protokoll № 2
Akadeemilise Keemia Seltsi

esimene koosolek 23 märtsil 1923 r 3/4 ö.

Koos on 31 liiget.

Koosoleku avab esimees, ja paneb ette koosoleku juhatajat valida.

1) Juhatajaks valitakse ass. R. Mark.

Päevakord võetakse muutmata vastu.

2) Aj. juhatus tegevusaruannet kamab kirjatöimetaja ette. Teatab et selts on registreeritud 9 märtsil, ilma muutuseta põhikirjas. Arapeetud on üks juhatus koosolek.

Aruanne võetakse tänuavaldusega vastu.

Peakoosoleku otsustas liikmemaksu 100 mk peale aastes kindlaks määrata.

Ülp. Einer teeb ettepaneku liikmeraha maksutähtaeg 15 apilli peale määrata.

Ass. Sossi arwab kohasemaks tähtaega mitte määrata.

Hääletusel läheb labi Eineri ettepanek 16 hälega 1 vastu.

3) Juhatusel valimistel valitakse esimehes dots Kogermann ühel hääl.

Abiesimehe valimisel, mida kinniselt toimetati ühe liivme nõudmise peale saidid häält

Kranig 15 häält

Miller 4 "

Einer 8 "

Kask 4 "

Seega on valitud abiesimehes ülp. J. Kranig. Lahtisel hääletusel valiti

kirjatöimetajaks Ruubel

" abiks Erms

Laekahvidjaks ass. Sossi

Juhatusel kandidaate kinnisel hääletusel

Einer (21), Valtter (22), King (23), Nõu (15), Reitel (6)

Revisjoni komisjoni valiti ülp. Kask, prof. Karbutt ja ülp Nõu.

Kandidaatides nim komisjoni: Kummel ja Miller.

Koosolek lõpetas k 8.15.

8

Kirjatöimetaja N. Ruubel.

Karl Kask.

N. King.

J. Põõne

Protokoll №4

A. K. S.-i 4 detsembril 1923a. ärareetud

peakoosoleku protokoll

Päevakorras on:

1. Eelmise koosoleku protokoll kiinitamine
2. Kodukord
3. Läbirääkimised.

Juhatab A. Paris.

1. Protokoll kiinitatakse koosoleku poolt, peale seda, kui see sai ette loetud. Protokollile alla kirjutama volitati koosoleku poolt ülp. Kesk Pääsure, King.

2. Kodukorra kava kannab ette seltsi abiesimees J. Kranig.

Üliõp. Parts paneb ette kodukorra vastuvõtmist edasilükata, ja kodukord üliõpilastele kättesaadavasse kohta lugemiseks ja tutvumiseks, kui ka arvustamiseks välja panna.

Üliõpil. Rekk teeb ettepaneku kodukorda otsuse vastu võtta.

Mõlemad ettepanekud pandakse hääletusele, kusjuures esimene ettepanek 7 poolt ja 8 vastu, teine 10 poolt ja 3 vastu saab.

Asutakse kodukorra kava arvustamisele.

Üliõp. Tols, arvab, et kodukorras peaks ette nähtud olema, et eluaegsed liikmed valitavad on ettepaneks kutsutakse läbi.

Võetakse vastu laekahoidja K. Sossi ettepanekud liikmemaksu kohta, nim.: 1) Liikmemaks maksetakse korraga. 2) Maksu tähtajaks on 1 oktoober.

Vastu võetakse ka H. Sossi ettepanek sõna tarvitamise aega mitte piirata (erakorraliseks teadaandeks jne), ja vastav muudatus §34-s teha.

5
Ülp. Laur paneb ette põhikirja muutmise kohta käivatest §§-st mahakustutada §69. Ettepanek võetakse vastu.

Dots. Kogermann soovib kodukorra uues redaktsioonis eraldada mäisted „seksiõnn“ ja „toimkond“ (kommissioon), mis praeguses kodukorra kavas üldise nimega toimkond ära tähendatud.

Panuti paneb dots Kogermann ette §1-st mahakustutada sõna „vastuvõtmiseks“, et §1 kõlaks:

„Seltsi kodukorra muutmiseks on tarvilik 2/3 tegelike koosviibimine“

Ettepanek võetakse vastu.

Koosolek lõpeb k 815.

Kirjatoimetaja N. Ruubel

Karl Koss - J. Laur.
King.

Akadeemilise Keemia Seltsi

üldkoosolek 11 märtsil 1924 a.

Päevakord

1. Koosoleku juhataja valimine.
2. Eelmise koosoleku protokoll kiinnitamine.
3. Aruanded (tegevuse, kassa ja revisjoni komisjoni).
4. Valimised
5. Läbirääkimised.

Koosoleku algus k. 7.05. Koos on 26 liiget.

1. Koosoleku juhatajaks valitakse prof. M. Wittlich.
2. Eelmise koosoleku protokoll kinnitatakse, et kirjatoimetaja (doks. P. Kogermann teeb paranduse "ülp. Tolsi ettepanek ei leia tarvilist häälteenamust"; Üliõp. Kask paneb ette eelmise koosoleku protokoll kiinnitamata jätta, kuna protokollist arusaada ei ole kas kokkuvõtte on vastu võetud või mitte. Peale läbirääkimisi otsustatakse siiski protokoll kiinnitada, ja koosoleku poolt nimetatakse allakirjutajateks ülp. Kask, Laur ja King.
3. Tegevuse kohta annab aru kirjatoimetaja: Seltsi senine tegevus mis veel tervet aastat kestnud ei ole, on avaldunud peamiselt kõnekoosolekute korraldamises. (Kõnekoosolekuid) Kõnesid on peetud mitmesuguste teemade peale, peamiselt üliõp. õpejõudude poolt, kogu summas seitse. Seltsi sisemiste asjade ajamiseks on peale asutamiskoosoleku peetud 2 üldkoosolekut. Juhatus on ära pidanud 5 koosolekut. Juhatus poolt sai moodustatud sõnaraamatu toimkond, kes veel praegu oma tööd lõpetanud ei ole. Seltsi kirjavarustus on olnud väike. Sissetulnud 3 kirja, välja saadetud samuti 3. Liikmeid on seltsil 63. Liikmete hulgast lahkunud surma läbi Nikolai Erassi.

Juhataja teeb ettepaneku lahkunud auks pristi tõusta

Kassa seisukorrast annab aru laekahoidja H. Sossi.

Sissetulekuid on kassal olnud ainult liikmemaksust, mida tasunud 40 liiget, 100 mk., kokku 4000 mk. Väljaminekuid on olnud asjaajamise ja kirjatoimetuse kuluks 1589 Mk., ülejääk 2411 mk. Revisjoni toimkond on kassat revideerides, aruande leidnud siige olevat.

Revisjoni toimkonna nimel annab aru revisjoni toimkonna liige Kask: 18 veebruaril 1924 revideeris komisjoni A. K. S. kassaraamatud ja rahalist seisust moodunud aasta eest, kusjuures leidis et sissetulek-väljaminek äieti sissekantud ja ülejääk kassas kasutatud nelisada üksteist (2411) marka äieti näidatud. Muust seltsi tegevuse revideerimisest, ~~mis~~ ^{mis} olevat komisjoni loobunud. Komisjoni avaldab siiski soov: 1) kõnekoosolekute tuleks protokollida ja protokolliraamatusse sissekanda, 2) sekretäiril tuleks revisjoni komisjoni tarvis valmistada nii seltsi kui ka toimkondade aruanded 3) järgneva aasta eelarve esitamine komisjoni. 4) kõnekoosolekute teadaandmine peab sündima laiemal ulatusel, näil. muuseas, ajalehe "Postimehe" kaudu

3. Valimised. Prof. Wittlich, koos juhataja teeb ettepaneku vanat juhatus tagasi valida. Abiesimees J. Kranig teatab, et tema oma ametist tagasi astub ja järgneval aastal enam juhatusse ei kandideeri. Selle järel asutakse juhatus liikmete valimisele üksikult. Valitakse oma ametitele

1. Kogermann, P., dots. - esimeheks (end)
2. Laur, H., ass., - abiesimeheks
3. Ruubel, N., üliõp. - kirjatoimetajaks
4. Erma, O. - abikirjaltoimetajaks
5. Sossi, H., ass., - laekahoidjaks.

Juhatus kandidaatideks: Maugas ja Kalamees
Revisjoni komisjoni valitakse

1. Narbut, J., prof. - komisj. esimeheks
2. King, N., üliõp., } komisj. liikmeteks
3. Parts " " }

Revisiooni komisj. kandidaatideks valitakse
Veiderpass, N., Dr pharm. ja
Meder, üliõp

Uue juhatus nimel võtab sõna dots. Kogermann.
Tänab koosolekut avaldatud usalduse eest
4 Koosolekul enam sõna ei soovita. Juhataja lõpetab
koosoleku k. 8 õhtu

~~M. King~~ P. Pauls vi
~~Abel~~ Kirjatoimetaja N. Ruubel.

Protokoll №7. A. K. S. i

Kõnekoosolek. 28 aprillil 1924 k. 7 õhtul
Kõneles dots. H. G. Perlitz aine üle
„Aatomite ehitusviisidest.“

Kõneleja andis täieliku ülevaate kõigeuuematest
vaadetest aatomstruktuuri kohta, tabavalt võrdles
aatomis valitsevaid suuruse ja kiirusvahekordi näidetega
tegelikust elust ja ning juhtis kuulajaskonna tähelepanu
ka mitmete praegu valitsevate vaadete puuduste ja
mittetäielikkuse peale

Kõnele järgnesid läbirääkimised.
Koosolek lõppes k. 8.45.

Kirjatoimetaja N. Ruubel.

Protokoll №8 A. K. S.

Kõnekoosolek 9/124 a kell 7 õhtul.
Kõneles prof. Kogermann aine üle: Keemikute
rahvusvahelised organisatsioonid.

Kõneleja andis ajaloolise ülevaate keemikute rahvus-
vaheliste organisatsioonide tekkimise ja praeguse seisukorra
üle ja teatas et Eesti Keemikute Liit on rahvusvahelise
uniooni vastu väetud.
Läbirääkimisi ei peetud.

O. Bruna
kirjat. abi

Protokoll №9
A. K. S.

Kõnekoosolek 13/124 a. kell 6 p. l.

Kõneles dr. Ing. B. Mitro - töidusainete uurimislabo-
ratoriumi juhataja Tampere aine üle: „O. boze“

Kõne kava:

- 1). O boze
- 2). a) Znarenne boze k spurnu neurobera
b) kpez ülova boze
c) kakas gozjena õvint korvuna boze
d) usulegobanne boze
e) Oruuzenne boze.
3) Ciuonibile boze.
a) Us kapaxjep
b) usulegobanne
c) Oruuzenne.

Läbirääkimised.

Koosolek lõppes kell 8 õhtul

O. Bruna
kirjat. abi

A. K. S.

Kõnekoosolek 3 märtsil 1925. a. 7. õhtul

Kõneleb prl. Sälme Vares aine üle: "Pöletisgaaside valmistamisest ja tarvitamisest Eestis"

Kõneleja andis lühikese gaasitööstuse arenemisloo väljamaal ja Eestis, lõi andmeid koduma valgustus kui ka jõugaasi tarvitamisruumide kohta, võrreldes neid andmetega mujalt.

Läbirääkimised.

Koosoleku lõpp k 8:30

Kirjatoim.: N. Ruubel

aastakoosolek

23 märtsil 1925 a.

Päevakord

1. Koosoleku juhataja valimine
2. Protokollide kinnitamine
3. Aruanded (tegevuse-kassa ja rev.kom.)
4. Elarve
5. Valimised . 6. Kodukorra kinnitamine
7. Jätkuvad asjad.

Koosolek algas k. 7:15.

Koos on 17 liiget.

1. Koosoleku juhatajaks valitakse Dr. Paris
2. Kirjatoimetaja kannab ette eelmise peakoosoleku ja kõnekoosolekute protokollid. Parandusi protokollide juure ei tehta. Allakirjutajateks protokollide nimetarse kaasvõitlejad N. King, P. Paulovits, A. Kreela.
3. Seltsi tegevusearuande kannab ette kirjatoimetaja. Koosolekuid on peetud: 1 peakoosolek, 4 juhatuses koosolekut, 1 revisjoni toimikorra koosolek ja 4 kõnekoosolekut, mille peal umbes 200 kuulajat käis. Korraldatud on üks teohtu. Liikmete arv on kasvanud ~~63~~ 63 pealt 72-ile.

Kassaruande kannab ette laekahoidja, kust selgub et ülejääki on 6421 marka

Revisjoni komisjoni nimel annab aru rev. komisjoni liige King: 9 märtsil 1925 revideeris komisjon A.K.S kassaruamatut ning kirjatoimetaja raamatuid möödunud aasta ast, kus juures leidis et 1) kassa sissetulek ja väljaminek õieti näidatud ja 2) kirjatoimetaja on protokollinud ja, arvesse võttes möödunud aasta rev. komisj. soovivalt, protokollid raamatuse kannud kõnekoosolekud ja nendest laiemal ulatusel, näit. "Postimehes" teatanud.

Aruannete puhul läbiraakimisi ei peetud.
4. Laekahoidja kannab eelarve ette, kust selgub et peale jooksvate väljaminekute mahaarvamist seltsi laekasse umbes 14.000 marka raha jääb. Selle ülejäägi kasutamise kohta tehakse 2 ettepanekut: 1. Kaasv. Kranig soovitat raha kulutada Keemia sõnastiku trükkimiseks. Ettepanekut ei pandagi hääletusele, kuna asjatundjalt poolt seletatakse, et nim. summast ei jätku.

2. Prof. Kogermann soovitat ülejääki kasutada auhinnana mõne teaduslise töö võistlusele kasutada, mida A.K.S võiks välja kuulutada. Hääletamisel võetakse vastu otsus: „osa ülejääki kasutada auhinnaks 1926 aasta jaoks. Auhinna suurus määratakse kindlaks järgmistel koosolekutel“.

5. Ksv. Laur kannab ette parandatud kodukorra punktid, mis ürsikult vastu võetakse. Koosoleku juhataja peab protokolli kodukorra tervena hääletusele, kusjuures poolt hääletavad 12, vastu 0.

6. Valimised. ~~Ats~~
Seltsi esimeheks valitakse prof. P. Kogermann, abiesimeheks ——— Dr. A. Paris
kirjatoimetajaks ksv. Parts
abikirjatoimetajaks ksv. Tols
Laekahoidjaks ~~ass.~~ Possi

Kandidaatideks esimehe kohale ass. Laur,
kirjatoimetaja kohale ksv. King,
laekahoidja kohale ksv. Paulovits

Revisiooni komisiooni valitakse Dr. Veiderpan, ~~ass.~~ Korro ja ass. Kranig.

Revisiooni komm. liikmete kandidaatideks ksv. Masing ja ksv. prok. Mikkelstein.

7. Liikmemaksu suurus määratakse käesolevaks aastaks laekahoidja ettepanekul 100 mk aastas. Koosoleku lõpp k. 8. 15.

Paul Kogermann
O. Pina Antero

K. Reibel
Kirjatoimetaja

Akadeemilise Keemia Seltsi aastakoosolekul 23 märtsil 1925a. vastuvõetud seltsi kodukord on järgmine:

Kodukord

Akadeemiline Keemia Selts.

§1. Seltsi kodukorra muutmiseks on tarvilik 1/2 liigete tegevliikmete koosviibimine, kusjuures otsus tehakse 2/3 häälte.
§2. Seltsil on oma pitsat pealkirjaga „Akadeemiline Keemia Selts Tartus.“

Seltsi koosseis.

§3. Seltsi toetajateks liikmeteks võivad olla asutused ja isikud, kusjuures asutuste liikmemaks on kümme korda suurem, kui isikutel.

§4. Toetajate liikmete liikmemaks, määratakse kindlaks üheks aastaks ehk eluks ajaks, kuna tegevliigetel igaks aastaks määratakse

§5. Seltsil on harilikud ehk eluaegsed toetajad liikmed kusjuures eluaegse toetaja liikme liikmemaks on 10 korda suurem kui harilikul toetajal liikmel

§6. Harilik toetaja liige, kes oma liikmemaksu järgmise aasta 1. oktoobriks ära ei ole tasunud kustutakse toetaja liikmete nimekirjast maha

§7. Eluaegsele toetajaliikmele antakse seltsi ^{juhatus} poolt eluaegne liikmekaart

§8. Seltsi tegevliikmeks astumine sünnib suusõnalise soovivaalduise läbi, milleks juhatus poolt tuleb pöörata

§9. Juhatus võib ka liikmeks astumise soovivaalduise tähelepanemata jätta, kannab aga siis soovivaalduise üldkoosoleku otsustada, motiveerides oma seisukohta

§10. Liikmemaksu tähtpäevaks on tegevliigetel 1 november. Liikmemaksu ei makseta tagasi

§11. Laekahoidja on nõustatud liikmetele maksu meelde tuletamine. Liikmeid, kes kolme aasta jooksul oma liikmemaksu tasunud pole, arvatakse liikmete hulgest lahkunuks.

§12. Seltsist väljakeidetud tegevliigete vastuvõtmine võib sündida üldkoosolekul juhatusel või juhatusel.

§13. Votatajaid liikmeid ei või seltsi ametisse valida

§14. Igal üldkoosolekul teatab juhatus missugused uued liikmed vastu võetud.

Üldkoosolek

§15. Veebruari kuus peetaval aastakoosolekul valitakse seltsi juhatus ja revisjoni toimkond, kinnitatakse seltsi tegevusaruanne, käesoleva aasta eelarve ja tegevuskava. Tegevusaasta kestab 1. jaanuarist 1. jaanuarini

§16. Korralduste üldkoosolekute aja määrab kindlaks üldkoosolek iga aasta algul.

§17. Erakorralised üldkoosolekud kutsutakse kokku põhikirjas ettenähtud korras

§18. Korralduste üldkoosoleku päevakorras võivad olla kõned ja seltsi ellu puutuvate küsimuste otsustamised

§19. Seltsi koosolekuid juhatab seltsi esimees, abi ehk mõni juhatusel liigetest esimehe soovil. Aastakoosoleku juhataja valitakse koosolekul.

§20. Koosolekule ilmunud seltsi liikmed kirjutavad oma nimed sellekohasesse raamatusse.

§21. Enne üleminekut päevakorra sisulisele harutamisele võib koosolek päevakorda muuta.

§22. Koosoleku loaga võivad koosolekust osavotta sõnagõigusega ka mitteliikmed

§23. Seltsi koosolekud on lahtised

§24. Koosolekul annab sõna koosoleku juhataja, kes järjekorras nagu sõnasoovijad talle teatanud

§25. Sõnasaamise järjekorda võib üksteisega vahetada, sellest juhatajale teatades

§26. Kui sõnasoovija kättejõudnud sõnasoovimise ajal juhtub koosoleku ruumist äraolema siis paigutab juhataja tema nime sõnasoovijate nimekirja lõppu.

§27. Koosoleku korra kohta antakse sõna igal ajal väljaspool järjekorda mitte üle kolme minuti. Keel kordadel tehtud ettepaneku kohta antakse sõna ühele poolt ja ühele vastu

§28. Faktiliselt märkuseks antakse sõna väljaspool

järjekorda, kuid ainult üks kord ja mitte üle 3 minuti

§29. Kui sõna soovitakse faktiliselt märkuseks ja korra kohta ühel ajal, siis antakse sõna korra kohta enne

§30. Hääletamise motiivide kohta antakse sõna enne hääletamist, kuid ainult üks kord ja mitte üle 3 minuti.

§31. Tsiklisis asjus antakse sõna selle päevakorra punkti lõpetamisel, mille arutamise ajal avaldati riisugune sõnanõudmine

§32. Erakorraliselt teadaandeks saab sõna ainult üks kord mitte üle viie minuti, kusjuures koosoleku juhatajal peab teadaande sisu enne teada olema. Erakorralise teadaande puhul võib teha ettepanekuid ja avada läbirääkimisi. Erakorraline teadaanne peab sisaldama teadaandmist misisuguse erakorralise sündmuse kohta, mis koosolekul arutamisel olevate küsimustega, koosoleku või seltsi juhatusel tegevusega või huvidega ühenduses seisab. Kui erakorraline teadaanne puudutab arutamisel olevat küsimust, siis antakse sõna läbirääkimiste ajal, vastasel korral käesoleva päevakorra punkti lõpul.

§33. Peale tegelikult hääletamisele asumist ei anta kellegile sõna enne hääletuse lõppu

§34. Koosolek võib kõneaja piirata ja kõnelijate numbrist kinni panna

§35. Koosoleku juhataja võib nõuda, et ettepanekud täiendused ja parandused antakse kirjalikult sisse

§36. Enne hääletamist avaldab koosoleku juhataja kõik ettepanekud, parandused ja täiendused, kui keegi koosolejatest seda nõuab soovil.

§37. Kui ettepanekuid, täiendusi ja parandusi mitu siis hääletatakse kõigepealt neid mille vastuvõtmine teiste hääletamise tarbetuks saab ja sellejärel need mis erinevad algettepanekust kõige rohkem. Kui sarnast vahet ei ole, hääletatakse sisse andmise järjekorras

§38. Parandused ja täiendused hääletatakse enne kui ettepanekud

§39. Hääletamine sünnib „per acclamatione“, lahtiselt ja kiinniselt ja nimeliselt

§40 Kui keegi protesteerib per aclamatione hääletamise vastu, peab juhataja lahtise hääletamise ette võtma, kui koosoleku enamus kinnist hääletust ei nõua.

§41. Koosoleku otsusel võib hääletamine ka nimeline olla.

§42. Nimelisel hääletusel on esõigus kinnise hääletuse nõudmise ees.

§43. On hääletusel üks ettepanek siis loetakse hääled, poolt ja vastu, ja tunnistakse ettepanek vastuvõetuks kui ta sai hääli rohkem poolt kui vastu, hoolimata erapooletutest.

§44. Kui on mitu ettepanekut, siis hääletakse ainult poolt. Kui ükski ettepanek ei saanud absoluutset enamust, ehk sai ühepalju, siis hääletakse kõik ettepanekud poolt ja vastu. Vastuvõetus tunnistatakse see ettepanek mille "poolt" hääle arv, kui neist vastu antud hääled mehearvatud, kõige suurem.

§45. Hääle poolenemisel loetakse ettepanek tagasilükatuks.

§46. Iga seltsi liige võib küsimusega ja 6 liiget arupärimisega juhatusse poole pöörata kas juhatusse legevuse esjus, või seltsis esinevate väärnähtuste puhul. Küsimine antakse kirjalikult juhatusse sisse, samuti ka arupärimine.

§47. Koosoleku juhataja on kohustatud teatama igast koosoleku ajal sissetulnud arupärimisest või küsimusest kohe peale käesoleva päevakorra punkti lõppu. §48. Juhatus võib arupärimise või küsimuse peale vastata kohe peale samal üldkoosolekul, ehk peab seda järgmisel tegema.

§49. Korra alalhoidmise üle koosolekul valvab koosoleku juhataja. Temal on õigus peatada kõnelejat kõrvale kaldumisel, märkust teha ja korrale kutsuda haavarate ja mittekohaste sõnade tarvitamisel, ja korvarikkumisel.

§50. Peale kaherõdse peatamise, märkuse või korrale kutsumise, või kui haavarad üteldused, mittekohased sõnad ehk korvarikkumine on niisugused, et kõne jätkamine võimata ehk takistab koosoleku rahulist käiku, võtab juhataja kõnelejalt ehk korvarikkajalt sõna ja paneb ette ülesseütajat sõnadõiguse jätta, kas käesoleva punkti arutamise või kogu koosoleku ajaks, või teda koosolekult välja heita. Enne tähendatud ettepaneku hääletamist antakse seletuseks sõna sellele, kelle kohta ettepanek tehtud.

§51. Koosolekust kirjutatakse kirjatöimetaja poolt üksikesjaline protokoll, mis samal ehk järgmisel koosolekul etteloetakse ja pärast vigade parandust kinnitatakse kolme koosolekul viibinud liimne allkirjaga.

Seltsi juhatus.

§52. Juhatus on seltsi otseroheseks esitajaks ja toimetas kõik seltsi asju põhikirja, üldkoosoleku ja kodukorra põhjal.

§53. Seltsi juhatuse liikmed valitakse aasta koosolekul ametisse.

§54. Peale selle valitakse igale ametile kandidaadid. Kandidaadid valitakse üheks aastaks esimehele kirjatöimetajale ja laekahoidjale, kes juhatusse juures koopteerituna töötavad.

§55. Juhatusse liikmed valitakse liht hääletenamusega ehk per aclamatione.

§56. Aastakoosolekul valitud juhatusse liikmetele annab endise juhatusse esimees nende valimise kirjalikult teada ja kutsub kõik uued juhatusse liikmed mitte hiljem kui nelja päeva pärast kokku. Sel koosolekul võtavad uued juhatusse liikmed eelkäijalt raha kassaraamatud ja muu seltsi vara ning kirjavahetuse üle. Üleandmise ja vastuvõtmise üle seatakse kokku akt, millele endise ja uue juhatusse liikmed alla kirjutavad.

§57. Kui mõni juhatusse liige juhatussest välja astub tuleb tema ametile vastav kandidaat. Kandidaati kutsus juhatusse esimees.

§58. Juhatusse koosolekud kutsus kokku esimees et oma äranägemise järgi ehk kui kaks juhatusse liiget koosoleku kokkukutsunist nõuavad.

§59. Koosolek on otsusevõimeline kui vähemalt kolm liiget on koos, esimees ehk abiesimees nende seas.

§60. Otsused tehakse liht hääletenamusega. Hääle poolteks langeteks on esimehe hääle otsustav. Juhatusse koosoleku otsused protokolleeritakse ja kinnitatakse kirjatöimetaja allkirjaga.

§61. Igal juhatusel liikmel on õigus nõuda, et tema isearvamise protokollitakse, mis teada enamuse poolt tehtud otsuse tagajärjest vabestab.

§62. Juhatus peab hoolitsema, et seltsi asjaajamine ja arvepidamine alati korras oleks.

§63. Juhatus võib kulu teha ainult eelarve piirides mis aasta koosolek iga aasta kinnitab.

§64. Kui ülemäärane kulu on tehtud, siis annab juhatus põhjendatud aruande ülemääraste väljaminekute kohta üldkoosolekule kinnitamiseks.

§65. Kui juhatus seltsi aruande ja eelarve kokkuseadnud siis annab ta selle nädal aega enne aasta koosolekut revisjoni toimikommale läbivaatamiseks.

§66. Juhatusel hool on kõik seltsi varandus.

§67. Juhatus hoolitseb koosolekute ärapidamise ja nende päevakorra eest.

§68. Juhatusel asukoht on Tartu.

§69. Juhatusel liikmeid võib tagandada ainult üldkoosoleku otsusega, kui revisjoni komisjon või kümneks liikmeid seda nõuavad.

Juhatusel liikmed.

Esimees.

§70. Esimees on igal pool ja ajal juhatusel kui asjaolud temalt sellekohast volitust ei nõua seltsi arenikuks.

§71. Esimees: a) valvab, et seltsi asjaajamine kõigiti korras oleks, b) hoolitseb selle eest, et kõik üldkoosoleku kui ka juhatusel otsused õigel ajal ja korralikult täidetakse c) valvab selle järele et kõik ja kõigis asjus seltsi kodukorra ja põhikirja piirides toimetataks, d) valvab selle järele, et juhatusel liikmed korralikult enese peale võetud kohustusi täidaks ja kui keegi juhatusel liigetel põhikirja üldkoosoleku otsuse ehk juhatusel antud kodukorra vastu toimetab, siis juhib esimees esija tähelepanu sellele; e) kinnitab oma allkirjaga kõik seltsi nimel valjaminevad paberid. f) määrab tumid, millal seltsi asjus isikuid ja teateid vastu võetakse g) avab kõik seltsi nimel tulevad kirjad ja annab kirjatoimetajale näpunäiteid

12)

nende tähtsuseks i) seltsi koosolekutel annab kõigi küsimuste kohta seletust, mis koosolekul harutakse ehk volitab kedagi juhatusel liigetel seda tegema j) võib juhatusel koosolekule ka kõrvalisi isikuid nõuandva haalõigusega kutsuda k) juhatab juhatusel koosolekuid

§72. Esimehe kohustusi tema puudusel täidab esimehe abi.

Juhatusel kirjatoimetaja

§73. Kõik seltsi nimel adresseeritud saadetused tulevad juhatusel kirjatoimetaja kätte

§74. Kirjatoimetaja hoolitseb selle eest et kõik juhatusel tulevad, niisama ka juhatusel poolt saadetud paberid saaks nummerdatud ja sissetulevate ja väljaminekute kirjade raamatusse tähendatud

§75. Vaatab et kõik täidetud paberid seltsi kirjastogusse saaks asetud.

§76. Tema hoiu all on seltsi põhikirja aruanded, muud seltsi paberid ja pitsatid

§77. Protokolli juhatusel koosolekute otsused

§78. Peab juhatusel poolt antud näpunäidete põhjal kokku seltsi tegevusaasta aruande ja eelarve, ning annab seltsi aastakoosolekul aru seltsi tegevusest

§79. Peab seltsi liikmete nimekirja

§80. Kinnitab oma allkirjaga ja seltsi pitsatiga kõik väljaminekud paberid

§81. Kirjatoimetaja kohustusi tema puudumisel või soovil täidab abikirjatoimetaja

§82. Kirjatoimetaja abi korraldada on ka seltsi arhiiv

Laekahoidja

§83. Seltsi laekahoidja korraldada hoiu all on kõik seltsi rahasummad, võartpaberid ja maksu kvitungid; tema kätte lähevad kõik summad, mis sisse tulevad, niisama õiendab seltsi arveid kolmandate isikutega ja vastutab kõigi tema hoiu all oleva seltsi varanduse eest.

§84. Annab maksude tõenduseks oma allkirja. Nõuab neilt, kellele ta seltsi kassast raha välja maksab tarvilikud tõendavad kvitungid.

§85. Paneb lahtised summad juhatusel käsul juhatusel poolt nimetatud krediit-asutusse jooksvale arvele, või muretsel kindlustud väärtpaberid. Tema kohustus on juhatusel abiks olla, kuidas võimalik oleks kõige kasulikumalt seltsi kapitaali hoida

§86. Valmistab aasta kassaaruande

§87. Peab kassaraamatu, mis esimehe ja revisiooni toimkonna ja kahe liikme allkirjaga ja seltsi pitsatiga kinnitatud, korras ja tähendal sellesse igapäev kõik sissetulekud ja väljaminekud järjekorras üles

§88. Peab juhatusel poolt antud näpunäidete järel tegevuseaasta kassa aruande kokku

§89. Peab seltsi vararaamatuid.

Toimkonnad

§90. Toimkonnad asutakse seltsi tegevliikete poolt ehk üldkoosolekul juhatusel ettepanekul eriliste ülesannete täitmiseks, mis põhikirjaga kokkuvõttes on

§91. Toimkonna võivad asutada vähemalt 3 liiget ja võib olla vähemalt 3-liikmeline

§92. Toimkonna osutajad peavad sellest juhatusel kirjalikult teatama, mis peale juhatus lubab toimkonnale oma tegevust alata. Toimkond lisab juure toimkonna nime ja asutajate liikmete nimed.

§93. Toimkonna tegevuse algul teatab toimkond juhatusel oma juhatusel koosseisust, ning esitab oma tegevuskava, milles ka toimkonna eesmärk ja ülesanded tähendatud, juhatusel kinnitamiseks

§94. Toimkondade tegevust revideerib seltsi revisiooni komisjon.

§95. Igale toimkonna poolt väljaminevale kirjale, mis väljapoole seltsi sihitud, kirjutab alla seltsi esimees toimkonna juhataja ja kirjatöötaja

§96. Toimkonna ja seltsi asutuste vaheline kirjavahetus käib toimkonna juhataja ja kirjatöötaja allkirjadega toimkonna membri all

§97. Toimkond jätab igast väljaminevast kirjast ära kirja toimkonna kirjakogusse.

§98. Toimkond esitab seltsi juhatusel hiljemalt 25 jaanuaris loainud aasta aruande ja käesoleva aasta eelarve.

§99. Juhatus võib toimkonna eelarvet muuta, kutsub aga toimkonna esimehe sellele juhatusel koosolekule, mil toimkonna eelarve arutusele.

§100. Toimkond võib kulusid teha eelarves ettenähtud summas ja sihituses, vastasel korral peab üldkoosoleku luba olema.

§101. Kõik toimkonna koosolekud protokollitakse

§102. Toimkond, mis üldkoosolekul valitud, algab oma tegevust ilma juhatusel loata, kuid tema kohta on maksavad kõik toimkondade kohta käivad määrused kodukorra punktid.

§103. Toimkonnad ajavad asju seltsi juhatusel oma juhataja kaudu, kes ka toimkonda esitab ja kelle ülesandeks toimkonna kohuste täitmise eest valvata.

§104. Toimkonna tegevuse võib juhatusel lõpetatakse tunnistada, kui toimkond oma ülesande on korra saatnud ja vastavard töö tagajärjed juhatusel esitanud.

§105. Üldkoosolekul valitud toimkondade tegevuse võib lõpetada ainult üldkoosolek.

§106. Toimkond võib oma tegevuse ise lõpetada liigete otsusel, kui lõpetamise vastu vähem kui 3 liiget

§107. Kui kolm ehk enam liiget toimkonna tegevuse lõpetamise vastu ja toimkond veel oma ülesandeid täitnud ei ole, moodustakse neist liigetest uus toimkonna juhatus, kes võtab endiselt asjaajamise ja vara üle harilikus korras, ning jätkab tegevust endistes piirides.

§108. Kui toimkonna tegevus lõpetatud ehk ta selle ise lõpetanud, siis annab toimkonna juhatus kahe nädala jooksul jooksvul lõpetamise päevast arvates seltsi juhatusel revisiooni komisjoni poolt õigeks tunnistatud lõpu aruande, samuti annab ka kõik toimkonna pärelt oleva raha, vara, kirjakogu ja arhiivi ära.

§109. Toimkond võib oma liigetelt võtta erilist liikumismees ja temal võib olla oma ettevõtteist erilisi sissetulekuid, kuid toimkonna aasta aruande peavad need summad aratähtsuse olema, mis põhjal need

seltsi rahalise läbivaigu arvesse võetakse

§ 110. Toimkonna liikmeid registreerib toimkonna juhatus. Liiget, keda toimkond ei ole tagistavaks omes töös, võib toimkonna üldkoosolekul toimkonna juhatuse ettepanekul toimkonnast välja heita.

Revisiooni toimkond (=Kommisjoni)

§ 111. Igal aastakoosolekul valitakse kolmeliikmeline revisiooni toimkond ja kaks kandidaati.

§ 112. Isikutele kes revisiooni toimkonda annab seda seltsi esimees teada ja määrab ka esimese revisiooni komisjoni koosoleku aja ja koha. Esimesel koosolekul valib revisiooni komisjoni oma esimehe ja kirjatöötaja. Sellest valikust annab revisiooni komisjoni juhatajale teada.

§ 113. Kui mõni revisiooni komisjoni liige emast enne tähtaja lõppu tema peale pandud kohustest lahti ütleb, annab sellest toimkonna esimehele teada kuna viimane tema asemele kandidaadid kutsub. Kui toimkonna esimees toimkonnast lahkub, siis kutsub seltsi esimese toimkonda uue liikme kandidaatidest ja määrab esimese koosoleku aja.

§ 114. Revisiooni toimkonna esimees juhatab toimkonna koosolekuid.

§ 115. Revisiooni toimkond on otsusevõimeline kui kõik revisiooni komisjoni liikmed koos.

§ 116. Revisiooni toimkonna koosolekud peetakse toimkonna esimehe kokkukutsel.

§ 117. Revisiooni toimkond valvab, et juhatuse tegevus põhikirja ja kodukorra piires liigeks.

§ 118. Revisiooni toimkonna kohused on: a) juhatuse poolt üldkoosolekule ettekantava aruande revideerimine. b) jooksvate revisioonide toimetamine d) juhatuse valmistatud tegevusaasta eelarve läbivaatamine.

§ 119. Aruannet ja seltsi varanduslist seisust revideeriks pöörab revisiooni toimkond oma tähelepanu sellele, 1) et aruanne toimkonnale õigel ajal kätte oleks saadetud, 2) et aruandes nõutavad teated oleks, 3) et eelmise aasta kasaseisu lõpuarved õieti aasta aru-

andesse üle viidud, 4) et kõik aasta aruande arved seltsi varanduse raamatust, tõendust leiaksid ja 5) et varanduse raamatud tõendavate dokumentidega kokku käiks.

§ 120. Aasta aruande kohta valmistatud seletuse peal revisiooni toimkond juhatusele aegsasti kätte saatma, et viimasel võimalik oleks tarbe korral selle peale kirjalikku vastust valmistada ja seda üldkoosolekul ühes aruandega ettepanna. Oma seletuses võib revisiooni toimkond avaldada mõtteid ja soovisi selle kohta, kuidas seltsi tegevust paremale järjele tõsta.

§ 121. Muud revisiooni toimkonna kohused on: kogu seltsi kirjatöötajate revideerimine, varanduse revideerimine ja valvamine; iga aasta algul teeb toimkond korralduse revisiooni.

§ 122. Kui revisiooni toimkond arvab, et juhatuse tegevus või käsiud kahju võivad sünnitada, siis annab ta oma arvamised juhatusele teada.

§ 123. Kui niisuguse teadaande peal revisiooni toimkonnale aegsasti ei vastata, või kui toimkond leiab, et juhatuse vastus teadaandmise kohane ei ole, siis võib revisiooni toimkond erakorralise üldkoosoleku kokkukutsunult nõuda, mida juhatuse on kohustatud viie päeva jooksul revisiooni toimkonna nõudmisest arvates tegema.

§ 124. Revisiooni toimkonna liiget ei või valida ametile, mille tegevus revideerimisele käib.

§ 125. Revisiooni toimkond on kohustatud revisioonist juhatusele ja seltsi toimkondadele kolm päeva ette teatama. Laeka revideerimine võib ette teatamatult sündida.

§ 126. Põhikirja muutmise küsimus võetakse üles üldkoosolekul või juhatuse poolt ja tuleb järgmisel üldkoosolekul otsustamiseks.

Lõpp.

A. Annel,
Kirjatöötaja

Protokoll №12

A.K.S.

demonstreerimise koosolek 30 aprillil 1925a.
kell 7 õhtul keemia auditooriumis.

Demonstrateerib dots. H. Perlitz Bronni liikumist.

On võimalik pöhi, mida annab kolloidlahu ultra-
mikroskoopis, propteeridele eksraanile, tehes teder
nähtavaks korraga suuremale pealtvaatajate
hulgale. Antud koosolekul demonstreeis dots. H.
K. Perlitz rutüüli (P₂O₅) kolloidlahu. Demonstreei-
mõega käis käskäes vastavate seletuste andmine.
Osavõtjaid 20.

Kirjatoimetaja: A. Parts

Protokoll №13.

A.K.S.

Kõnekoosolek 5 mail 1925a. k. 7 õhtul
keemia auditooriumis

Kõneleb hra Vinkler Pöllinnast põlevkivi uurimise
üle mis tehtud tema poolt Pöllinnu gaasvabrikus.

Kõneleja andis ülevaate täiesti mis tehtud Pöllinnu
gaasvabrikus põlevkivi uurimise alal, näitas neid rus-
kuri milledega tuli esialgu võidelda ja kuidas
nendest üle saadi. Sõna võtsid lähimäärivate
all: prof. Kogerman, Vinkler, dr. Veiderpass, alp. Reibel ja
Kuusk. Osavõtjaid 34.

Kirjatoimetaja: A. Parts

Protokoll №14

A.K.S.

Kõnekoosolek 20 oktoobril 1925a. kell 7 õhtul
keemia auditooriumis.

Kõneleb Kohtla õlavabriku juhataja hra duts.
Murenemise mõju õlkiiri õli saagi peale.

Kõneleja näitas et Kohtlas tehtud katsed ja tahelo-
panekute põhjal murenemisel suur mõju on põlevkivi
värv, erikaalu, hygroskoopse vee, mineraalse CO₂, orgaanilise
aine, väärti sisaldavuse ja pearsjalikult õlkiiri õli
saagi peale. Varemud otsustamised põlevkivi hääoluse
üle mis olid tehtud mhe külgaete omaduste põhjal
osutunud valedeks. Sõna võtsid prof. Kogerman ja
alp. Öpik.

Kirjatoimetaja: A. Parts

Protokoll №15

A.K.S.

Erakorraline peakoosolek teisipäeval 24 nov. 1925 k. 4 õhtul
keemia auditooriumis.

Päevakord

1. Auhinna töö teemi kindlaks määramine.
2. Auhinna suuruse kindlaks määramine.
3. Põhikirja muutmine.
4. Kodukorra muutmine.
5. Lähimäärimised.

Koos 24 liiget. Julutal koosolekut arvat. H. Laur.

1. Kirjatoimetaja abi Tols kannab ette auhinna töö teemi "Teesti keemia tööstus, töötamise
viiside ja seadete kindeldamine", mille juures prof. Kogerman annab lähemat seletust teemi
kohta. Käalatuks võetakse teem vastu (ülel hääled).
2. Laenukohaga arvat. Sossi teatab, et kassa seisuks on lubatud auhinna suurust koosolekute
ühikooli määrustega (I auhind - 10.000 mk.). Käalatuks sellele vastu ei ole.

3. Kõr Tõls teeb ettepaneku täiendada põhikirja punkti H a) järgmiselt - „ja on registreeritud Tartu Rahukoogu juures“. Prof. Kogerman teatab, et see küsimus on ka Üliõpilaste nõukogu arutusele olnud, kuid senini ei ole ta veel kindlaks määratud. Ta leval, et see tuleks olla A.K.S. huvi kaitses. Et aga peale selle veel tuleks arv liikmeid püüda, siis ei saa seda muutust läbi viia, kuid põhimõtteliseks on võia selle poole.

4. Kodunõrva muutmise küsimus jääb ära, sest puudub tarvilik arv koosolejaid.

5. Võitakse vastu H uut liiget - pr. N. Rõõp, pr. Vares, arv. A. Sõõmar ja arv. A. Niilander. Kõr Tõls' poolt kätkestakse alles Tallinna ekskursiooni küsimus. Aga kindlaks määratakse teinise 2 ettepanekut - 1) jõulu vahel - enne uue semestri algust ja 2) kevadel. Hääletamisel saab meist teinise nähtava enamuse.

Exkursioonist osavõtmise otsendamise tähtpäevaks määrati 15 aprill 1926.

Arv. Sõõmar teeb ettepaneku üks nädal enne tähtpäeva sellest kuulutada, mis ka vastu võetakse.

Koosolek lõpeb k. 4.15.

A. Erma Kirjatoimetaja King.
A. Parts

Protokoll № 16 A.K.S. i Kõnekoosolek neljapäeval 10. det. 1925
keemia auditooriumis.

Päevakord

1. Prof. P. Kogerman'i referaat.
2. Lähirääkimised.

Koosolek algab k. 7.15. Osavõtjaid 21.

Kõneleb prof. P. Kogerman - „Bensooli ülesleidmise sajanda aasta puhul“.

Kõneleja peatab pikemalt M. Faraday - bensooli ülesleidja - isiku juures, esitades iseloomustavaid momente ta eluväigust kuni bensooli ülesleidmiseni; kirjeldab lähemalt bensooli ülesleidmist - isoleerimismeetodid, füüsikaliste konstantide ja konstitutsiooni määramist, keemiliste reaktsioonide mõju uurimist. Edasi selgitab kõneleja bensooli suurt tähtsust, nii praktiliselt, kui ka teoreetiliselt.

Mõne tehnilise rakenduse peale juhtis juba Faraday tähelepanu - 1) valgusturgasid rikastamine ja 2) lahustaja. Eriti suur tähtsus on bensoolil praegusel ajal värv- ja lõhna-ainete tootmises. Teoreetiliselt on eriti huvitavad bensooli struktuuri küsimused.

Õna ei võetud.

Lähirääkimiste all tuli arutusele teinise korraldamise küsimus. Teinise 2 ettepanekut -

1) 14 det. - il õhtul (arv! Ahlberg) ja 2) A.K.S. i aastapäeval (arv! King). Hääletamisel saab

teinise ettepanek nähtava enamuse.

Koosolek lõpeb k. 8.20.

Kirjatoimetaja King.

Protokoll № 17.

A.K.S. i

aastakoosolek 25.2.26 keemia auditooriumis.

Päevakord:

1. Koosoleku juhataja valimine.
2. Protokollid.
3. Aruanded.
4. Teelase.
5. Tegevuskaava.
6. Valimised.
7. Lähirääkimised.

Koosolek algab k. 7.10 p.l. Kõr 24 liiget.

1. Koosoleku juhatajaks valitakse prof. Wittlich.

2. Kirjatoimetaja kannab ette 1925 a. aastakoosoleku ja erakorralise peakoosoleku protokollid. Protokollid võetakse parandusteta vastu. Allakirjajärgsed protokollidale valitakse prof. Kogerman, maj. Erma ja arv. Parts.

3. Tegevusaruande kannab ette kirjatoimetaja King. - 1925 a. jooksul on peetud 1 aastakoosolek, 1 erakorraline peakoosolek, 1 komisjoni komisjoni koosolek, 8 juhataja koosolekut, 5 kõnekoosolekut. Peale selle korraldati 1 teinise muusikaline ja teinise päevakoostöö ettevõttega.

Kõnekoosolekutest osavõtjaid oli loju 160. A.K.S. i poolt on üles seatud 1 auhinnatöö teem.

Kirja sissetulnud 15, väljaläinud 8. Liikmeid juure tulnud 5, lahkunud - surma läbi - 1. Seega liigete arv 46.

Esimesel prof. Kogerman teeb ettepaneku suurima läbi lahkunud liikme pr. Nõu-Restali auus püsti tõusta.

Seltsi laenuaruande kannab ette laenuhooldaja arv. Sõõmar. - Sissetulekuid 13221 mk., väljamõeldud 6161 mk., seega ülejäänud kassas 7060 mk.

Komisjoni komisjoni aruande kannab ette komisjoni esimees arv. Wenderpass. - 20.2.26 keemilise komisjoni A.K.S. i kassaraamatut ja rahalist seisut ning kirjatoimetaja raamatuid moodustavad aasta arst, kus juures

leidis: 1) kassa sissetulek. välguminek on oieti sissekandud ja ülejäät kassas 7060 mk. oieti näidatud; 2) üldine raamatupidamine on korras. Aruanded oieti koosoleku poolt vastu.

4. 1926a. eelarve kannab ette laekahordpe ass. Sossi. -

Sissetulekud:	Väljaminekud:
1926a. liikmemaksu mk. 3500.-	Asjaajamise kulud mk. 1000.-
Endiste aastate liikmemaksu 2500.-	Auhonmaks väljakuulutatud töö " 10000.-
Tassi võlg 500.-	Ette nägemata 1000.-
1925a. saldo 7060.-	Ülejäänud 1560.-
Summa 13560.-	Summa 13560.-

Tasakaalus 13560. - mk.

Selgituseks lisab laekahordpe juure, et liikmemaksu arvel loigi pool summat ära on jäetud, arvestades sellega, et oza liikmeid (kuni $\frac{1}{2}$) oma maksu õigal ajal ära ei taan.

Eelarve kohta võtab sõna prof. Wittlich, kes arwab, et siiski liikmemaksuna tuleks sisse võtta loigi pool võrra suurem summa, vastavalt suurendades välguminekutes ette nägemata kulussid.

Dots. Perlitz vaidleb sellele vastu, selgitades, et ei ole mõtet arvestada teoreetiliste suurustega, vaid reaalsemate alustega - eelneva aastate andmetega liikmemaksu maksmise suhtes. Paneb ette jääda esitatud eelarve kuja juure.

Koosolek võtab vastu eelarve parandatud kujul -

Sissetulekud:	Väljaminekud:
1926a. liikmemaksu mk. 7600.-	Asjaajamise kulud mk. 1000.-
Endiste aastate liikmemaksu " 9000.-	Auhonmaks väljakuulutatud töö " 10000.-
Tassi võlg " 500.-	Ette nägemata " 11600.-
1925a. saldo " 7060.-	Ülejäänud " 1560.-
Summa " 24160.-	Summa " 24160.-

Prof. Kogermann teeb ettepaneku ülejäägist tellida ajakirja "Phoenix" (inglis keelsest kirjandusest) üliõpiliskonna lugemiseks, mis ka vastu võetakse.

5. Esialgse tegevuskava kannab ette kirjatöömaja King. - On lubatud terve rida referaate õpepõlvude poolt (prof. Wittlich, prof. Schlossmann, prof. Käpp, dots. Perlitz, ass. Laur). Kavatsusel on teostada aastapäeva puhul. Mai kuul korraldatakse ekskursioon.

Selama kava vahetootamine ja elluviimine jääb nime juhatusse hooleks.

6. Senna esimese prof. Kogermann lehib omal soovil eestisusest. Samuti laenuvad abiesimees ass. Laur ja kirjatöömaja King. Prof. Wittlich avaldab koosoleku juhatajale koosolekute murel tänu prof. Kogermannile senna seltsi juhtimise eest.

Uues esimehes valitakse ühel häälel prof. Wittlich.

Esimehe abi kohale seatakse neli kandidaati: dots. Perlitz ja ass. Parto. Nendist saab poolt esimehe 8, teine 15 häält. Seega on abiesimehe kohale valitud ass. Parto.

Tastere juhatusse liigitakse valiti -

kirjatöömaja üliõp. Tols,
abikirjatöömaja üliõp. Sikkal,
laekahordpe ass. Sossi.

Kandidaatidest valiti -

esimehe kohale dots. Perlitz,
kirjatöömaja kohale üliõp. Ohtla,
laekahordpe kohale mag. Orma.

Revisjoni komisjoni valiti -

üliõp. Arro, dr. Werderpaas, ass. Koiso,

kandidaatidest -

üliõp. Ruba ja üliõp. Ploom.

7. Tähtsaimate all esineb mag. Orma küsimusega üliõpiliskonnast A.K.S. i jaos ruumide saamise kohta. Ass. Laur, kes ruumide pagamise koosolekust A.K.S. i eestpana soovitud, arwab, et kindla ruumi saamine raske on, küll aga võib ruume saada teatud piiridel, raatens, koostöövõimete j. n. e. paars.

Mag. Orma teeb ettepaneku avaldada A.K.S. i ettekantud referaate ajakirjades.

Prof. Kogermann arwab selleni kõige kohasema olevat A.K.S. i aastaraamatu, mille välgumisele tuleks anda, kui selleni võimalusel avanevad.

Lõpuks avaldab koosoleku juhataja prof. Wittlich endisele juhatusle tänu ta tegevuse eest.

Koosolek lõpeb k. 8.00 p. l.

Kirjatöömaja King.

H. Feldman
K. Frank
paarling.

Protokoll N. 18. AKS'i koosolek 9 märtsil 1926 a kell 9 õhtul
keemia auditooriumis.

Päevakord:

1. Prof. Wittlich'i referaat „Mõnda tööstuse asutamist ja korraldamist“
2. juhatare teadaanded
3. Lõbivõtmised.

1. Prof Wittlich annab tööstuste asutamise üle lähema ülevaate tööstuste asutamist, mis juunis liigtab tööstusi

I. Uue patendi realiseerimine

1. Uue aine, mistuudmata valmistamine
2. Tuntud aine valmistamine tuntud meetodi järel

II. Tuntud aine valmistamine, tuntud meetodi järel.

Päale selle selgitab referent tööstuste asutamise ulkaal-latsoorudega ja tutvustab kumuleerid ülevaatekult tegustega mis aine hõlma päale mõjuvad.

Lõbivõtmiste referaadid üle künne prof. Kogermann kuidas vaatas referent kotumaa asutatud tööstuste päale, nähtuseis äärmis tööstus. Kas on faktori mis räägivad selle kasus. Vastus: Tööstus kuulub I tüüpi rühma. Rõõkselt sisukohalt ei ole kõrge soovita-mine kuna suured summad raha võetakse ajajärgul on parandatud ettevõttesse mille tulemuse tundmata. Ist oleks parem kui oleks võimalus kasutada väliskapitaal. Kuid teaduslike küsimist on väga soovitat.

2. juhatare nomel teatab prof. Wittlich et on otsustatud/valja paama kirjast. seltvee. 2) AKS'i omakoheline teoste saab ära peetud 12 skp. kell 9 õhtul.

3. Lõbivõtmiste all sõna ei võeta.

Koosolek lõppis kell 8.30.

A. Sikkar
kirjatoimetaja

Protokoll N. 19 AKS'i koosolek 23. III. 26 kell 19
keemia auditooriumis.

Päevakord: Prof. Schlömanni referaat: „Bakteriaal-kui reagensid.“

Prof. Schlömann annab lühikese ülevaate mikro-bioloogia arenemise ajaloost ning käs. tab täht-samaid, tüüpilisemaid mikroobide fermentide tegevusi. Eraldab mikroobe keemilistest reaktiivest
1) nende äärmiselt suure tundlikkuse,
2) spetsiifilisuse ja
3) itaapilise tegevuse tähts

Referent toob näituri mikroobide ana-lüütilisest ja süntetilisest tegevusest ning jõuab otsusele, et ükski keemik, arst, agronoom ja geoloog ei või ilma teadmisteta mikro-bioloogiast tõsine teadusemees olla.

Lõbivõtmiste referaadid üle künne prof. Wittlich, et mispüüed on praegused vaated ultra-viiruste kohta. Referent selgitab näidete varal ultraviiruste kui mikroobide olemasolu, mis oma suuruse poolest võistlevad molekulite suurustega. Küsi-tav oleval veel autolisüüsi suhtes, kas need kuuluvad ultraviiruste või fermentide hulka. Kõv! Tolri küsi-musele, kas aromaatilised ühendid alluvad ka naja alifaatsed ühendused fermentide tegevusele, vastab re-ferent jaatavalt, kuid neid fermente pole täpselt veel isoleerida saadud.

Osavõtjaid 28

Koosolek lõppes kell 8.30

A. Sikkar
kirjatoimetaja abs

Protokoll № 20

AKS: kõnekoosolek 27 aprillil 1926 kell 19
keemia auditoriumis.

- Päevakord: 1) stud. chem. H. Feldmanni referaat
"Gaaside söda I".
2) Lääbirääksimid.

Enne päevakorale aruandust teatatakse seltsi esimesel
prof. M. Wittlich AKS'i liikme Martini Tiitso saamis-
kelle mälestust püstitamisega austatakse.

Referent annab sisijuhatusena referaadile pekkima
ülelaatu gaaside ja nende mürkainete faaritamise
ajalooselt, mis ulatab 5 aastasada enne kristan oim-
dumist, samuti tähelepanu juhtides rahvusvahelisele kopi-
lepile gaaside faaritamise kohta. Referaadist alguse
et on faaritud võetud sõja ajal 1914-1918 aastani
umbes 150 mürkainet. Selgub et need nuda
püüdnud mürkgaasid ei pruugi olla gaasid,
vaid võivad olla ka väga kõrge kummi püüdnud.

Gaaside faaritamise lahingvõimude oleme väga 1) metorolo-
gistest 2) keemilistest ja 3) füüsikeemilist omadustest.

Esimesena faaritud mürkgaasid saadud, lastes
märtsi kuul 1915 aastal Gypri'i juures 6 kromiit-
ulaturul 6000 pommis kloorgaasi välja. järgmisena
faaritati (ka saadud poolt) fosgeeni septembris
samal aastal. Peaaegu iga gaasile eiti vasturõhk.
Gaaside rühmitus praadlaste järel oleks sarnane

1) Seured mürgid

a) siitriin

b) kloortsüaan ja broomtsüaan

2) Lämmastarad gaasid

kloor, fosgeen, palit (CO_2 och Cl_2)

3. Pisar gaasid

maroonit (kloor-broom atsoon) bezzüül bromiid, akroolein,
bezzüül bromtsüaanid (mõju kui on 10^{-3} mgr litris)

4. Sööv gaasid

Gypriit / $S(CH_2CH_2Cl)_2$ mida kõrge kaudeteramis loitane
tema kummi füsioloogiline mõju ja tema püüdnud pärast

mõjuvad vasturõhkud on sellele veel loodmata.

Selle gaas mürkainet juures lõpetab referent, kama
aig hõlme on.

Lääbirääksimid tutvustame pidage päle teise proe
referaati ärakuulamist.

Osarõtjaid 38.

Lõpp kell 20³⁰

Asos
ja kirjatoimetaja

Protokoll № 21.

AKS: kõnekoosolek 4 mail 1926 kell 19
keemia auditoriumis.

- Päevakord: 1) stud. chem. H. Feldmanni referaat
"Gaaside söda II".
2) Lääbirääksimid.

Referent entab veel andmeid Gypriiti faaritamise
juhuste üle ilmaõjast. Peatub pekkimalt päle nuda
leitud mürkgaaside juures suuremat tähelepanu
lewisid'ile pühentades, näidates et maadud arve
kõige mürgisem sõja mürkainetest on - elav orgaanis-
si teki kohale rahu lewisid on sattunud seitsme aast-
jooksul.

Referent annab veel üle vaate süstematilisest,
nude keemiliste ja füüsikeemiliste omaduste juures püü-
malt praadudes.

Selgub veel CO omadusi sõjalise gaasina.
Lääbirääksimiste all entakse referaadile mõnigan-
kümminuri sõjas faaritud gaaside üle, millele referent
vastab

Osarõtjaid 46.

Lõpp kell 20⁴⁵.

Asos
ja kirjatoimetaja

Protokoll № 22

A.R.S.: kõnekoosolek 19. novembril 1926 kell 19
kümia auditooriumis.

Päevakord: mag. mit. Armon Gopik'u referaat
Eesti osalus võrviidi keemilistest koostistest.

Referent annab täpse ülevaate tema poolt uuritud
Eesti võrviidi keemilise koostise üle. Juhitakse tähele
pannu aruetele mille ligeduses võrviidi ja
misi võrviidi alalsed koostised on.

Küsimine referaat küsi kella 20³⁰ kestab arutamine
lähitööks järgmisel referaat koosolekul jätada.

Arutajaid: 26.

Protokoll № 23

A.R.S.: kõnekoosolek 23. novembril 1926 kell 19
kümia auditooriumis.

Päevakord:

1. Eesti osalus võrviidi keemilistest ja majanduslikest
tähtsusest.

2. Lähitööks ülevaade ja täpsem referaat üle.

Referent annab täpse ülevaate mis võrviidi keemilistest
misi jaannamaadil ühtlasi tähelepanu juhtides temaga
kaasas olevate keemiliste tootesarvete peale.

Ühtlasi näitab referent täpsate keemilise analüüsi
põhjal kui palju on võrviidi mis; neidest analüüsi
ulguib, et võrviidi tagavarad mis nii suured on
et täielikult katta võrviidi omanraa tarvitus ja
teda isegi mis väljaveos jätaks. Kuid praegust
on mis ümbertöötamine alles lapse kingades ja
praegust katub aruult väikese omanraa osa.

Lähitööks.

Arut. Jossi küsi kas on katsetatud materjali mis võrviidi
mõjus võrviidi väetamisel. Näitab referent et võrviidi
misi võrviidi võrviidi tootmisjahu omaga ja ulatab kolme
aastani. Oh häa väetis aru soomaadil.

Prüma ülevaate võrviidi väetis katsete üle annab
agr. Gross: Vegetatsioon katsete järele on mõju samane
kui tootmisjahu ja superfosfaatil; kuid kõrsõigad ei
handa tida kasutada, erand on talurukis millega taga
järele üllatavalt hääd on. Hapudel maadel on võrviidi
döl tulev, kuid neutraal ja aluselisel maadel see kahtle
ne on sest et seal taimed tida kasutada ei jöva.

Mag. Kuusk kahtleb kas mis võrviidi vastab hõnetele, kui
aruult 55-37% P₂O₅-on. Florida võrviidi sisaldab kuult
50% P₂O₅. Päälegi sisaldab mis võrviidi liige palju
kohjultke aruud: rauda ja alumiinium oksüüdi. Aruud
lootust et talurukis võrviidi aruud ja võimalused P₂O₅ protsent
tõstmises küni 45. Praegust on käsmas üle kohased katset.
Misi glaukoniit ülevaade on mis Amurka omast

tsal dades kaalsum osiüdi 5-8%.

mag. Böjrik juhib tähelepanu sellele et võrriit esineb mineraal
appatiidina. agr. Gross vätab veel et väga tähtis on
võrriidi jahu peensus; jahu ei tohiks olla jämedam kui 0.05 mpm
katsud tehakse veel 0.02 mpm jämeduse jahuga. Glaukonüüdi
ümbertöötamine ei ole end ära min maol. mag. Böjrik
ütles et pole tähtis võrriiti 0.02 vaid hõnd. mag. Kuusk
juhib tähelepanu rahjetevõtte asuti korralduse raskuse
peale. Prof. Kogermann võrdleb meie algaste rihti
ja tööstust Boruholmi saare tööstusega. Kümnesel ei
ole end ära tasunud.

Asavõttajid 32

Koosolek lõppes kell 21.

Asag
ja kirjatoimetaja.

Protokoll № 24.

AKS!

korraline üldkoosolek 23 novembril 1926 kell 19 kumisa aulstuaru
juhatusel poolt ettepanudud päevakord on.

1. Juhatus teadaanded
2. Auhinna töö teemi ja auhinna summa kindlaks määramine
3. Lähiväärimised
4. Prof. Wittlich referaat "Mõnda oleviku ja tuleviku majandusprobleemi-
dest"
5. Lähiväärimised referaati üle.

Arab prof. Wittlich; päevakord võetakse vastu muutmata kujal.

1. juhatus teadaannete all kirjutab osimus prof. Wittlich et AKS! kirjastis
oleksid ettepanek asutada kumilist kodumajanduse tootkonda.
juhatus teeb ettepaneku algatus jätta asjast huvitatutele. Nõus on ülega
koosolek ühel häälel.

2. Auhinna töö kindlaks määramine.

Juhatus poolt antakse abustamiseks koosolekule kaks ettepanekut

- i. "Tajamajades tekkivate jäätiste kasutamise võimalused" ja
- ii. Kõrvalte asutega värvimisviinid ürtis ja taustatud värvide üldkumi-
line loomus.

ettepanek kutsus ilaraid lähiväärimisi elle mõlemi ettepan-
ku poolt ja vastu. Hääletusel saavad esimene ettepanek
14 ja teine 13 häälet poolt. Järgelikult on vastu võetud ettepa-
nek auhinna töö teemiks ühesseada: "Tajamajades tekkivate
jäätiste kasutamise võimalused". Auhinna summa otsustatakse
jätta endises s.o. summa auhind 10000 marka ja teine auhind
6000 marka.

3. Lähiväärimiste all puudutakse Riia kumia üldkoosolekute
ekskursiooni mille kuid sõdurid otsustid ei tehta.

4. Prof. M. Wittlich referaat: "Mõnda oleviku ja tuleviku
majandus- tehurestest probleemidest".

Referent näitab ajalooliselt kus ja millal alustas tehurika.
Rakendus tehurika sünniaeg on ajajärr kus looduslõps esimest
korda kasutas end tehurides loodusel loodusel asuud. Kõik loodusel
olud juhurelised kumia puudus ümbristöö. Ümbristöö loodusel uu-
rusega algas ka tehurika aremine. Ka praegust esinevad
uurimine ja tehurika oma edusammude järelkusena karkleidu-
na maarema peremustena, kumia mõtteadused teisele plaa-
nile jäävad. Kümnesel ajal laiendab teadus- tehurika karkle-
lüt end tehurika- majanduse kolmiklõudeks. See kolmik-
lüt valitseb juba üle aastajaja maailma. Kaval hallit ajal
püüdsid tehurid alati üksteisega võistelda, kuid alati ühed lii-
gid tehurid ühiselt püüavad kumia võita. Ja riigid kus orga-
natsioon kades- tehurika- majandus parem on maailma valit-
sijad.

Küüd organiseerides töösturi püütakse alati selle poolt et
oleks tööstus 1.) karge parem summa. 2.) tööorgani pehmene-
mine ja 3. töö arstkorraldusmõine. Kes raimlõit üle tub
vähem kuid kum saab rohkem. s. on. Fordism. Tööstuse
parema organisatsioon järelkuse on kumia langus ja
kvaliteedi tõus. Suure tähtsuse omandab aineline küsimus.
Ainult täpne arvustamine ja uurimine võib selgest anda kus
kohas on aine värgatöötamine kumilõukasertri asupargaga või
kõrvalte lademite lähedal. Kuid rauaertõde juures kasutatakse
kivimitt vaid elektrit, kumia kasutus tegut elektrijures 70% kard
alukohõlõit kõrvalte juures aruult 40% ja pääleli on raua kvali-
tet elektrijures parem.

Kõik asuud vananevad aja jooksel, seararim

metallid. Luumasjaas kultuur ja tehnika riikides on komisjonid mis otsivad aktsiooni rahu eluga pikendamiseks. Samuti näakse vaeva riikides ja otsides aru- mis oleks lugeram ja kergem kui raud. On juba teada et vastavad sellele nõudmisele sulatitud alumsiiumust.

Et mitmesugused masinate tüübid muutunud ole ju au- saadav kuna puuduvad teatud normaali tüüpide otstarbeko- hanuse üle, samuti puuduvad ka konstantute omadustega arued. Kui on normaali tüübid siis on kokkuvõrd saaru- tatud. Praegult on veel tüüpide vahetuste tõttu väärtuste raskamine P. Amurkas aastas umbes 15 miljardi dollari. Kuidas areneb normaali tüüpide leidmine näitabod arvud: enne oli 2000 tüüpi umbes nullitsa kiva niind arvult 6 ja kokkuvõrd aastas mitjoudes. Ühtlustamise tulemus on küll suur mitmekülgus, kuid loova mõtlemise mõistus tuleb ka sünni hõrta- ramaks ja mitmekessemaks detailid. Lõppude lõpuks on ühtlus- tamise peatulemus ikkagi kapitali kokkuvõrd ja suuri põrge tähtsam.

Masinate konstrueerimise keskmine produktiivsus jaoks, kus on raja saate masinaalend saavutusi tarvitakse agregate. Küttaimete transport kaob elekrofütsurimise läbi. Maksime- bed kulud on elektri jaotuse kulud. Jõu jaotusega kärb koos soojuse jaotus. Kui suudetakse ka nüü tsentraliseerida on kokkuvõrd saavutatud.

Pea probleemideks praegult ja tulevikuks loeb lugupatru referent:

1. Loodusvarade väljatöötamise korraldus rahvamajanduse korralduses
2. Väärtuste kaitsmist harrinemise vastu
3. Pööstusproduktide tüübi ühtlustamine
4. Energia hinna alandus miinimumini.

Läbirääkimiste all küns preili Valtter. kas on võimalik soojuse hoidmises tarvitada akkumulatooreid, niitel ühel päeval saab aru tehtud ja teisel kasutatud. prof. Wittlich vastab et on võimalik. Koosolek lõpeb kell 10²⁵.

Asariitjard 30.-

H. Feldmann
K. Frank

Stor
ja kirjatoimetaja.

Protokoll № 25.

AKS^{si}

Aastakoosolek 23. II. 27 keemia auditooriumis.

Koosolek algab kell 19.15. Koos 21 liiget. Koosoleku avab esimes prof. M. Wittlich ja paneb ette koosoleku juhataja valida. Juhatajaks valitakse ühel häälil ass. t. Feldmann.

Päevakord võetakse muutmata kujul vastu:

1. Koosoleku juhataja valimine.
2. Õelmiste koosolekute protokollide kinnitamine.
3. Aruanded.
4. Tulvane tegevuskava.
5. Õelavse.
6. Valimised.
7. Jätkuvad asjad.

2. Kirjatoimetaja abi Sirkas kannab ette 1926a. aastakoosoleku ja üldkoosoleku protokollid.

Üldkoosoleku protokollis teeb ass. t. Sossi paranduse: „Aukinnatõis teemide kindlak- määramiseks said mõlemad es. tatud teemid ühepalju häali kuna otsustar oli esimehe hääl.“

Protokollid võetakse parandatud kujul vastu.

Protokollide allakirjutajaks valitakse ass. t. Feldmann ja Ivask kirj. üliõp. l. Anso.

3. aj 1926a. tegevusamandi kannab ette kirjatoimetaja abi Sirkas: Tegevuse aasta jaoksul on peetud: üks aastakoosolek, üks korraline üldkoosolek, kaks oma- vahelst koosvõimist, 8 referat koosolekut ja nimelt: 1 prof. Wittlich: Mõnda tööstuste

organiseerimisest: 2/ prof. Schlessmann: „bakterid kui reagensid: 3/ ja 4/ stud. Feldmann: „gaaside söda: 5/ A. Paris: „Kaalirumpentakloor-ruteniaadi aylan hüdroliis: 6/ ja 7/ Mag. A. Ööpik: „kesti obulus vesivõidi keemilisest kokkuseadest ja selle majanduslikust tähtsusest: 8/ prof. Wittlich: „Mõnda oleviku ja tuleviku majandus probleemidest.“

Lükkmeid oli aasta algul 77; lahkunud surma läbi 1, välja astunud 1, kokku 2; liikmeks astunud 22 inimest; aasta lõpul on 97 liiget.

Kirjasid sisse tulnud 27, välja läinud 31, päle selle mitmesugused kutud koosolekutele ja aktustele.

Juhatus on pidanud 11 koosolekut, kus on 56 mitmesugust otsust tehtud.

Kuna eelmisel aastal ülesseatud auhinna tööküsimi peale ühtegi tööd sisse antud ei olnud, jäi ka auhind välja andmata. Käesoleva aasta peale seati üles uus teem: „Tajamajades tekkivate jätiste kasutamise võimalused.“

Juuni kuu sees korraldati jeltsi poolt ekskursioon Lätimaale sealsete tööstustega tutvumiseks. Ekskursioonist võttis osa 20 õppejõudu ja üliõpilast. Tänavusel aastal on oodata Riia üliõpilaste ekskursiooni bestisse sääle akadeemilise keemia seltsi korraldusel.

Aruanne võetakse esitatud kujul vastu.

Surma läbi lahkunud liiget Martin Juitsot austakse prof. Wittlich'i ettepanekul püstitamisega.

6/ Seltsi laeka aruande kannal ette laekahoidja Sossi:

Sissetulekud:	Väljaminekud:
1925 a. saldo Mmk. 7060	Arsajamise kulud Mmk. 2115
1926 a. liikmemaksu 3400	Teeähtude kulud 11607
1927 a. liikmemaksu 200	Saldo 10168
õudiste aastate liikmemaksu 2500	
Teeähtudest 10400	
Mund sissetulekud 230	
Kokku 23890	Kokku 23890

Aruanne võetakse esitatud kujul vastu.

9 Revisjoni komisjoni aruande kannal ette üliõpilane A. Ploom: 22. II. 27 a. revisjoni komisjoni AKS-i raamatuid ja rahalist seisust ning kirjatoimetaja raamatuid möödunud aasta eest, kusjuures leidis:

1. Kassa sissetulek-väljaminek on õieti sisse kantud ja ülejään kassas kümme tuhat sada kuuskümmend kakskümmend (10168) marka õieti näidatud.

2. Kirjatoimetaja raamatud korras.

Aruanne võetakse vastu.

4/ Tulevase tegevuskava üldiseis joonis kannab ette kirjatoimetaja abi Sirkar: Sel aastal tahetakse käia eelmise aasta eeskujul. Kavatsusel korraldada peale referaatide võimluse järel ekskursioone kodumaale ja koduvõõrale. Lastapäeva puhul tuleb korraldada traditsiooniliselt teatrit.

Nende kavatsuste elluviimine jääb loomulikult uue juhatusse hooleks.

5/ 1927 a. eelarve kannal ette laekahoidja Sossi:

Sissetulekud:	Väljaminekud:
1926 a. saldo Mmk. 10168	Arsajamise arvel 2500
1927 a. liikmemaksu 9500	Auhinnatöö eest 10000
õudiste aastate liikmemaksu 13800	Lastapäeva puhul postava
Lastapäeva puhul postav. teatrit 6000	teatrit kulud 6000
õudiste teatrit eest 1200	õtte nägemata kulud 10000
	Ülejään <u>12168</u>
Kokku 40668	40668

Üliõpilane Anso tähendab, et eelarves on ette nähtud auhinnatöö eest 10000 marka, kuid puudub summa II. auhinnaks - 6000 marka. Laekahoidja Sossi vastab, et auhinde on ainult üks, kas I. või II. auhind aga mitte mõlemad korraga.

Üliõpil. Msk küsib, et kudas kavatsuse keemia ekskursioonist välja anda? ja kust

need summad väetakse? Sellele vastatakse, et töö on praegust 25. Parise korralduse. Suurem osa tööst on juba ära tehtud ja raamat võib avaldada juba sel aastal ilmuda. Töö viibis det. Parise väljamaal oleku tõttu. AKS seda raamatuid ise välja ei anna, sest püüdnud selle otsustada summad. Raamat kirjastatakse prof. Wittlich'i üteluse järel kirjastusühikus „Looduse“ poolt ja avaldatakse saadakse summad kultuurkapitalist.

Belarve väetakse esitatud kujul vastu.

6) Muusik esimeheks valitakse ühel häälil esimene esimees prof. Wittlich.

2. mehe abiks valitakse an. K. Luasa.

Kirjatoimetajaks valitakse üliõpil. Sirkka.

Kirjatoimetaja abi kohale seatakse ülesse 2 kandidaati: an. Feldmann ja üliõp. Anso. Neist saab esimene 10, teine 8 häält, seega valitud kirjatoimetaja abiks - an. Feldmann.

Laekahoidjaks valitakse teiseks esimene laekahoidja an. Sossi.

Ülesseatud kandidaadid esimehe kohale saavad häält: an. Pääsune - 10, an. Parts - 9 ja det. Parlitz - 2 häält, seega valitud Pääsune.

Ülesseatud kandidaadid kirjatoimetaja kohale saavad häält: üliõp. Anso - 10, mag. Roth 6 häält. Seega valitud üliõp. Anso.

Laekahoidja kandidaadiks valiti mag. Roth.

Revisjoni komisjoni valiti:

L. Weiderpass, üliõpil. Kube ja Ploov.

Kandidaadid:

Üliõpil. Krootman ja Pääs.

H. An. Sossi teatab, et aastapäeva puhul on kavatsus teha korraldada. AKS on registreeritud üliõpil. Valitsuse poolt 9 märtsil, kuid nel päeval p. o. nelja päeval pole kohane ohtu korraldada. Panib ette ohtu korraldada 12. märtsil, mis vastu võetakse.

Laekahoidja Sossi juhul tähtsust liinmaksu maksmine peale ja teatab et paljudel on maks juba

24
kolm aastat tasumata, nii et need nimikirjast kutsutakse tuleks. Et neile liinmetele oleks võimalus meelditulekus peata, siis teeb ettepaneku viimaseks tähtpäevaks määrata 1. juuli p. o.

Mag. Kuusk vaidleb sellele vastu, sest tuleb talitade põhikirja järel. Sossi: - Põhikirj on hiljem vastu võetud, nii et kõik pole vahet eha temaga tuttavad. Mag. Kuusk leiab, et see on põhikirja muutmine, need liinmed tulevad otsuse nimikirjast maha kutsutada.

Üliõp. Anso teeb ettepaneku see ettepanek määrata panna, mis vastu võetakse.

Laekahoidja Sossi poolt tehtud ettepanek saab poolt 19 häält, seega vastu võetud.

Koosolek lõpeb kl. 20.

A. Sirkka ab. kirjatoimetaja
J. Sirkka
L. Sepp.
Antso

Protokoll № 26.

AKS-i kõnekoosolek 8. III. 27. kl.

17. keemia and loomamis.

Esimes prof. Wittlich teavitab koosoleku avamisel filosoofia teaduskonna esitajat K. Ramuli, kes on tulnud külastama A. Keemia Seltsi.

Päevakordas: 1) Luts. K. Ramuli referaat: „Psühhoteknise tööstus“

2) Jätkuvad küsimused.

1) Praeguse aja tööstuses esinevad kaks tähtsamat faktorit: masinad ja töölised. Masinaid täiendatakse iga päev, kuna töölisi individuaalsid omadusi on hakatud alles 2-3 vüman aastakümne jooksul uurima. On tekkinud teadustööteadus.

Inimene kujundab enesest psühholoogilise organiismi, mis erineb füüsilised kui ka psühhilised omadused mängivad tööstuses suurt osa. Praegust pole kahtlust, et inimene erinevad üksteisest nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt.

Psühhoteknise laias mõttes - psühholoogia osa, mille ülesanne selgitada, kuidas võib tööd niivõisi organiseerida, et inimene psühhiline külg oleks ratsionaalselt ja õnnelikult kasutatud.

On selge, et üks tööala vajab rohkem psühhilisi omadusi kui teine ja kolmas veel vähem. Siin kehtivad isiklikud küsimused: 1) Mõnused omadused lähevad tarvis teatud ala juures ja 2) Kas teatud inimesel on neid omadusi ja kui võrd nad on arenenud?

Käsitades esimest küsimust, tuleb kõigepealt liigitada töid elukutsute järel: kõrge, keskmised ja alamad elukutsed.

Alamaid elukutseid: telefonisti, kaminajahi, vabrikutöölise jne. elukutsed. Siin pole tarvis suuri teadmisi.

Keskmiisi kutseid: kontoriameetnik, autojuhi, kaupluse müüja jne elukutsed. Siin astuvad juba

tegevuse kõrgemaid protsessi nagu mõtlemine jne.

Kõrgemaid kutseid: õpetaja, mehaaniku, kirjaniku jne. kutseid. Siin astuvad tegevuse kõrgemaid psühhilisi protsessi nagu tahtlised jne. Neil kutseil on sageli ka tarvis akademilise hariduse.

Mõnused omadusi läheb tarvis teatud kutse juures? Seda võib reegliti määrata alamate kutsete juures, kuna kõrgeimate kutsete juures see kompleksentum on, kus omaduste suhte ei saa nändmisi üles saada. Alamaid kutseil ei mängi subjektiivsed omadused suurt osa, samuti pole siin ka haridus väga tähtis.

Omaduste uurimustes pöörati alguses kutseandjate poole, kuid saadud arvamineid läksid sageli lahkem, sellepärast, lüeti üles terve rida omadusi ning lasti kutseandjatel selgitatavaid omadusi märkida. Praegust tarvitakse sageli teist teid: psühholoog katseb ise tutvumeda elukutsega ja sel maal vastavaid omadusi üles saada.

Teine küsimus: kuidas kindlaks teha, kas inimesel on vastavaid omadusi või mitte? Selle määramises on tähtsad

- 1) Inimene läbikäimine.
- 2) Küsimuste esitamine - vanematel ja kooble ankeedinaal.
- 3) Psühholoogiline katsumine.

Neid andmeid võib kätada kas vastava isiku või tööstuse ehk ettevõtte riiskohalt.

Isiku riiskohalt välja minnes püütakse määrata inimesel vastav kutse ta omaduste põhjal. Ettevõtte seisukohalt aga - kas on isikul vastavaid omadusi või mitte.

Lugupidel referent demonstreerib palju huvitavaid katseid elementaarseid omaduste kindlaks määramiseks nagu käesavuse katsumine jne.

Allas 1910-1911 aastal hakati suuremat tähepanu juhtima inimeste omaduste peale ning

sellele ala arenemisele mõjus tuntuvalt nõrka
kaasa. Nii tehti Amerikas umbes 1300000000
mehega katteid ja liigitati nad omaduste põhjal
vastavasse värvusse, mis häid tajajärgi andis.

Praguist saamuvad selle ala arendamise suhtes
esirinnas Saksamaa ja Ameerika. Saksamaal mak-
savad määrused: „igas kohas, kus üle 10000 elan-
nikku, peab tingimata üks kütte nõuande kohtolama.
Samuti nõutakse teostatavast astumisel vastavaid
peberid. Trammi sõitjad on kindlaks teinud, et
iga õnnetus, mis aastast juhtub tasub juba ise kütte
nõuande koha kuld ära.

Meil bestis on sellel alal väga vähe tehtud.
Nii on Tartus ainuke kütte nõuande koht.

Läbirääkimistel rüpaadi kohta sõna ei võeta.
2) ajasimees prof. Wittlich teatab, et „Kodumajumise
toimkond“ on tegevuse astunud ning soovib toimkonnal
hädad eelu.

1) Kus juhatus on vanalt juhatuselt arjaajamine
ja varanduse üle võtnud ning vastava akti kokku seadnud.

2) Samuti juhul esimese tähtsuse sellele, et laenu
vastu omi kohustusi aegamalt täidetakse.

Rüpaadist osavõtjaid 44.

Keesolek lõpeb kl 21,15.

A. Sirkka
ja kirjatoimetaja.

Taotuskoll N: 27

A.K.S. rüpaadikoosolek 5. IV. 27.
kl. 19 keemia auditooriumis.

Päevakord:

1) prof. M. Wittlich rüpaad: „Mõnda
kolleiid tehnoloogias.“

2) Jätkuvad arjad

3) Kodumajumise toimkonna teadaanded.

Esimeses prof. Wittlich teeb ettepaneku
päevakorra I punkt viimases jätta.
Päevakord võetakse paigandatud kujul vastu.

4) Prof Wittlich teatab, et mai lõpul - juuni
algul on kavatsus korraldada ekskursioon kodu-
maale. Arvatavasti sõidavad meiega kaasa läti
keemia üliõpilased. Eudise kirjatoimetaja
ütleb. Tolli teate põhjal ~~alla~~ labaruml
läti. Anad. Keemia selts püüab meid seltsi
poolt vastava ettepanekuga. Soovib osavõtjail
andid juba praegust kirjatoimetajale üles anda.

Kirjatoimetaja Sirkka kannab ette ekskursiooni kava:

Tartus 2 päeva:

Alu loogi õllivabrik

Pärmivabrik

Telefonivabrik

besti rahva muuseum, Raadi mõis

Zooloogia ja geoloogia muuseumid

Bataanika aad

Tähttoon

Üliõpilaste raamatukogu

Maarjamõisa kliinikum

Narvas 1 päev:

Narva kalvi-manufaktuur vabrik

Narva lina-manufaktuur vabrik

Narva Kreenholmi pumvõlla vabrik ning
teisi tähtsamaid asutusi.

Kohtlas 1 päev:

Kohtla-Järve põlevkivi tööstus.

Kundas 1 päev:

Post-Kunda töemendi vabrik.

Tallinnas 2 päeva

Põhja paberi- ja puupapivabrik

Balti puuvilla kehtamine ja kudumine vabrik.

Simsivart ja Ko lubja vabrik.

"Unioni" saapavabrik

Besti mehhaaniline puutööstus A/S A. L. Luthar

Jahutööstus Puhk ja pojad

A/S Tallinna rõuvabrik: "Jahn Kaini" pärijad

Teat. nende: sadam, kadu, staadion, Jaama-

maasi, raekoda jne

Altpö. Jaalmani küsimusele "Kas vabrik-

suurust on lubatud kõrgel osavõttel" vastab esimese prof

Wittlich, et see esimese küsimusele AKS ligetile korraldada

on...

2) Kodu ühiskondliku tegevuse ajutine ja-

hature esimese T. Koeri aadressil ülevaate toim-

koona tegevuse põhjustest ja tulemus-

tal koostajaid ühdiste tegevusarvaja. Kogu

maa on unustatud geograafiliselt, ka geoloogid

on paljud tööd teinud. Töödeleminni punde-

lendid on teatud loodusvõimade kohta. Olen

taas muudetud selgust loodusvõimade ja keemia

tööstuste suhtes.

1) ja röövlüümisega teinud teinud teinud

on suure vahelajal ühida oma ümbruskonnas lei-

duvaid maapõhise vasaad. Tutvumisel leiduvate

tööstustega ja töövõimudega.

T. Koeri teie ettepanemine, et AKS kiidab selle al-

gature häaks ja tahab seda teha. Ettepanemine

võitakse vastu.

3) Prof. Wittlich - "Mõnda kollaid tehnoloogias."

Keemia ja kollaidamine vahel on algselt peale

algselt vaevuise vahel - kollaidamine seegi teis.

See vahel on muutus, kui algas põhjaline meetodil.

kollaidide uurimine. Selgus, et väime paljusid aineid

kasutatakse, kui nad on kollaid olemas.

Nii näit. väime kõrv põletisainet - pürogeeni, turvas, kivisüsi jne. - tarvitada vedel põletisainetena, segades need äädika. Samuti mängivad kollaidid tähtsat osa määrade, sideainete, kunstainete jne valmistamisel. Ka kummi- ja seelitööstuses pole nende tähtsus mitte väike.

Ainete kollaidiseerimisel sai esimesena saadava tulemuse H. Blauson. Ta konstrueeris masina, mis tuntud kollaidveski nime all.

Teine probleem: kollaidide eraldamine segudest. Võrdel viisid: filtrimine, tsentrifugeerimine jne. Nende asemel on astunud elektroendoskoop ja elektrokatodosees. Need viisid võib näa eduga tarvitada värvitööstuses, kummi-, seelitööstuses, matojalide imbutamisel, emulsioonide, võrvaldamisel, veepehmemdamisel, gaase puhastamisel jne.

Refrakt-koostekust osavõtjaid 26.

Koostekust lojub kl 20, 20.

A. Sikkal
p/a kirjatoimetaja

Protokoll № 28.

AKS = referaatkoosolek 19. 8. 27. kl 19
Keemia auditooriumis.

Päevakord:

1. Mag. A. Partsi referaat: „Maapõue va-
rade leidmise kaardete meetodite abil.“

2. Jätkuvad asjad.

1. Kultuuri arengus ja täiendamisel maapõues leiduvate varade järel. Teiselt poolt aga raskendavad alatas need väärtuslikud maapõue varad, millede kohta otsust võib teha otsuseste viimiste abil maapõueal. Mida sügavamal maapõues nad asuvad, seda raskem on maapõueal viimiste geoloogiliste tõrjarajade abil kindlaid järeldusi nende kohta teha. Otsustavate maapõue leidvuse sügavuse kasvamisega kasvab ka viisid kui tarvitada ainult vanu meetodeid ja kasvab niimult geomeetriselt. Sellepärast on juba aastakümneid tehtud katsed tarvitusele võtta maapõue kihtide geoloogilise ehituse ja omaduste viimises meetodeid, mis ei nõua otsuseste koostamist viimiste maapõuekihtidega. Meetodid põhinevad viimiste varade nende omadustel, millel on teatav kaugemõju.

Nende meetodide abil saavutati parimaid tagajärgi alles hilisemal ajal, kui arenes side füüsika ja geofüüsika vahel, kui arenes ka mõt-
miste täpsus ja kui laienes geofüüsikaliste meetodi-
de rakendamise määrituse praktikas.

Rakendusgeofüüsika meetodid ja genuvad kahte rühma. Esimesse kuuluvad meetodid, mis põhinevad maapõue geoloogiliste elementide niifüüsikalistel omadustel, millel vahenditult kaugemõju. Siia kuuluvad a) raskusjõud, b) magnetism ja jõuallikad ja c) radioaktiivsed kiirgused ja omadused. Peale selle elektrostaatilisid jõud ja soojuskiirgused. Nendel viimastel ei ole aga praktiliselt mingit tähtsust.

Teise rühma kuuluvad meetodid, millede juures maapõue osad oma füüsikalise viimise tõttu energia voolude tekkimist ja jagunemist kaardelt mõjutavad. Energia voolud võivad maas iseenesest olemas olla, ehk kunstlikult tekitatud.

Näituseks saab maapõue ainult harukorradel oma iseloomisviimise abil kindlaks teha. Kõige aga kaardelt seisumiliste, raskus, magnetiliste ja elektrootiliste meetodite abil.

Tulevikus, kui geofüüsikalised viimismetodid paremini välja arendatakse, mängivad nad maapõue varade leidmisel suurt osa. Praegust asuvad kõik viimismetodid alles algarengis astmes. Kõige suure tagajärje tagajärgi ühistunde, mis üldiselt arengule raskendab tekkimist on.

Läbirääkimistel rääkis K. Pääs, et kas need meetodid bestis ka tarvitatakse. Küsimisele vastab respondent eitavalt - nende meetodeid rakendamise on kaunis raske, et juba aparatuuride määrituse tõttu.

2. Jätkuvad asjad:

Esimese prof. M. Wittlich teatab, et AKS-i kirjandusest on lastud kiiri, kus tehasse ettepanek: Välja arendada AKS-i traditsiooni, et ja magistrand - AKS-i liige - kes magistri astme väälisises arvatud viimises oma tööga ehk referaadiga tema tulemuste üle AKS-i avalikul koosolekul. Koosolek kiidab selle ettepaneku häaks. Juhataja avaldab soovimist, et selle ettepaneku tegija esmalt arvatavasti juba järgmisel koosolekul referaadiga.

Referaatkoosolekust osavõtjaid - 27.

Koosolek lõpeb kl. 20, 12.

A. Siirak
aga kirjanduse viimiste

Protokoll № 29.

AKS-i ühisaat-koosolek 2. XI. 27 kl 19.
nemia auditooriumis.

Päevakord: mag-nd J. Koeri ühisaat: „Põlev-
kivi õlid, -voltoolimise“.

2.) Jätkuvad asjad.

1) Ilmatunus on tähtsamaks küsimuseks
tõusnud õlid nii majandusliselt kui ka poliiti-
liselt. Oli tagavarad kahanevad järgest majan-
duslike elu kasvamise tagajärjel. Tugi uue maad
kalculatsioonid õlitavad õlide restruktsioonimaja
elual.

Tähtsamaks muus üliallikares vutuvad õli-
kivid, mille tagavarad suurend. Inimene intensiivselt
on töötatud sel alal Ameerikas. Nii on 1924 aasta-
ni ilmunud rasv brošüüri, mis seda küsimust
räägitavad. On ehitatud 30 Kehtla õlivabriku sar-
vast vabrikut.

Teisese tähtsamaks teguriks õlivi, töötuse elu-
tamiseks on põhjalik vaade muutmise koost
bensiinide suhtes. Praegust nõutakse suurel määral
kvaadriid-kraxbenziin. On leitud, et mas-
tois põleb paremini kraxbenziin, ta lubab
tõsta suuremat mootori väimsust.

Põlevkiviõlid on kraxõlid. Meie põlevkivi-
õlid pole veel põhjalikult kraxitud, mille tõttu
nad väliste mõjude vastu väga tundlikud on.
Tuleb leida uusi viise eraldamise metoodi, samuti
tuleb värv osveni mõjul stabiliseerida.

Uuem õlide rafineerimise metood - voltoolimise.
Tavitaru nõrged vahelduvad piirid 5-6000 valti.
Õlid muutuvad viskoosemaks, neil kulub kaal
tõrke - omavad kolloid rõõvu. Voltoolimise
teooria pole siin maani veel põhjalikult selgitatud,
 kuid õlide rafineerimise alal saab ta jätkata tule-
viku suurt osa etendama.

Läbivõetud võetakse küsimuse kohta lauselt
sõna.

2) Jätkuvad asjad:

Koosoleku juhataja K. Ivask teatab, et AKS-i
juhataja koosolekul on liikmeks vastu võetud Karl
Kopapel-chen, mida koosolek heaks kiidab.

K. Pääre küsib, et kas sel ~~suur~~ seimestil
on kavatsus teha õlitus koostaldada, mille peale
võetakse vastus antakse.

Mag. A. Parts teatab, et kodumaise toim-
kond peale ja pühapäev kl 10 ajaks liise nemia
kabineti koosolekut. Teateid saab kodumaise toim-
konna juhatajalt det. A. Parisilt, kes ka selle
alal suurtööd teid juhatab. Loodab, et asjast huvit-
tatud meist koosolekust laialt osa võtavad.

Koosolekust osavõtjaid - 27
Koosolek lõpeb kl. 20.25.

A. Sivkoff
ja kirjaga kirjandusele

AKS = repract. koosolek 24. XI. 27 kl 19.
Keemia andl. tooriumis.

Päevakord:

1. Sots. A. Paris'i repract: "Vanane mine ja suva kolloidkeemilise probleemina."

2) Jooksvad arjad.

1. Bioloogia raskemaid probleeme on vananemise ja suva nähtuste selgitamine. Seda nähtust on püüdnud selitada füüsikalise keemia, inäranis kolloidkeemiast sünnost, mille üle mitmed tööd on ilmanud.

Rasva ehitus on väga keeruline - vastab petrogeensete süsteemide, ja keemilise muutub vanusega.

Rasva tähtsamad ained on valkained, mis kuuluvad hüdروفilsete süsteemide. Valkaine (protoplasma) sisaldab annab hüdrogeli, mille tähtne protsessid on niii hästi si toimim. Selle tagajärjes on rasva suva. Samana nähtus tuleb ka ette terve organismi juures.

Katseliselt on kindlaks tehtud, et veri dehüdratiseerub vanusega. Selle vea langusega näib kaasas ka teiste aktiivsete katalüütiliste reaktsioonide langus. Bioloogilised protsessid organismis toimuvad mitmesuguste ensüümide mõjul. Vanusega langeb fermentide aktiivsus, mis mõju avaldab loomul. kult organismi peale.

Samuti väheneb O_2 tarvitamine vanusega, niii samuti väheneb ka CO_2 . Bioloogiliste protsesside aktiivsus väheneb ajaga organismis.

Katnud närbestiga näitavad, et mida kõrgem on temperatuur, seda lähem on närbes elujana muidu normaalseis tingimuses. Ka inimeste suhtes maksab sama nähtus temperatuuri suhtes.

Protsessid, mis toimuvad elavas organismis on kolloidid protsessid. Reaktiivne aktiivsus allasvõimide teatud piirini toovad juba elavil organismid sama, kui energia mitte jatkuvast tulla. Kõik

kolloidid püüavad stabiliseerida ühen düstereid muuta ja loomuliku suva peans seisma nagu see kolloidides süsteemis: hüdrosool \rightarrow hüdrogelid. Need on inäri- kuit põhijooni keemilise seisukohast vaadates.

2) Jooksvad arjad:

Juhataja prof. Wittloch teatab, et Akademi. Esperanto Klubi 5. aasta päevast on AKS = poolt esitajana osa võtnud A. Sirkas.

Rohuteadlaste Selts on saatnud meile ajakirja "Besti Rohuteadlane" kümme numbrit. Neid ajakirja võib kirjutajametajalt saada. Samuti läbi rääkimistel meeldis on need teatanud, et on nõus huvitavamaid küsimusi meie poolt eneste ajakirjas tõrkima.

Kirjariiki on lastud kiria, mille kirja Toimetaja ette kannab: Lisaks ma Koerini ettepanekule AKS. tegevuse elustamises panem ette pida. da AKS koosolekutele poolaste jaoksul vähe mait muli repraati uue mate saavutuste üle meid huvitava teaduses. Teemid langevad vastavalt ja professori alale - seeja ä üs teem anorgaanilis- orgaanilis- lüüsi, orgaanilisest ja füüsikalise keemiast ning tehnoloogist. Soov. tatarvate teemide leidmises. võiks pöövata vastava õppetooli tähtje pool, kuna teemid tegeleku ettekanndmise heol - et õppesõnde mitte koormata - vastava õppetooli assistendi (tide) hooldde jaoks. Viimane leiab teemid ettekanndva üliõpulan ehk niii või tub rida, n.

Et selle ettepanem täitmisel kõige vastutus- rikkam (tegelikkus läbivõimikus) töö assistendi õlale langeb palun ettepanekut koosolekul kaarutada, et arjosalised ennavat väljendada võiksid."

Prof. Wittloch leiab, et see ettepanem pidi oleks meie tegevust. Meil repraatiakse inäri huvitavamaid küsimusi. juhatus si pöövda ka just rida ettepanekut. See ettepanem kuulub koosvõibijate nias elavil mõtteavaldusi esile niii poolt (deta. Paris, teadmene) niii ka vastu (Koson, Sori). Väielund lõpevad sellega, et

päevakorras edasi minnasse.

Juhatare koosolekul on AKS-i liigetis vastu võetud: A. Wilpert, R. Tük, Ch. Wilde, O. Hallik, mida koosolek laeks kiidab.

Juhatare tratab, et käesoleva aasta ambinnu töö näitamist pole leidnud. Uut teemi ei marga sel aastal välja kuulutada, vaid see fond võib laekasse jääda, mis teisers otstarbers keeleksult võib tarvitada. Selle sammu kiidab koosolek laeks.

Koosolekul viibijaid = 29.

Koosolek lõpetab kl 20.06.

A. Sirkas
ja kirjatoimetaja

AKS-i aasta koosolek 21. II. 28 a. keemia auditeerimise.

Koosolek algab kell 19,15

Koos 28 liiget.

Koosoleku avab esimes prof. M. Wittlich ja paneb ette koosoleku juhatare valida. Juhatareks valitakse ühel häälil det. Perlitz.

Päevakorid võetakse esitatud kujul vastu:

1. Koosoleku juhatare valimine
2. Protokollide kinnitamine.
3. Aruanded.
4. Tulevane tegevuskava.
5. Laekas.
6. Valimised.
7. Jätkuvad asjad.

2.) Kirje toimetaja Sirkas kannab ette 1927 a. aasta - koosoleku protokoll. Protokoll võetakse esitatud kujul vastu. Protokoll allkirjutajains valitakse assistendid Sirkas ja Sepp ning üliõpil. laeko.

3.) Aruanded.

AKS-i laekas aruande 1927 a kannab ette laekahoidja Sossi:

Tulud:		Kulud:	
1926 a ülejään	Mrk - 10168	Arjaajamise kulud	Mrk - 1619
Siisnemaksused	3700	Ekspursiooni kulud	17782
Ekspurs. kulude kattes osar.	18330	Aastap. pühitsemise kulud	5763
Aastap. kulude kattes osarät.	<u>3550</u>	Ülejään	<u>10584</u>
	Kokku 35748.		Kokku 35748.

Revisjoni komisjoni liige Päiro loob komisjoni resolutsiooni ette, mille jälele laekas aruande esitatud kujul õige.

Juhatare det. Perlitz leiab, et aruande õeks tulnud krookides esitada, aga mitte markades. Sossi vastab, et arved on siiskantid markades, selle tõtte on aruande esitatud ka markades. Aruande võetakse esitatud kujul vastu.

AKS-i 1927 a. tegevusaruande kannab ette kirja - toimetaja Sirkas:

Tegevusaasta järsul on puetud: 1 aasta -

Koosolek, 1 omavaheline koosviibimine aasta päeva puhul, 5 re-
 feraatkoosolekut ja nimeid: 1) dots. K. Ramul - psühhotehnika
 tööstus, 2) prof. M. Wittlich - mõnda rollid tehnoloogias.
 3) mag. A. Parts - maapane varade leidmise kaudsete metoo-
 dide abil, 4) mag. J. Koeru - Põlevkivi õliid; - voltõli mine,
 5) dots. A. Paris - Vananenine ja surnu rollid keemilise prob-
 lemina. Referaatidest osavõtjaid on aland kõige rohkem 44
 inimest ehk 42% ja kõige vähem 24, inest ehk 23%.

Lüpsmeid oli aasta algul 97, liikmes astunud 7. Seega
 aasta lõpul 104 liiget.

Juhatus on pidanud 8 koosolekut, kus mitmesuguseid
 otsusi tehtud. Koosolekuid peeti tarviduse järel.

Kirjasid sisse tulnud 26, väljaläinud 25. Peale selle
 veel mitmesugused kirjad koosolekutele.

Kuna eelmisel aastal ülesseatud aukuuna töö
 käsitamist ei leidnud, siis jäi aukuuna välja andmata.
 Sel aastal uut teemi ülese ei seatud.

Aasta algul asutati kodumaine toimkond, kus
 aqarasti töötakse.

Kevadel korraldati 19 õppujän ja üliõpilase osa-
 võttel ekskursioon kodumaa tööstuse tundma õppimiseks
 Narva, Kohtla, Kunda ja Tallinna.

Tegevusaruanne võetakse esitatud kujul vastu.

4. Tulvane tegevuskava:

Tulvane tegevuskava kannal üldiseis-
 joonis ette kirjutamisega. Käesoleva aasta tegevus ümgi võ-
 malused on suuremad kui eelmisel aastal. Ei tarvita pöördu-
 da enam üksi refraatidega vaid võib end rakendada
 praartiliste küsimuste käsitamiseks kodumaine toim-
 konna. Kavatsusel on korraldada põimupäeva puhul eks-
 kursioon Ungarisse. 5. aastapäeva puhul tuleb korraldada koos-
 viibimine, millest ka tüsed akadeemiliste seltside esitajad osa-
 võtaksid. Samuti on ülesse töötatud küsimus-kemikaali õrgu-
 te normeerimine. On ettepanek esitatud besti kemikaali Selt-
 side ühise komisjoni moodustamise suhtes. See on põlvsaamid
 küsimusi ja nõuab peatust lahendamist. Need oluks tühisa-
 mad kavatsused, mille elluviimine jääb uue juhatus
 hooleks.

Mag. Valtur küsib, et misasugused need keemikaali õrgu-
 sed oleksid? Sellele vastatakse, et keemikaali õrgud
 kutsealised eriohjused nagu arstidel, inseneridel, juristidel jne.
 Nii ei saa keemikaali ilma õstu loata apteegist keemi-
 kemikaali osta. Samuti püüdnud tal võimalus leuaõrgu
 keemikaali määralse õpetajana jne.

Sonni tuleb ettepaneku keemikaali õrgu te normeerimiseks
 komisjoni valida ja valimised läbi viia päevakorra punkt-
 valimised all, mis heaks kiidetakse.

Tegevuskava võetakse esitatud kujul vastu.

5. Balanve:

1928 a. elavve kannal ette laekahoidja Sossi:

Tulud:		Kulud:	
Saldo	Kr- 105,84	Asjaajamise kulud	Kr. 20
1928 a. liikmemaksu	95	Tükitööd	140
Endiste aastate liikmemaksu	50	5. aastap. pühits. kulud	80
Endiste aastate teoõhtute võlga	12	Ettenägemata kulud	70
5. aastap. kulude kattumise osavõt.	60	Ülejään	11 5-84
Kokku	322 Kr 84s	Kokku	322 Kr. 84s.

Üliõp. Arso leiab, et aastapäeva pühitsemise summa
 on liiga väike. Sossi - on mäeldud harilik traditsiooniline
 koosviibimine ainult selle vahuga, et on kutstud teiste laad
 Seltside esitajaid, mille arvul 20 krooni ette nähtud.

Sonni juhib tähelepanu, et elavest on välja jäetud ekskursiooni
 kulud, mis kannast läbi maks. dots. Peltz arvab, et ekskur-
 siooni elavest võib lisa elavestena juurde lisada, mis heaks
 kiidatakse.

Balanve võetakse esitatud kujul vastu.

6. Valimised.

Juhataja kohale seatakse ülesse prof. M. Wittlich
 ja dots. A. Paris. Hääletamisel saavad mõlemad 14 häält poolt.
 Hootakse komisjoni hääletamiseks, kus hääli saavad dots
 Paris 17 ja prof. Wittlich 9 häält. Seega valitud esimeheks
 dots. Paris.

Abiesimehe kohale üles seatuna saavad hääli: Parts - 11,
 Randrupp - 10 ja Tigavik - 6

Sonni kodumaine nõuab poolt hääle enamust, seega
 tulev kandidaadid uuesti hääletada. Hääli saavad: Parts - 12.

Raudsupp 8, Tiganix - 3. Sossi tule ettepaneku valida Parts per aclamatooni. Ei protesteerita. Seega valitud abiesimeheks assst. Parts.

Kirjatoimetaja kohale ühis hääletusega saavad hääli assst. Sinna - 19 ja assst. Raudsupp - 5. Seega valitud kirjatoimetajaks assst. Sinna.

Kirjatoimetaja abiks valitakse per aclamatooni assst. Raudsupp.

Laenuhoidjaks valitakse tagasi per aclamatooni assst. Sossi.

Kandidaadiks valitakse esimehe kohale assst. Tuusk. Kirjatoimetaja kohale assst. Pällumann ja laenuhoidja kohale mag. Reubel.

Revisjoni komisjoni liikmeks valitakse ühel häälel: H. Weidopass ja üliõp. Pääro ning Plooni.

Kandidaadiks revisjoni komisjoni valitakse assst. Sepp ja üliõp. Tükk.

Kemikaali õiguste normeerimise asjus teeb mag. Reubel ettepaneku kemikaali kutsega seotud küsimused uue juhataja hoolde jätta. Mag. Sossi võtab oma ettepaneku tagasi. Mag. Reubeli ettepaneku võetakse vastu.

7. Jooksivad asjad:

Dots. Paris kramab ette keemia oskussõnade osnemise käiku. Sel kujul väga keemia sõnastik ülesse võeti - on ta juba ammugi valmis. Kuid leitakse, et neid sõnu oli liiga vähe, mille tõttu töö paisub viis korda suuremaks erialasest kujust. Iga nädal peetakse kars koosolekut. Teine koosolek on lektor Wessiga. Sügis pool jätatakse tööga valmis. Rahaline turgu suhtes tuleks pöörduda teiste asutuste poole, sest töökäimine läheb maksimaalselt sooviks.

Üliõp. Sinna tule ettepaneku pidada AKS-i aastapäeva novembril, mis peaks kiidatama.

Koosolek lõpeb kl 20,30.

A. Sinna?
ja kirjatoimetaja

Protokoll № 32.

Akad. Keemia Seltsi

referent koosolek. 19/III 28. Keemia auditoriumis kell 7, 15'.

Referaadiga esineb Dr. J. Kopwillemi teemil:

„Besti põlevkivi ja tema oli berginiseerimine“

Koosoleku avab A.K.S-i esimees, härra dots. Dr. A. Paris, lühikese aadressiga, tänuavaldades endisele A.K.S-i juhatusele, seni tehtud organiseerimise ja arendamise töö eest, millini praegune A.K.Selts on jõudnud. Teadustab, et uue A.K.S-i juhatuse poolt, on vabalt juhatusest, kõik asjaajamine korralikult vastu võetud.

Sõna saab luguspeetud referant härra Dr. Kopwillemi, mille päle viimane oma referadi ettekandega esineb.

Referent räägib perspektiivilt besti põlevkivi tootmist. saadud raskete olude parandamisest, s. on nende väärtuse tõstmisest, tähendades muu muu sees, et besti põlevkivi olid on:

- 1) kõrge astmeni rullastametud.
- 2) suure molekulaarsed rasked olid
- 3) tatarud lõhne surtes soovida.

Kõigepealt oli raske turgu neile leida. Ainult kõige viimasel ajal on välja vaated turgu suhtes paremaks läinud. Meid huvitab süüsi veel praegu, nagu ennegi küsimus, kuidas meil kiivõltsid parandada, neid väärtuslikumaks muuta.

Et turu produktte saada; tuleb muie
õlisid krannida ja hüdreerida. Väevli
sisalduse tattu ei ole nende hüdre-
rimine seni tuntud katalüsaatoritega
võimalik. Berginiseerimine paistab
tagajärjexas krannimis-hüdreerimis
võis olevat.

Berginiseerimine seisab selles, et hüdreerita-
vat ainet molekulaar vesiniku, väga kõr-
gete rõhkude all kohasel temperatuuril
kuumutatakse. Sellel kasitleusel lagunevad
suured molekulid kuumuse mõjul väikse
meters murdosadeks, milliste osade
hüdreerimine vesiniku rõhu tattu mõeldav
on. Rõhk peab peale selle veel polemi-
riseerimist toimetama (Spätjer) ja
molekulide lagunemist pünniti akele ots-
telt kessele nihutama (Engler), ja
ühtlasi vesiniku lahustumist süsi-
vesinikest, mis juha 300° C juures toimub
tagasi torjuma. Referent töötas ümber
tõrleva autoklaavige, milles korraga umbes
300 gr, kas toores õli, või poleer kivi
2-3 tundi 400° juures ja kuumutatud,
vesiniku enne protsessi algust 100 atmo-
sise pressides

Kõrta toores õli (tõr) ja poleer kivi B-kõrt
andis berginiseerimisel identilised kõrge-
mad fraktsioonid. Nende puhastamises
100 gr ja siis oleumiga saadi kõrge
10. paraffine. - nafteneide segu.
Kõrgemad frakts. andsid naftene,
polinaftene j n. e. huvi on et
õhu kuumna B-kivi berginiseerimisel
sama palju kõrget frakts. m, kuni 170° C
kui sama hulga kõrta tooresõli
berginiseerimisel. Sellest selgub et

ratsioonaalne on berginiseerimisel tarvitada
poleer kivi enmast õte rõhu, aga mitte temast
saadud ahtõva.

Mõrdluseks on kasitatud poleer kivi samal
viisil H₂ ja H₂O aurude rõhu all.
Õlide saak oli väiksem kõrge frakts. kuni 170° C
ei läinud lahku omaduste poolest bergini-
seerimis produkti vastavas fraktsioonist.
Jäänus oli aga riikalikult nõrk, kuna
berginiseerimis produkti jäänus pigine, kuu-
mutamisel pehmenas õli. Et berginiseeri-
misel H₂ protsessist hüdreerivalt osa võtab,
selgub ka protsessi rõhkude kõverjoonest ja
gaasi analüüsist.

Koosolekul võtanud zõne:

- D. A. Paris
- Mag. H. Lossi
- " A. Paris

Koosolek läpeb kell 8, 45 min. seotjaid 36. isik.

A. K. S. i kirjutoimetaja.

A. Sinna 19 ¹¹/_{III} 28.

Protokoll № 33

A. K. S. referent koosolek 13 ¹¹/_{III} 28.

Päevakord:

- 1) Mag. chem. A. Mikovitz'i refer.
teemil „Die Selenzellen als Kolormeter.“
- 2) Toonusvad asjad.

Tõg sise norau vatte estud lugusentud
repuandi poolt:

Es wurde eine neue, vom Verfasser aus-
gearbeitete kolorimetrische Methode
mitgeteilt, dadurch gekennzeichnet dass
eine Selenzelle, als Messmittel benutzt
wird. Durch Vergleichsmessungen der optischen
Absorption bei einer Schichtstärke der Lösungen
des zu untersuchenden Stoffes von $10,00 \text{ cm}$
in verschiedenen Konzentrationen mit
einer gleich starken Wasserschicht, wird eine
absorptionskurve aufgenommen die bei
kolorimetrischen Analysen verwendet wird.
Versuchergebnisse der analytischen Bestim-
mungen von Cu in CuSO_4 resp. $\text{Cu(NO}_3)_2$
Lösung. wurden berichtet, wobei die Cu
Konzentration von $0,013 - 0,550 \%$ mit
Cu gross waren. Da zur jedem Bestimmung
6 ccm Lösung erforderlich waren, so entsprechen
diese Konzentrationen einer Cu Menge
von: $0,00078 - 0,00330 \text{ gr.}$

Analysen von kolloidal verteilten Ferrorohid
nach der Selenkolorimetrischen Methode aus-
geführt, werden mitgeteilt, wobei die FeS Lösung
durch Na_2SO_3 vom Verfasser stabilisiert
werden.

Die analyt Fe. Mengen waren von $28,8 \cdot 10^{-6} \text{ gr}$
 $\rightarrow 108,0 \cdot 10^{-6} \text{ gr}$ gross, wobei der Fehler abso-
lut von $0,2 - 0,7 \%$ betrug.

Zum Schluss wurde darauf hingewiesen,
dass die Löslichkeit von FeS aus der FeS^{-id}
absorptionskurve bestimmt werden
konnte und dieselbe $2,8 \text{ mg}$ mit Fe. Str.
mit der vom O Weigel als der Leitfähig-
messungen erhaltenen ($3,9 \text{ mg}$ im Str.)

der Grossenordnung nach übereinstimmt;
gleichzeitig ist erwähnt worden, dass der
von O Weigel gefundene Wert, nach Angabe
des als etwas unsicher bezeichnete,
zu hoch ausgefallen sein dürfte, wegen
möglichen

Auf Grund des 3 Zeit vorliegenden Materials
glaubt Verfasser annehmen zu dürfen, dass
weiteres arbeiten auf dem Gebiete der Selen-
kolorimetrie für die Chemie wertvolle Resultate
schaffen konnte.

Referendi loopus võtavad sõna:

Dr. F. Paris

mag. A. Parts

" A. Jorzi

Stadchem. Narziszow

Dr. Kopwillem

Dot. H. Perlitz

praatjaid koosolekust oli 39 isikut.

A. Sima.

A. K. Sⁱⁱ kirjatoimetaja.

19 ¹⁶/_{III} 28.

A. K. Sⁱⁱ Referat koosolek u protok N° 34.

ära peetud keemia audit. 19 ²⁰/_{III} 28

Täna xord

- 1) mag. J. Kuusk, referat „
Polevixi oli oksid karboonhapeteks“
- 2) Mute liigimete pastivotamine
- 3) Toosmad asjad

Krossalekul arab A. K. S. i esimese härra dots. Dr. A. Paris, Sõna andes luguspeetud referandile härra mag. chem. tech. J. Kuuskile.

Järgest kassas nõudmine raskade ja rasvhapete järel on keemikul viinud mõtlele, võlavaid mineraal-õlisid oksüdeerida karbonhapeteks, mis võivad tootluses asetada rasvhappeid ja nilledest esterifitseerides olus võimalik saada raskadele vastava tootväärtusega aineid.

Nagu viimase 10 aasta jooksul tehtud katsed näitavad, on saadud mineraalõlide oksüdeerimine karbonhapeteks läbi viidud mitmesuguste oksüdeerimisvahenditega, kuna aga tehniliselt tänu alla võiks oksüdeerimise läbi viimine ainult õhu hapnikuga.

Heisti põlevkivi õli mis odava mineraalõlina pinnamatal hulgal saadaval, sisaldab võrdlemise suures määras küllas- lamataid ühendusi ja on ka rikas hapnikühenduste pool- lest, mis oksüdeeritavast muidugi veel märksa kergendavad. Seda silmas pidades aruvi referant põlevkivi õliga oksü- deerimisnatsete läbi viimisele õhuga, lootes seejuures karbon- happeid tekkivat. Lähteõlina tarvitati põlevkiviõli sp. 225°-245°. Kuna referandi aparatuuril korral oksüdatsioonireaktsiooni kiiruse tõstmiseks tarvitata õli ainult temperatuuri kõrgenda- mine ja soodsa katalisatori juuresolek, kuna tempe- ratuuri siiski kõrgemale kui 125° võimalik tõsta polnud õli destilleerimise tõttu, siis tehti esialgu katsed vastava katalisatori leidmiseks, kusjuures selgus, et ainult $Mn(OH)_2$ oksüdatsioonireaktsiooni suuremal määral kiirendab.

Seejärel on läbi viidud eelnimetatud põlevkiviõli fran- tsiooni oksüdeerimine autoklaavis „Catalytic“ $Mn(OH)_2$ juuresolekul, puhudes 125° juures 300 gr. õlist õhuga läbi kiirusega 1 liiter minut 2 tunni kestes. Läbi voolavast õhust oli absorbeerunud seejuures maksimumaalselt 50% hapnikku. Absorbeerunud kogus oksüdatsioonireaktsiooni kestes ca 113 gr. O_2 -kte. Pärast oksüdeerimise lõpetamist autoklaavis olis oksüde- ritud produkt sisaldas ca 38% karbonhappeid, ca 56% neutraalõli + aluseid ja ca 6% muumaineid (ekstraheerimataid.)

36
Saadud karbonhapete sulamistäpp ca 111° ja seeläbi-
arv ca 213.

Seejärel on veel läbi viidud teine sama põlevkiviõli
frantsiooni oksüdeerimisnatsete; nimetatud õlist on aga suure-
ekstraheeritud fenoolid ja karbonhapped (sisaldas 8,5% fenooli
ja 2,5% karbonhappeid). Muidu on oksüdeerimise tingimused
sarnased kui eelmisel korral. Selgub sealjuures, et $Mn(OH)_2$
katalüüs nüüd ainult mitmekümnise oksüdeerimise keetuse
järel autoklaavis jäänud produkt sisaldas ainult 28% kar-
bonhappeid, 58% neutraalõli + karbonhappeid. Karbonhapete
sulamistäpp 86°, ning seega märksa madalam, kui esimese
oksüdatsiooninatsete korral. Üldiselt tuleb seepärast järeldada,
et tekkivad karbonhapped fenoolidega polümeerisunud esime-
se oksüdatsiooninatsete korral. Kuijuures põlevkiviõli oksü-
deerides saadud suurel määral karbonhappeid, peab tähe-
dama, et saadud karbonhapped liig kõrge sulamistäppiga
olid, et tehnilisi nõudeid täita.

Referandi lõpus võtavad sõna.

Dots. Dr. A. Paris.

Mag. chem. N. Rago.

Mag. chem. H. Sossi.

J. Perin
ja E. Valtin.

Samaal krossalekul sai vastu võetud järgmised
nimed liidmed.

E. G. Krusenbergh.

W. Kangro.

M. Steinberg.

E. Post.

H. Treimann.

W. Saunas.

Joh. Joul.

Esu. Vaas.

J. Liit.

A. Schmidt.

Ettevalmistused osavõtjaid oli 31 isikut.
Kõnekoosoleku algas kell 19,15, lõppes 20,10.

A. K. S. Kujutoimetaja: J. Linn.

A. K. S. Referaat-koosoleku
protokoll #35.

Arvustatud keemia auditoriiumis 27. III 1928 a.
algas kell 19.

Kõnekoosoleku avab A. K. S. i esimees hr. Dots.
Dr. Paris, sõna andes hr. magnd. chem. L. Tiganinu'le.

Hr. magnd. chem. L. Tiganinu referaat.
"Inimene ja õpetlane" - J. H. Mant-Koff.

Lugupidatud referaat andis ülevaatliselt pildi suure
õpetlase eluloost ja tema teaduslikest töödest, rõhutades
viimaste tähtsust ja püsivust täna-päevani.

Ettekanne lõpul rõõtsavalt sõna.
hr. stud. chem. J. Perrin.
hr. Dr. K. Losmit.
hr. O. Erma.

Osa-võtjaid koosolekust oli 48 isikut.

Samaal koosolekul said. Keemiainsete registreerimise
vaste võetud need lühemad. komisjon. (koosseisus:)
stud. chem. L. Erma. O. Erma.
- - J. Perrin. J. Losmit.
J. Losmit. H. Kaalep.
H. Aam. 2 juhatajase liiget.

A. K. S. Referaat-koosoleku
protokoll #36.
Arvustatud keemia auditoriiumis 17. IV 28.

Päevakord:

- 1) Hr. Dr. K. Losmit referaat "Glütseriidid."
- 2) Uute liikmete vastuvõtmine.
- 3) Jooksivad asjad.

Avab koosoleku A. K. S. i esimees hr. Dots. dr. Paris,
sõna andes hr. dr. K. Losmit'ile.

Triiglitseriidide üle.

(Doktori väitekirj; kaitsmise all olnud La Trija üliõpilis 2. Apr. 1926.)

Töö on käsitatud järgmisi triiglitseriidide: tris-teariin,
tripalmitiin, trimunistiin, trilauriin, trikaprin, tri-
napiülin, trikaproin, tribudüriin ja triaksetiin, nimelt
vahes suhtes:

- 1) kristalliseerumise faaktorite ja polymorfismi suhtes;
- 2) lahustuvuse suhtes.

Kristalliseerumise kiirus on kõige suurem tris-teariinil
(kuni 1,2 mm./min); lihtsamate triiglitseriidide juures väheneb ta
ja kaob lõpuks hoopis ära. Spontaansuse võime juures on see
sama järjekord maauser. Mõlemad kristalliseerumise faaktorid on
üldse väga väikesed ja lähenevad lihtsamate triiglitseriidide
juures. Modifikaatorid on esimise kolme juures 3, järgmist
kolme juures 2; viimased kolm hõljuvad horisontaalselt klaas-
siliis amorfelt. Modifikaatoride vahetused on monokoopia, s.o.
mõundumine läheb iga ühes sibilis (teib stabilne modifikaator).
Mõundumine läheb ainult spontaanselt, s.o. iseenesest, ilma idu-
tamiseta.

Töös on toodud 22 lahustuvuse kõverjoont, nimelt ben-
sooliga, eetriga, kloroformiga ja värveldüüsininuga; on leitud
üksikuid lahustuvuse määramisi etüül-alkoholi jaoks. La-
hustuvuse kõverjoontel puudub enamalt jaolt lahustava aine
sulamise täpi langus.

Skui loomus on almas; sis koosnevad kõvajooned kahest osast; sel korral on almas niipe ühe kõvajooni osalt teisele; niipe ei ole teas.

Triipliteeritud on polümeeriseeritud ja kolloidaalse iseloomuga. Kolloidaalsuse pärast ei ole modifikaatoride sulamise kiirid teavad (nimelt sulamise algus). Modifikaatoride olemasolu põhjus on vahel polümeerisatsioon - suuruses.

Lihtsamate triipliteeritudide juures on järgmine nähtus prõrdus:
kristalliline aggr. - alev. \rightleftharpoons kolloidaalne aggr. - alev.

Referaadi lõpus viitavad sõna.

Dok. dr. A. Paris.

mag. A. Paris.

—, — H. Sassi.

assist. H. Raudsepp.

Uuems liikmeks sai vastu võetud. A. Veski.

Ungari-ekskursiooni kulude üle
harutas hr. assist. H. Raudsepp.

Kõnekoosolekust osavõtjaid oli 13 isikut.
Algus kell 19. lõpp. 20,30.

A. K. S.
A. Kinn
Kirjatoimetaja.

Protokoll #37.

A. K. S. referaat-koosolek, arapetud neemia
auditöörikuus 24.11.28. Algus kell 19.

Koosolekul esineb härra stud. chem. H. Pääre.
„Besti kodustest riide värvimisviisidest.“

Kõnekoosoleku avab A. K. S. esimees hr. Dok. dr. Paris,
sõna andes referandile hr. stud. chem. H. Päärele.

Besti kodukõvetud riide värvimiseks tarvitati peamiselt taimse
värvi, mida saadi: puukoortest, taimse õitest ning taimse vartest.

Skui vatatud lepa koortega värviti villast riidet kollasena.
Keetmise ajal lisati juurde $CuSO_4 \cdot 5H_2O$ (sinist silmakivi).

Mustpruuniks: värviti riideid sauglepa koortega. Pääle koortega
keetmist väanati riided värvivast lahust kuivaks ja asetati
kuuma ahju, kus nad ahju kuumuse järel, kas orange või
tumepruuni värvingu omasid.

Mustaks: värviti linast, kui ka villast riidet saugapuu koortega.
Koori keedeti veega anumas kuhu riided sisse olid pandud.
Keetmise ajal lisati juurde $CuSO_4 \cdot 5H_2O$.

Pruuniks: värviti riideid kuivatatud kasekarbaga, mida keet-
ses keskoonas keedeti. Värvitavaid esemeid peeti enne
„maanya jääga“.

Saunblaga värviti villast, kui ka linast riidet rohelisena. Sellena
tarvitati raudkividel kasvavat saunmalt. Saunmal keedeti esi-
algul vees ilma riideteta 1½ tundi. Pärast lisati riided
sisse ja veel keedusoola ning keedeti 1½ - 2 tundi.

Punasena: värviti villaseid riideid tedre-madara juurtega.

Hele kollasena: värviti linast ja villast riidet kase lehtedega. Kase
lehti korjati suvel ja kuivatati ära. Kuivatatud kaselehti
keedeti veega. Kurnati —, kurnatistes keedeti värvitavat riidet
Tuhaga.

Orange (linasele). saadi keedmisel sauglepa toorest lehti-
dest. Ära kurnatud (filtritud). Tuhises vees lahus võeti linast
lõunendid kaunemat aega. Väanati riide lahusest puhtaks ja
asetati päikese paistele, kus ta omas orange värvi.

Kloroformi oksidiga värviti linast ja villast riid roheli-
sena $CuSO_4 \cdot 5H_2O$ juures olenud.

Kloriinkanna värviga värviti villast riid kollasena. Sama värvimist „maaryats“ riideid! Kui taheti sel kombel lõngu rohelisena värvida siis lisati juurde kurkumad.

Tümpuu marjadega (*Chaenactis cathartica*) värviti peitsitud riid kollasena ja mustaks.

Konvoktsiooni lõpus võttavad sõna.

Prof. M. Willlich.

dots. H. Perlitz.

stud. chem. O. Waaden.

„ „ H. Arso.

Osa võtjaid kõnekonvoktsioonist 37 isikut.

Konvoktsioon lõppes kell 20,30.

A. K. S.

Kirjatoimetaja:

Protokoll #38.

A. K. S. referaat-konvoktsioon, keemia auditoriumis
28.28. algus kell 19,15.

Avab konvoktsiooni A. K. S. i esimees dots. Dr. A. Paris. Territales seltsi liikmeid, uue semestri algusel, andes sõna lugupeetud referaadile prof. M. Willlich'ile.

Lugupeetud referant soovib ette piltlikult Saksamaa keemia ainete suurtööstusi; peamisi kirivõtteid tööstust Saksamaal, ammoniagi valmistamist sünteesiliselt Opaus ja väetisainete suurtööstust - Opaus-Meisburgis, tundes diagrammide ja piltidega esile tähtsamaid momente ülevel lähendatud tööstustest, tähendates isearvust viimase suurt arenevast mehhaniseerimise alal.

Päale ettenande, Dr. Paris tänab lugupeetud referanti hunkava ettenaande eest.

Samaal konvoktsioonil said järgmised uued liikmed vastuvõetud:

Leida Prödra

F. Mirna

Mag. pharm. J. Laasnas

Päale selle võttab sõna stud. H. Arso. pöördutales keeminate õiguste küsimust.

A. K. S. i referaat-konvoktsioonist võttid osa 46 isikut.

A. K. S.

Kirjatoimetaja:

Protokoll #39.

A.K.Si referaat-korsolen 16 X 28 keemia audi-
tooriumis, algus kell 19,15.

Korsolenu avab A.K.Si esimees dots. dr. A. Paris
sina andes referandile Mr. Assis mag. Sossile.

"Värselhape toime põlvkiri kergesse õlisse."
"Kõige laiemalt tarvitataks õlile raffineerimisvahend
on värselhappe."

Stäänitades põlvkiri kergõli, mille keemio ps. on kuni
150° joodi arv 120, mõjub värselhappe joodi arvu vähenemise-
valt. Et joodi arvu nii alla viia et õlilil tehniline pole-
tioaine vaantus oleks tuleb võtta hapet 50% ehk kornd.
v.h. enam. Mõrjator mõju on ainult korndat. värsel-
happel, mille kontsentratsioon alama määr on 85%.

Temperatuuril mõjul kuni 101° alaneb joodi arv, mitte
üle 10 ümbruse vastas värselhappe juuresolekul.

Õlil mis lahustuvad kornd. v.h. eraldused vett juure
lisades muutuvad kuju. Osa eraldud produktid on vees
ja alkoholis lahustuvad, millest lahudes võib neid,
soolade ülemäärast happe ja alkoholi mõjul välja sor-
lata. See osa on nähtavasti vastava alfaani hapu värsel-
happe ester ehk vastavad soolad.

Kui happiga õli peale trimida segu vett juure lisada
tekitab kolm kihti, millist vahetult võib lugeta välja sor-
tus esterius. Osa veega hapest välja tõjutud õlisi lahustub
ülemises õlikihis, millesse läheb ka ürs värsel ühend. Seda
saab tõendada, kui ülemist õli kihti seelustada alkoholis
K.O.H. lahuse, siis kiame et õli on "seelustamise arv." Kui
nii seelust. õlisse veega loksutada siis kiame lahuses
värselhappe, nii et mainit värsel ühendi värsel on
värselhappe kaad.

Referaadi lõpus võttavad sõna.

Herra prof. P. Kogermann.

Herra prof. M. Visklik.

Herra mag. chem. teol. Y. Kuusk.

Mued liinud said vastu võetud.

Haral Veske.

Hannu Aas.

Otto Ellin.

Referaat-korsolenust osa võtjaid 34.
Korsolen lõppes kell 20,15.

A.K.Si A. Lind
Kõige trimelaja.

Protokoll #40.

A.K.Si referaat-korsolen 30 X 28 keemia audi-
tooriumis, algus kell 19,15, lõppes kell 20,15.

Korsolenu avab A.K.Si esimees dots. dr. A. Paris
sina andes lugupetud referandile herrale prof.
P. Kogermannile.

Lugupetud referant erineb eelkõneva teemil
"Keemia õppeainena Ameerika ülikoolides."

Referant selgitab ümikasjalikult Ameerika kee-
mivate üliõpilaste eluüsidest ja õppemetodidest,
näidates suurt erinevust Ameerika ja Euroopa
üliõpilaste areenemises.

Referaadi lõpus võttavad sõna.

H. Aas.

J. Aas.

Osa võtjaid 54 isikut.

A.K.Si Kõige trimelaja

Protokoll N° 41.

A.K.Si kõnekoosolek 6 XI 28 keemise auditoriumis
algus kell 19,15.

Koosoleku avab A.K.Si esimees dots. dr. A. Paris
sõna andes referandile noor. assist. H. Paudsepp'ale.

"Kloori toimest põlvkivi kerogenisse."

Referant annab alguses lühikese ülevaate senini ilmunud
tõrde üle, mis käsitlevad halogeeni toimel nii õlikivis, kui ka
kivisisesse, tuues ette nende tõrde ühenduste, kui ka
puudulikkust.

Referandi poolt kvantitatiivsed andm. kui ka substitüüroni,
mõlemistest saadud andmed näitavad, et õlikivi kloorimisel
toimub peamiselt substitüütsioon. Jaga mitte additsioon nagu
seni arvati. Adolitiinonias tarvitatud kloorihulk on ainult
12% üldse tarvitatud kloorihulgast. Edasi peatub referant
klooritud õlikivi ekstrakti juures ja näitab, et ekstrakt suured
määrad C_2H_2 ja F_2H_2 sisaldab, mis mitmete autorite poolt
kerogeni ekstraktina loetud. Inorg. sooladest raba ekstrakti
% = ca 15 arvustatud kloorimata õlikivi peäle. Lõpuks
peatub referant lühidalt ekstrakti juures ja näitab, et
ekstrakt klooritud hüdroaromaatilistest ühendustest koosneb.

Referandi lõpus võttab sõna:
Dots. dr. A. Paris.

Koosolekust osa võtjaid 20 isikut. Lõppes kell 20.

A. J. Jämsä
A.K.Si kirja toimetaja:

Protokoll N° 42.

A.K.Si referaat-koosolek 13 XI 28 keemise auditoriumis
algus kell 19,15. Prof. P. Kogermani ettekanne teemal
„Ameerika keemikute osa teaduses!”

Koosoleku avab A.K.Si abiesimees mag. A. Parts
sõna andes lugupidatud referandile prof. P. Kogerman'ile.

Lugupidatud referent annab ülevaatlise pildi Ameerika
keemikute kodarondsuse päritolust ja unimeerib,
et suurem osa väljapaistvamatest keemikutest on vöramaa-
lased (eurooplased) pätklänud Ameerika-ühisriigide alama-
Tens ja seega märivate sääduste põhjal tunnuslud,
kui ameerika kodanikud. Edasi liigitab referent kõik
keemikud kolme liiki: mineraal, füüsika ja biokeemi-
keritens, nimetab igast alast väljapaistvamaid nimesi.

Mineraal (antiganiitisi keemikutest):
A. Seybart'i (kui berylliumi uurijal), T. A. Gush'i (kui
suure analütikeni), J. L. Smith'i, H. Hillebrand'i, F. W.
Clare'i ja W. Gibbs'i Füüsika keemikutest: A. S. Kny's'i ja
Davis'i. Biokeemikutest: T. Lueb'i ja Lorenzen'i. Andes
ühtel loodud keemikute tähtsamad väljalõiked nende
elutöödest.

Referaat lõppes kell 20. osavõtjaid 42 isikut.

A. K. S. J. Jämsä
kirja toimetaja.

Protokoll № 43.

A. K. Si referaat-krossolek äräpöetud 20.11.28 keemia-
auditooriumis algus kell 19.15.

Krossoleku arab A. K. Si esimes dot. dr. A. Pöris
söna andes luopöpetud referandi'le mag. chem. N. Kingi'le

Referent esineb teemil: „Piima kolloidkeemilistest nähtöustest.“

Piim ja piimasaadused pakuvad palju huvitavaid
väljavaatöid kolloidkeemilisest vaatepunktist. Eelilist rakendust
leidvad emulsioonide, steelide ja baktöide keemia.

Piim ja suurem osa piimasaadusi on keerulised mitme-
faasilised süstämud. Metöödidega sarnasti süstämide uurimiseks
tulevad vaatluse alla mikroskoopilised, ultramikroskoopilised, polar-
katsioonmikroskoopilised, värvimismetöödid, röntgenspektroskoopia ja
mikruurkilised metöödid. Vastavalt süstämi keerulisusele on ka uuri-
mine raskustega seotud.

R. Öd. diezengang näeb suurt tähtsust tehniliste ainete histo-
loogial, mida saab edulalt rakendada ka piimasaaduste juures.

Löihtudes piima topograafilisest tabelist, mis kujitab piima
ehitust kolmest faasist-rasva, proteiin kristalloidfaasist, peatöuse
pinemalt rasvafaasis ja tema kontsekreerimisel saadud produkti-
vöi-kolloidkeemilise ehituse juures.

Rasva faasis tuleb vaatluse alla rasvad-mitmesuguste rasvapäte
segaghiitseriidid, fosfatidid, kolesteriin ja rava värvaine (karotiinid)-
esiti keemiliselt, siis kolloidkeemiliselt seisukohalt.

Üksin rasvakerake koosneb proteiinkestast, mille keemiline iselöue
veel küllalt tundmatu. Kirjeldatöse selle kesta kindlaks tegemise
metööde. Juhitöse tähelepanu asjale, et ka rasvafaasis sisal-
duv leitsitöin, kui pindaktiivne aine, keranise piimale koondub.
Osa rasvaist on eraldunud kristallilisel kujul. Rasva värvaine
on arvatavasti ühetöoliselt jaotunud.

Rasvafaas on poliüdispersne - keraniste suurus on mitmesugune,
olenedes paljudest teguritest.

Piima ümberlöötömisel piimasaadusteks, osaneste suurus
kas kasvab 1) osanest sulavad rihte ehk ajöhinavad kokoratenks, ehk
väheneb (homogeniseerimine).

Seisimisel eraldub piimast rasvafaas (kross.) Eraldumist saab
suuresti kiirendata rakendades tsentrifugaaljõudu.

Rasva määramise kiirmetöödid põhjenevad emulsioonide lastöimisel
(Babcock, Guber'i, Höpfing'i metöödid).

Vöid saadaakse piima rasvafaasi kordusval kontsekreerimisel -
1) krossi eraldamisel ja 2) röislörmisel. Vöi tekkimist katavad sdgi-
tada 2 uuemat teöohat - Fischeri ja Rahni:

Fischeri järel tekib röi faaside pöördumisel
rasv seerumi (kross) → seerumi / rasv (röi)

Rahni järel on röi tekimisel tähtis osa piimale äh/seerumi,
kuhu koonduvad rasvakerakesed ühes kestäproteiiniga.

Mis röi ehitusesse puutub, siis on see Fischeri järel emulsioon, milles
kinniseks faasiks rasv, dispergeeritud faasiks aga seerumi. Rahni Teöoria
pöthjal ei ole röi midagi muud, kui äärmiselt kontsekreeritud rasva
emulsioon seerumis. Pidevaks faasiks on hüdroliseeritud proteiin seeru-
mis kuua dispergeeritud faasina esineb rasv, sarnasti, kui piimaski.

Tarvitates mikroskoopilist, polarisatsioonmikroskoopilisi ja värvimis-
metööde, selgub, et piima rasvakerakesed on röis säilinud. Neude
ümber on kahekordne kestä-proteiin ja kristalliline kestä (sarnasti
rasvadele). Seerumi piimade suurusjaotust on röis ja selle muu-
tumist uurinud Storch, Boysen ja t.

Faaside vaheline pind seerumi / rasv on tähtis asupain keemi-
listele reaktsioonidele, kus juures tekivad mitmesugused rasvade
lagunemisprotsessid, mis alandavad röi väärtust, andes talle kõrval-
löhnu ja maitseid. Arvatavasti on siin tähtsust ka moleküüliole
orientatsioonil (Laugmaier ja Harmsi järel).

Referaadi lõpus võttab söna dot. dr. N. Vädeppas.

Referaadi osavötyaid 36 isikut, löpp kell 20.15m.

A. K. Si
A. K. Si Kirje Toimetöis.

Protokoll N° 44.

A.K.Si referaat-korsolen 27. 11. 28. keemia auditooriumis
algus kell 19,15m.

Korsolen avab A.K.Si esimees dots. dr. A. Paris sõna
andes lugupidatud referaadile mag. J. Kuusk'ile.

Eesti fosforiidi loistamine?

Referent valgustab mõne sõnaga Eesti fosforiidi koostis
seisu, liunõhta ja väljavõtmist ning praegust tarvitamist.
Kirjeldab lühidalt käesolevani tuntud loistamis-metode ja
põhjusi, miks need endid tehniliselt Eesti fosforiidil kasutada
ei läse.

See järele esitab uue meetodi fosforiidi loistamiseks, kuumustes
1350° - 1470° vahel liivaga, kusjuures peensusastmeid ja liiva %
starkohaselt valides kuni kvantitatiivseid lahustusi 2% - ses
sidroni happes saavutas. Vegetatsioon katsed näitavad, et
uusloistusspaadis on P₂O₅ taimedele kergemini kättesaadav
kui toomasjahu.

Referaadi lõppus võttavad sõna:

stud. meen. Arvo.

Mag. Sassi informatsioon keemiate õiguste komisjoni
tegevuse üle.

Korsolen lõppes kell 20,15m.

A.K.Si A. Järve
Kõrgkooli kirjandus

Protokoll N° 45.

A.K.Si referaat-korsolen 12. 12. 29. keemia auditooriumis
algus kell 19,15m.

Päevakord:

- 1) Mag. A. Sinna referaat, Teemil „Terminisest titratsioonist“
- 2) Mag. O. Erma referaat „Italia keemiate ^{õiguste} voogustest“
- 3) Läbi rääkimised:

Korsolen avab A.K.Si esimees dots. dr. A. Paris sõna
andes mag. A. Sinna'le.

Referent selgitab Terminise titratsiooni printsiipi, annab
ülevaldkonna pildi riimase Terminisest, arengust ja rakendusest.

Omas töös on referent rakkendunud Terminist titratsiooni
ühel, kahe ja kolme valentsete metall-sulfidide uurimisele,
ettekaudes Terre rea diagramme, milledest võib väga selgilt
välja lugeda metall-sulfidide Terminise mehhanismust.

Telse päevakorra punktina, lühidalt tutvustab
h-ra mag. O. Erma Italia keemiate organisatsioonist.

Korsolen lõpul võttavad sõna Dr. H. Laur
mag. Sinna referaadi puhul ja H. Arvo mag. Erma
ettekanne puhul.

Korsolen lõpetab Dr. A. Paris Teadaandega
järgmise üldkorsoleni asjus.

Osavõttjad: 26.

O. Erma
J. Pöllumäe
L. Tiganis

A. Järve
A.K.Si kirjandus

A.K.S. aasta koosolek 1928-29
keemia auditoriumis kell 13.

Koos on 27 liiget

Koosoleku aueb h-ra dots A. Paris ja
põhnb ette koosoleku juhatajat valida. Uuel
kõnel valitakse koosoleku juhatajaks h-ra
Dr. H. Laur

koosoleku juhataja loeb päeva norra ette
mis muutmatault vastu võetakse, seega
oleks siis päevakorras peale juhataja valimisi
järgmised punktid

- 2) Aruanded
- 3) Valimised
- 4) Relarve
- 5) Keemiate kutseõigusest
- 6) Toosvad asjad

Kirjatoimetaja A. Linde kannab ette 1928
aasta koosoleku protokollid, mis muutmatault
vastu võetakse. Protokollile alla kirjutavad:

mag. O. Krome
assistent F. Pöllermann
mag. L. Tiganix

Edasi arutakse teise päeva norra punktide juurde
nimelt aruanded.

Esimesena kannab ette tegevusaasta
aruande kirjatoimetaja A. Linde

Tegevus aasta kestel on peetud: 1 peakoosolek
13 referaat koosolek
13 juhatus koosolek

Referaat koosolekutel on esinenud: Dr. F.
Kopwille, mag chem A. Mickwitz, mag. F.
Kuusa, stud K. Paare, prof. M. Wittlich
mag. L. Tiganix, Dr. K. Lohr, mag. A. Lossi
prof. P. Kogermann, mag. Hugo Raudsepp
mag. King.

Sel pool nimetatutest on h-ra mag. J. Kuusa ja
prof. P. Kogermann esinenud numbri naha
referaadiga.

Juhatus koosolekul on harutatud ja otsustatud
#6 isesugust seltsi ellu se peatunud rüsimust.
Seltsi juures on aasta jooksul teinud:

- 1) keemia osakonnade komisjon
- 2) keemiate kutseõiguste väljatöötamise komisjon ja
- 3) kodumajanduse toimikond

Kirjasi on sissetulnud aasta jooksul 25
väljalainud 21. Peale selle on saadatud
aasta päeva puhul ja referaat koosolekutele
kutsaid

Märtsi 10^{dal} pühitseti üliõpilasmajis
5te aasta seltsi juubelit.

Novembril 1928, si roheteadlastega ühinevus.
korraldatud läti üliõpilastele, nälasõigu
puhul, pidulix koosviibimine naisseksi
ruumides.

Tärgmisena kannab ette laenuaruande
K. Lossi

A.K.S. 1928 a. laenu aruanne

Sissetulevad		Väljaminevad	
1927 a ülejään	Kr. 105,84	Kirjandus	6,40 Kr.
Teoortu kulude katteks		Sõnaraam. toim	9,00 "
Laenu paupt. + lät. eest	69,00	Aasta päeva + lät.	
Leikmimansust	65,00	eest vastu võttu kulud	151,30
		1928 a ülejään	23,14
			239,84 Kr.

Seeja aruanne laera kohta tasexaralus
nr nassade kolmnummend ühuse 84 senti
ülejärgiga krooni seitsemumend kolm 14 senti.

Edasi oskussõnade tegevus üle teadustab
h-ra dots Dr A Paris, et komisjonis
töötasid: h-ra lert. Wessni, dots A Paris
asst. A Paris, mag. L. Tiganik ja h-ra mag
H. Lossi prof. Kogerimann ja Dr. Kopvillem.
Komisjon on koos olnud 66 korda, mille
vältel on 3600 sõna vastu võetud.
Tööd on oskussõnade vallas palju tehtud,
nuit sõnareemita valmisarmisesse kuulub
veel ca 1 aastat.
Kodumaarimise toimimise tegevus on olnud
üksolene aastal väikes.

Revisiooni komisjoni aruandjane teadus-
tab h-ra Dr Weiderpass, et seltsi reama-
tud ref. revidentides leidis viimased
nõuk. korras olevat, sest üks asi mis
silma puutus et, võrdlemisi suure liixme-
te vana juures liixmemaksust saadud
sissetulek äärmiselt väikene on, kas ei
talens vast neid liixmeid välja kerta,
kes oma kohustusi seltsi vastu korrali-
kult ei täida.

Teisens avaldab aruandji soov, kas ei
saxs sisse seatud formulaarid, soovijatele
liixmemaks astude, mille viimene peaks
tähtne, ja kus olens olemas nõuk.
andmed (lehtixene elulooniripeldus) soovij-
avaldaja kohta.

Koosolek otsustab viimase ettepanemise
jartaval.

Edasi avaldab h-ra Dr Weiderpass
soovi et komisjonis viimase orade
kaupa välja lastud, sest noxe teose

"väljalaskmine venus pikale, ja lõhens
nõk kallins.

Selle peele vastab dots. A. Paris,
koosolekute aruu, mis isegi suur, tõsta
ei ole võimalik on rasv välja pääsu tud
olemas; uus rasv lühidalt välja anda, õuk
teine orade kaup. Täidense viimase
mooduse juurde, mida rasv koosoleku poolt
vastu võetakse.

Edasi avaldab h-ra Dr Weiderpass soov
seltsi koduorad triinida lasta ja
liixmetele maksu eest mitte toimetada.
Koosolek nõudab ettepanemise kääns.

Paele revisiooni komisjoni aruandji kannab
h-ra mag Lossi ette 1928 a. eelarve.

Sissetulnud

1928 a Saldo 73,14 kr.
1923" liixmemaks 120,00 "
võrdise aast " 220,00 "
muid võlge 12,00 "
Kokku 425,14 kr.

"
Väljaminevad.

Kirjikulud 25,00 kr.
Sõnaraam. toim. k. 80,00 "
Puhkusvahelise komis. 50,00 "
seltz liixmemaks
kasta paeva kulud 20,00 "
õuk. kulud 60,00
õuk. eemete. 80,00
Trenijõle 1928 ja 1923 26,00
Looditar üle jääk 84,14

425,14

Belaral tasexaralus nr nelisade kassakumend
üks 14 senti, mis koosoleku poolt
maut matult vastu võetakse.

astutakse järgmise püüaõnna püüki
juude, vältimiseks.

Ühel heäl valitakse uue juhtus
tagasi

Esimees: Dots. Dr. A. Paris
abieesimees: mag. chem. A. Parts
kirjatoimetaja: mag. chem. A. Ansa
kirjatoim. abieesimees: mag. chem. H. Neudsepp.
Lõuna hoidja: mag. chem. H. Lõssi

Tartust ära võetud h-va mag. N. Tuusa
asemel valitakse ^{õnnele} ~~alusele~~ nohele
Dr. A. Laur.

Revisiooni komisjoni valitakse

Esimees: Dr. Wüderpass
liikmed: stud. Päärö
õnne

Kandidaatide assist. H. Arno ja
" J. Põllumann

Keemiate õiguste küsimuse kohta
annab aru komisjoni liige
J. Lõssi.

Komisjon on välja töötanud
kavandi mille ühisasjaliku läbitöötamist
ja elluviimist tuleb noos Tallinnas
Keemiate seltsiga ühis noos toimendada

Komisjoni töö kannab ette J. Lõssi
ühisnoo punktidega, mis lähedalt järgmi
selt näib

1) Otsustatakse võtta diplom
keemia nimetust

2) Korraldada sünduslik keemiate
registreerimine, kas haridusminis-
teriumis, või keemiate seltsis.

3)

4)

5) Keemia ained (keemikaalid) võib
keemia saada oma allriigi vastu
vastavastast lepidust, ilma mingi
suguse poliitsei kontrollita.

6) Diplom keemia võib teaduse, või
kõrgkooli pedagoog. (pääle kutse ens. noort)

7) Riiklised ja omavalitsuse asutused, kus
on ette nähtud keemia, võib noos peal olla
ainult dipl. keemia

8) Keemia suurtootustes peab dipl.
keemia juhatajaas olema

9) Suurtootus ehk sarnased ettevõtted
kus on tegemist elundite ainetega
peab tingimata nooga
haridusega keemia juhtama

10) Keemia- tehnilisi ja keemia- farmatseuti-
lise laboratooriumisi peab juhtama
keemia, ehk farmatseutoloog erihar-
dusega nohuteadlane.

Punat 1) teatas vaieldes
sõna võtnud Dr. N. Weiderpass
mag. Lossi stud. Uzn. mag. Raubel
Koorolex võttis punati esitud küsil
vastu.
Järgmised punatid moodusid vaieldute
punat 10. Fortis vaieldes esile

Otustati komisjon edasi võetud
ühel häälel, et põhjalikult võtta
punatid läbi töötada.

Jooksuaste asjade all võeti sõna.
Dr. Weiderpass: nõudnora näite toime-
tamise asjus, mis näitas rüüdeti.

Koorolex lõppes kell. 9,50 min.
õhtul

A. Linnar.

A. K. Si kirjatoimetaja

J. Põllusea

L. Tiganin.

Okunin

Protokoll # 48.
A. K. Si üldkoorolex 12 märtsil 1929.

kuuaja auditooriumis.

Rõõmu kell 19.- Kava 27 liiget.

Koorolexu avas aliesimees mag. A. Parto
esitades juhatare poolt praevakorra mis ühel hääle
võeti võetakse.

Praevakord.

1) Dr. ing. Hans Lauri referaat: "Potentsiaalmeetrid
litrimine"

2) juhatare tegevus kava järgmises aastaks
3) jooksuaste arju.

Juhatare avas sama referaadiks Dr. ing. A. Lauri.

Elektronaaga annab lihtsuse ülevaate potentsiaal-
litrimine alusest ja meetoditest. Potentsiaalmeetrid
on sama mis kardiograafid, indeksaatoriks on rinnaga
lihtsuse potentsiaalide järsk muutumine reaktsiooni lõpul.
Seda potentsiaalide järsk hüpe selg. Lat. referent karmus
võib põhjalabelite ja korrata alit kordusvõtte ja
hõbenitraadi vahelise reaktsiooni juures
Edasi peatus refer. lähemalt pot. litrimine praktiline käigu
juures. Kaatunud tuleb esimeses järjekorras universaalsus
Petersen - Böttgeri meetod korrata ülesmaksimidega, edasi
litrimine meetodid, Treadwell - Pinkhoff, Sirik Miller
ki ja mõned metallilised elektroodid, kapillaar elektrood, ja f.
hõbevärv lihtsuse ülevaade pot. litrimine alal saadud
reolitaatorid, katitud ja sulvi ke vabavaadetest.

Referaadis kohta võlavast sõna Randuufi Arma ja
Nielauder.

Järgmise praevakorra punktina koonas ette
aliesimees A. Parto juhatare poolt arvestatud
järgmise aasta tegevus-kava.

Juhatare soov ülesandeks:

1. Arendada ühiskute töökondade tegevust

2) lähedamasse ühendusse astuda looduse uurija-
tega seotuna et AkS. liigete looduslinke teid
loodusuurijate seltsi kaudu avaldada

3) kokkuvõtte Tarku üliõpilaste keemia mõtlemise ajaloo

4) asutada Keemia Muuseumi ja korraldada kee-
mia näitust

Tegemiseks võetakse sõna Loo ja Loo
nõude järel korraldada juhatuses töötava hea mee eesmärgel
Et viimaseid punkte (3) ja (4) loetakse teostatavate
panud korralduse juhataja ette vastavaid komisjone
valida.

Keemia Insituteendi ajaloo kirjutamise komisjoni
valitakse järgi loetelul

- prof. Laudermann
- dr. ing. A. Laur
- mag. L. Tiigavik

Komisjoni kokkukutunga prof. Laudermann
Keemia Muuseumi korraldajate komisjoni
valitakse:

- prof. P. Kogermaan
- " G. Laudermann
- assistent L. Tiigavik
- " A. Loo
- " A. Linn
- " H. Raudrupp

Komisjoni kokkukutunga prof. P. Kogermaan
habeaaximise all võetakse arutusele ekskursiooni
küsimus. Keelata elavalt sõna ekskursiooni korral-
damise poolt ja vastu korralduse otsustab hääletu-
simeel. Tähtaeg 4 vastu ekskursiooni soovita-
hageda jätub aga niiki küsimuse täies ul-
tuses ^{juhatus} otsustada. Sõna võtab veel an. Loo juhtida
kõhalepõne aruandele et liikmed viimast ajal AkS
tegevusest lahkunud on võlavad

Korralduse lõpetus kell 20³⁵.

AkS. S. Kõrgalõueta abi
Mungo Raudrupp

Protokoll # 49.

AkS. S. referaatkoores 19. märtsil 1924.
Keemia auditooriumis.

Algus kell 14⁰⁰. Koos 25 liiget.

Korralduse avas esimes dr. A. Paris andis sõna
dr. ing. A. Laurile referaadiga: "Palents. Litrimise
rakendused". Referent tutvustas oma loodust palents.
litrimise alal, eriti Woodwell-Purshoffi meetodi termi-
tm järvi de laendamine muinas. Selle meetodi põhi-
mõte, kasutus viis, ja paremusel võrreldes teiste meeto-
didega liiavad lähemalt selgitust ja demonstreerimis-
järgus kirjanduses seni ette pandud pöördelutroodide
arvutust. Need on tõde kas väga usuvad lahused või
lopmi tihedus naged ja pikemaajaliseks tevitamiseks
kõlbmatud, magu nõiakuks loetakse loomeline harutus
mõelab. Selgub et palga et tarbeks harutamad on kontsepts
lahustega elektroodid eriti mitumeeruste elavõlde
osakele. Referent kirjeldab mitumeeruste reaktsioonide
tarnis kohaste pöördelutroodide otimist, ehitust ja
lavrifits katuliduse proovimist ja esitab tabeli kujulise
kokkuvõtte töö. Lagaalgedust.

Referaadi kohta võetakse sõna; dr. Paris, Loo ja

Mungo Linnemäe onel vast. prof. G. Laudermann
Korralduse lõpetus kell 20³⁵.

AkS Kõrgalõueta abi
Mungo Raudrupp

Protokoll # 50.

A.K.S referaatkoosolek 16 aprillil 1929.
Keemia auditooriumis.

Algus kell 14. Koos 17 liiget.
Kraus.

Päevakord

1. dr. J. Kraus' referat: „Kobalti kompleks ühendite üle“
2. Läsiraaximind

Koosoleku avab esimees dr Paris andes sõna referent dr. Kraus'ile

Referent annab ülevaate teema poolt Paris tehtud uurimuste üle kobalti kompleks ühenditega seoses, peatub pikemalt kompleks ühendite sünteeside juures, selgitab ümised ühendite omadusi ja demostreerib kuula-patule mitmesuguseid kobalti kompleks ühendeid.

Sõna võtavad Kraus, kro, Sima haur.

Lasiraaximiste all sõna ei võeta

Koosolek lõpeb kell 20⁰⁰.

Prügelandryp

AKS kirjatoimetaja abi.

Protokoll # 51.

A.K.S referaatkoosolek 23 aprillil 1929.
Keemia auditooriumis

Algus kell 14⁰⁰ Kraus. Koos 17 liiget.

Päevakord

1. dr Kraus' referat: „Kobalti kompleks ühendite valgu absorptsioonist“
2. Jooksuvald ajn

Koosoleku avab esimees dr A Paris andes sõna referaadis dr J Kraus'ile.

Referent annab ülevaate ülevaate + absorptsioon spektrumi uurimise meetodest kirjeldab oma uurimise allikatal Parisis ja demonstreerib ^{monide} kobalti kompleks ühendite absorptsioon spektrumi.

Sõna referaadil võtab sõnavaad dr Paris, may Bossi, A haur.

Siis annab kaunab ette juhatare poolt vastu-voetud lii ~~see~~ uute liikmete ümised.

stud cheu Valentin Kimmann stud cheu H. Eisen Schmidt, stud cheu A Neuman, stud cheu T. Ora stud cheu J. Jürgenson, stud cheu A Vals.

Esimees teatab juhatare sõnad korraldada aasta päeva koosviitmisest 27 apr. 1929 äliopitlas mees.

Koosolek lõpeb kell 20⁴⁰.

Prügelandryp

AKS kirjatoimetaja abi

Protokoll A 52.

A.K.S üldkoosolek 1 oktoobril 1929.

keemia auditooriumis

Algus kell 19.00

Koos 28 liiget

Päevakord:

1. A. Sossi referaat: „Keemikute kutsehariduse korraldamisest“
2. Kodukeses muudatuse küsimus
3. Rahvusvahelise Keemia Uniooni liikumise maksu küsimus
4. Lätiraakimised.

Koosoleku avab prof A Paris ja soovib seltsi liikmetele esmalt tervet hommikut.

Esimene annab sõna referaadile.

Referent esitab statistilisi andmeid. Eesti ajal Mikroskoopia loojad keemikute tegevuse ala üle. Sella järele lisas referent, et suurem osa keemikuid on juuri Mikroskoopia loojad ja teadlased. Referent lisas et praegune ^{keemia osakond} õppekava on liiga rihkalt.

Referaadi kohta väelaua elavalt sõna dr. J. Kranig, ta soovib ettepanemise moodustada komisjoni mis saaks eluviisidele vastava õppekava koostada ja et seda mis ka Mat.-lood. teaduskonnale esitada. Koosolek otsustab komisjoni valimise teostada juhatavalt.

Koosolek otsustab valida 5 liikmelise komisjoni valitakse komisjoni järgi järgel:

1. prof M. Hillisch
2. prof P. Kogerman
- 3) dr. J. Kranig
- 4) inspektor J. Mak
- 5) ass. A. Sossi

Komisjoni esimeheks valitud prof. A. Paris.

Esimene annab ette et kodukeses ühiskonnas on esile tulnud mitmed keelised vead keemikute juurde astumise vastuvõetavuses. Peale ette koosolekule vastavalt parandusi teha. Keemikute juurde astumise tegevuse võimatus. Koosolek teeb juhatusele ettepaneku kodukoord täieliselt parandada ja järgmises üldkoosolekus esitada.

Esimene loeb ette E. K. Selti kirje mille teatab et Eesti võlgub Rahvusvahelise Keemia Unioonile 1928 ja 1929 aasta liikumismaksude eest \$ 150.-. Kuna SKS on lubanud Eesti Keemikute seltsi hirmeladud liikumismaksu tasumisel kaasa aidata palub E. K. S. arvestatud liikumismaksu arvel raha saata. Kaasajad ja A. Sossi selgitas SKS kassa seisukorda ja loob et võimalik on aastaks maksu \$ 50.- SKS toetada.

Esimene A. Paris teeb ettepanemise toetada E. K. S. Rahvusvahelise Keemia Uniooni liikumismaksu tasumisel \$ 50.- aastaks. Koosolek kiidab ettepanemise üle häälte heaks Lätiraakimised. ettepanekust ei ole veel saadud keemikute õiguse komisjoni tegevusega. Kasab esimene dr. Paris. Komisjoni on oma tegevuse loojad ja järgmised otsused Eesti Keemikute Seltsile edasi saatsid seaduse võimuses.

1. Tartu Mikroskoopia ehk valgamaa alkoordi ehk teaduse Mikroskoopia keemia osakonda loojad nimetatakse dipl. keemikuteks.
2. Dipl. keemikud peavad end registreerida kas vastavas valituse ametis või Eesti Keemikute Seltsis.
3. Registreerimise kord kas valituse ametis või SKS-is tuleks määratleda ja järgmises üldkoosolekus esitada.
4. Dipl. keemikul on õigus asutada ja juhtida igat keemilist töölust ja laboratooriumi.
5. Dipl. keemikul on õigus kõiki teinud töös tarvilikke keemilisi aineid saada.

Protokoll № 53.

AKS referaatkoosolem 15. veebruaril 1929.
kümme auditooriumis.

Algus kell 17¹⁵ Koos 25 liiget.

- 1. Prof. P. Kogermani referaat "Kekule"
- 2. dr. A. Partsi referaat "Dipolmomentidest"
- 3. Lühirääkimised

Pesimuse dr. A. Partsi avalduskoosolema ja auditooriumis referaadid võeti prof. P. Kogermani poolt. Referent annab lühikirja ülevaate Kekule elust ja teadustöödest.

Kuna referaadid võeti vastu annab koosolema juhataja ja esimeses prof. Partsi sõna teise referandi dr. A. Partsi.

Referent rääkis dipolmomentide tähtsusest aini keemilise struktuuri määramisel. Kirjeldas dipolmomentide määramiseks tarvitatavaid meetodeid ja ~~in~~ apparatuuri. Võrdles enese poolt eksperim. saadud 1,3,5-trinitrobensooli dipolmomentide andmetega.

Sõna võtavad: Melander, Tiganik, Kruuz.

Koosolema lõpp 20⁴⁰

M. Randryp
AKS, abi juhataja.

- 6. Dipl. keemik kuni 5. klassi alates mitme-kuudeks ajaks määratud õpetajana tegeleda
- 7. Riiklikes ja omavalitsuste asutustes keemikkoostise järel keemik ettevalitud võivad ainult dipl. keemikud täiskasvanute tegeleda.
- 8. Keemia suurtootuse tehnilises juhatajaks peab olema dipl. keemik
- 9. Sarnastes tööstustes, kus tegemist eluolukaitse asutuste / loomade, võivad mürgid / peab olema töökohal juhatajaks dipl. keemik.
- 10. Keemiliste, keemia-keemiliste ja keemiafarmakoloogiliste laboratooriumide juhatajaks peab olema dipl. keemik.

Koosolek kirjeldab kutseõiguste komisjoni poolt vastu võetud otsused keem.

kirjutatakse vastus: E. Liima stud. ch., E. Kramer. stud. ch.
Koosolek lõpp kell 21¹⁰

AKS, abi juhataja
M. Randryp

Protokoll A 54.

A.K.S. referaat koosolek 22 oktoobril 1929
Keemia auditooriumis

Algus kell 19¹⁵. Koos 18 liiget.

Päevakord

1. Dr. J. Kranig'i referaat „Murmani-ranniku ekskursiooni muljetest.“
2. Jooksvaid asju.

Esimene prof. A. Paris avaldab koosoleku ja annab sõna referaadis Dr. Kranig'ile

Tasavärs ja varri viikasis peetides kannab ette referent on muljeid laaditud suvel tehtud ekskursiooni üle - Murmani rannikule. Kirjeldab kohapealse rahva elu ja kumbeid ja demontreerib vaateid Soome lüüramatest ja vaatemise väärilistest kohtadest. Sõna võtavad Raudrepp Emma Arro.

Koosolek lõpetab kell 20¹⁰.

Rudolf Raudrepp

A.K.S. kirjatoimetaja abis

Protokoll A 55

A.K.S. referaat koosolek 29 oktoobril 1929.
Keemia auditooriumis

Algus kell 19¹⁵ Koos 23 liiget.

Päevakord:

1. Dr. A. Lauri referaat: Keemia Tartu ülikoolis 19 da aastajaga esimesel poolal
2. Jooksvaid asju.

Koosoleku avaldab esimesi Dr. A. Paris audis sõna Aleksandris referendile.

Referent annab pillitruki ülevaate Keemia osakonna ajaloo kohta tänuks saiaandis esimesel poolal. Peatab pikemalt tähtsamate monumentide juures meha, Keemia osakonna asutamise, Keemia f. farmakoteraapilise lahutamise juur kirjeldab lühidalt meeskuti selleaegsete prof. prof. elulugu. Demontreerib ~~asju~~ asju milliseid allajäid keemikud. Lõpetamisel Referent arutab kuulajate ettepanekuid. Referentid pakutakse seltsi nime kui tise nimeandis kohta nimetatud ajast. Referent vaheldab võimalust ümööda kuulajate soovide.

Koosolek lõpetab kell 20⁵⁰.

Rudolf Raudrepp

A.K.S. kirjatoimetaja abis

Protokoll # 56

AKS üldkoosolek 12. novembril 1930
keemia audentorimises.

Alyns kell 14¹⁵ Koos 21 liiget.

Päevakord.

1. Keemilise hariduse komisjoni aruanne.
2. Põhikirja f. koolu korra muutmise
3. Jätkesaidid asja.

Koosoleku avas esimene prof. A. Paris andes sõna prof. Willrich'ile kes keemi harid. korv. komisjoni poolt koolu sefard. tutvustab komisjoni teinud tööd.

Komisjoni istub ainult poolt jalgmise operatsioonid praeguse operava korral võiks paralleelselt juuda.

I Semester.

Kõrgema matema põhijooned

Füüsika I

Auorg. keemia

Keemia alypraktikum.

II Semester

Füüsika II

Auulit keemia

Org. keemia

Kvalit. keemi prakt.

Bakterioloogia tehes prakt. keemiaga.

III Semester

Mehaanika f. termomehaanika

Masinaid f. apparaadid

Mineraloogia

Kvantit. keemia praktikum

IV Semester

Masinaid f. apparaadid

Tõrkearvuti keemia

Kvantit. keemi auulit

Spektroskopia auulit

Rakendus elektrokeemia

V Semester

Füüsikaline keemia I

Tehnoloogia I

Gas auulit

Auorg. prep. prakt.

VI Semester

Füüsikaline keemia II

Tehnoloogia II

Füüsikaline keemia prakt.

Soojus-masinaid.

VII Semester

Elektrokeemia praktikum

Orgaaniline keemia prakt.

Elementaar auulit

Kvalit. org. auulit

Keemia erialadelt

VIII Semester

Keemia erialadelt

Tehnoloogia praktikum

Keemia seminar

Liinid / Sündus liinid, sh. prakt. keemiaga /

1. Pümanid

2. Pümanid keemia f. tehnoloogia

3. Tehniline auulit

4. Entõnõrol f. ke. tehnoloogia

5. Soojusmasinaid.

6. Rasvad f. õlid

7. Rakendus kolloidkeemia

Sündus liinid org. prakt. keemia tööstuses

Koosolek järgitab Spektraalanalüüs I do semestri
epiarvute hulka. Eriametes otustakse punkt
5 minutada. 27. Lohveained & järgaand.

Kava võtta praegu parandatult vastu ja otustada
M. Loodusteaduskonnale esitada

Koosolekate liikmete vahuse talle peab
II punkt järvakorras t ära

labiranimise all sone ei võeta.

Koosolek lõpeb kell 21⁰⁰.

Muudand
Aks kogutakse äbi

Protokoll # 57.

Aks referaat koosolek 26 novembril 1929
Keemia auditooriumis
Algus kell 19¹⁵ Koos 25 liiget.

Referaadiga esineb dr. Lohveaine üle:
"Tautomeeria nähtude klassifitseerimist"

Referent katseb liigitada tautomeeria üksikud
nähte. Esitab tautomeeria kohta tuntuud
literatuuri.

Sone võtavad Tiganin Randrupp

Koosolek lõpeb kell 20¹⁵

Muudand
Aks kogutakse äbi

Protokoll 58.

Aks referaat koosolek 4 veebruaril 1930
Keemia auditooriumis
Algus kell 19¹⁵ Koos 17 liiget.

Päevanood

1. magneet H. Arro referaat: Foto keemilistest
sensibilisatsioonist
2. labiranimised

Koosoleku avab abiesimees A. Laur andes sõna
referent H. Arro'le.

Referent annab ümberkaudsele plevate sensibilisatsiooni
katsesid fotokeemiliste reaktsioonide juures. Esitab
katselisi andmeid sensibilisatsiooni mõjude mõõtmise
pleksimial ultraviolettkirguse abil. Koige paremaid
mõjuseid ümberkaudset sensibilisatsioonist H₂O & ZnO, see-
dist ZnO + HgO, ZnO + CdO, ZnO + SnO₂. Katsed
keemilistele vastavate metallide sooladega ei andnud tagajärgi.
Sone võtavad referaadi kohta Simeon Parts.
Tiss.

Koosolek lõpeb kell 20³⁵.

Muudand
Aks kogutakse äbi.

Protokoll # 59

A.K.S. referaatkoosolek 18 veebruaril 1930
keemia auditooriumis

Alyno kell 19¹⁵ Kava 21 liiget.

Päevakord

1. mag. ch. A. Sinke referaat: "Dioksaani koostamisest analüütil. otstarbeks"
2. laboraaximised

Koosoleku avab esimene prof. A. Paris andes tema referendile ettekanded

Referent annab lühikese ajaloo üle vaate minevikuajaste orgaaniliste sulveliste kasutamise üle anorgaaniliste ühendite juures. Esitab omi uurimiste põhjal tabeli ümbr. raskete lahustuvuse üle dioksaani katkest algab A. dioksaani üriõ vana kea võluga tarvitada liitvimi eraldamiseks kaaliumist f. valvumist

Ettevalotavad: Sossi, Raudryff, Pällumaa

Koosolek lõpeb kell 20³⁰

Suure Raudryff

ja kirj. toimetaja abi

Protokoll # 60

A.K.S. aastakoosolek 4 märtsil 1930
keemia auditooriumis

Alyno kell 19¹⁵ Kava 15 liiget.

Päevakord

1. Koosoleku juhataja valimine
2. Aruanded ja tulevane tegevuse kava
3. Valimised
4. Laboraaximised
5. Koosoleku muutmise küsimus.

Koosoleku avab esimene prof. dr. A. Paris ja paneb ette ^{koosoleku}juhataja valida. Koosoleku juhatajaks valitakse ühel häälel dr. J. Kraunig. Päevakord loetakse vastuvõetud.

Kirjaloomitaja abi kannab ette 1929. aastakoosoleku protokollid. A. Lauri ettepanemisel tuleb koosoleku protokollid parandada: Tartust arvestatuna lisa mag. Franki aruandele valitakse ~~abi~~ esimehe kandidaadid kohale / protokollid abi esimehe kohale / dr. A. Lauri.

Protokollid allkirjastajateks nimetatakse: Pällumaa, Tiganis, Kurk.

Kirjaloomitaja kannab ette juhataja nimel tegeva aruande tegevuse aasta kestel on peetud 2 pea koosolekut 10 referaat koosolekut ja 17 juhataja koosolekut.

Referaatkoosolekutele on esinevad mag. S. Erma, mag. A. Sinke, mag. H. Sossi, prof. Kogerimann, dr. A. Paris, dr. Moskiz, dr. A. Lauri ja dr. J. Kraunig. Kava viimast numbrist 3 korral. Kirje on lisetatud aasta juurde 25, väge lairud 22. Peale selle koosolekute f. aastapäeva pidamine kehtib. 27 aprillil peetakse Niigilasmajas 6st A.K.S. aastapäeva. Tegevuse aruande kohta räägi ei võeta aruande võetakse ühel häälel vastu.

A.K.S. laenu aruande kannab ette laenuhooldaja mag. A. Sossi.

Suure hulga kuul kroonides 1928 a saldo 73 ¹⁴ Liikmemarum 53 ⁰⁰ Endu te ohtust 65 ⁰⁰ Kokku Kr. 191 ¹⁴	Väga miinused Kirjaloomendus kulud 6 ³⁰ Keemia oskuskonadi komis. 272 ⁵⁰ Koosoleku ruumide korrastus 14 ⁰⁰ Tee ohtu kulud 97 ²⁷ Saldo 46 ⁰⁵ Kokku Kr 191 ¹⁴
---	---

Prü anne tassakaalus üks sada üheksakümmeend üks krooni 14 senti.

Mag. Aora kannab ette komisjoni aruande mille järel kassa kui ka teised sellel raamatud korras ja õieti pehmed. Koosolek võtab selle järel kassa aruande vastu.

Keemia Muuseumi korraldajate komisjoni aruande kannab ette mag. Sinna. Komisjoni tööle on läinud aastal alipaarematulid raskusi ümbruses kohaste ruumide haldamine. Sellepärast otsustati esialgselt koostada ajalooste väärtusega asjade nimistiku 2) pöörata ühiskate laboratooriumide juhatajate poole palvega, müürida kappide ajaloolise raardusega asjade haldamiseks 3) Pöörata Keemia Instituudi juhataja poole palvega, lubada korraldada esialgsel muuseumi Instituudi asjaajaja toas. 4) Koimaluse korral korraldada riitlik kollektoroon preparaatidest.

Koosolek võtab aruande vastu ühelhäälselt.

Keemia instituudi ajaloo komisjoni aruande kannab ette dr. A Laur.

Komisjoni radis onale ülesandeks kõigepealt järele uurida kummas oli keemia laborat. asula mine Tartu ülikooli juures, etlasi koguda materjali Keemia laboratooriumis arenevise kohta, biograafiline andmeid Tartus tegutsevad keemikud, rääkida mälestusi järgnevatel sündmustel labor. elus ja võime kokku võttes koostada mõneks tulevaks juubeliks võimalikult täielik ajalooline album.

Neude ülesannete teostamisel on komisjoni poolt kindlaks tehtud, et keemia laboratooriumi asutamise

oli aastal 1802, kui esimese keemia prof Tartus ametisse seati ja laboratooriumi sisseadmine haketi. Keemia õpetamises 14da aasta saja esimese poolt on komisjoni liikme A Lauri poolt üsna ülevaade kokkuseadud ja A. L. Koosolekul ette kantud. järgnevatel ajaperioodidel võtta on mahajäetud kogutud, näst, Gahl Schmidt? kohta, müretõttud Keemia Instituudi raamatukogu Wilhelm Ostwaldi mälestused, samuti raadud Gustav Tammanni mälestused tema üliõpilaste aastast Tartus Algut on tehtud Instituudi kaasaegsete liikmete prof G. Landeseni ja mehaanika A. Sippa mälestuste ühe maksimistega juubeli albumi koostamine novab veel aega, ta võiks valusola kas 1900. juubeliks 1922 ehk A. L. 100 juubeliks 1939. Koosolek võtab aruande vastu.

Oskuskonade komisjoni aruande kannab ette mag. A. Tiganis. Aasta jooksul peetud ligi 50 koosolekut a 2-3 tundi. Jõudnud 11^{talust} 19^{mi} Sessini on ca 6500-7000 sõna korraldatud, mis moodustab ca 2/3 sonade üldhulgast.

Koosolek võtab aruande vastu.

Kodu uurimise komisjoni poolt aruandjat koosolekul pole sümmeid

Kogutoimetaja A. Sinna kannab ette järgmise aasta tegevuse kava.

- 1) Referaat koosolekuid korraldada.
- 2) Kren danda komisjoni tegevust.
- 3) Aastapäeva väärilult pühituda.
- 4) Koimaluse korral ekskursioon korraldada

ja Wok'is ettepaneku täiendada tegevuse kava juurest 5) Keemikute kutseorganisatsiooni elluviimist kiirendada ja Wok'i ettepaneku järgi võtta tegevuse kava mõttes

Saaka hoolida Eesti kannab ette järgmise aasta el arve

Suure hulga kuul 1929 aasta saldo 1930 - liikmemarum Endiste aastate - Kokku Kr. 230 ⁰⁵	Kr. 46 ⁰⁵ 124 ⁰⁰ 60 ⁰⁰ 230 ⁰⁵
--	--

Protokoll #61

Akademiilise Keemia Seltsi koosolek 6 mail 1930a. Keemia
auditooriumis, koosoleku algus kell 19¹⁵

Esimeses arak koosoleku ja loek ette päevakorra.

- 1.) "Carl Schmidt'i elust" referent dring. A. Laur.
- 2.) Väljasõideluukimus
- 3.) Jooksuaidasju.

Referent dr A. Laur käsitleb Carl Schmidt'i eluajaga
peatuses isäranis tema Tastes viimise perioodil.
Esitek kuulajatek mitmeid tema arvurimestest teaduslaid-
dest töödest, ning teisel kasutada olevaid riistu.

Järgnevas lähteräärimisel.

2.

Laekandidi mag. H. Arro teatab et juhatus on otsus-
tanud korraldada 18 mail s.a. väljaõide kaagverem.
Repartitiooniks arvutatud ko 1⁵⁰ ja sõidukuludeks ko 1⁰⁰
koosolek tunnustab väljaõide korraldamise pehimeet-
liskult otsustatuna.

3.

Kirjatoimetaja J. Uusi teatab et juhatus on otsus-
tanud nõuda igalt A.K.S'i liikmelt eluhoonustajaluse
eels praevapiloliga. Peat ette koosolekule kinnitamine.

koosolekul töötatakse eels elulas ja päevapidi formuudi
kinnitus (H. Raudsepp ja J. Kopvillem) keeld see jäät
lättsun. H. Arro tekitab juhatus eelpanemist
soovistades siinseid mees tähtajana 1 okt. 1930a.

Juhatus eelpanem eels H. Arro täiendusega võetakse
ühel häälel vastu.

Koosoleku lõpp kell 20³⁰

ja abivõtjate
H. Kallaste

Protokoll #64

Akademiilise Keemia Seltsi koosolek 11 nov. 1930a.
kell 19¹⁵. Keemia auditooriumis.

Juhataja arak koosoleku ja loek ette päevakorra.

- 1.) "Keemia tööstuse masinad ja aparatuurid"
referent prof. M. Wittlich.
- 2.) Lähteräärimine.

1.

Referent prof. M. Wittlich käsitleb keemilistest seadustest
ja keemilistest, mis saanud mõnes üliõpilise olemissõidus.
Näitab et teinud tööstusliku produktiivsus juures ei jätku
keemilistest reaktiividele keemilistest, vaid seal juht
sama oleks ka keemia tööstuse masinad ja aparatuurid
täielik teadmine ja käsitama oskamine, et reaktiivide
heade saagistega ja teinud läbi vää. Peatut autuvalt
analüüsivis aparatuurid juures mille töö kiirus ja täpsus,
keemilise vahelise kiirus nende tööstuse kontrollimise
ja mitte loomisel. Peatutud aparatuurid ja masinad
juures - heast materjalist, hästi jälgitavad ja võimevad
olevad. Neid aga vähe! Meenik mõnda neist.

Referent pakub laboratooriumi ja tööstuse ruumide ventilaat-
iooni tähtsusele. Halva ventilaatsiooni all ei kaunata mitte ainult
inimesed vaid ka masinad. Peatut pakumalt keemilistest
sine vahel. Peatut ka laiemalt mitte vastupidavate mater-
jalide juures, nagu niitainehind - Fe, Cr, Ni sulatitised
Al sulatitised, Hoveg kateodid taolise mas, resist. keemilise 2000, viima
selle niitainehind korrodeerivad kiirelt hapendavad happed ja leel-
id, hovegit - niitainehind ritt, keemilistest materjal-
sillimaanit keemilise 1500-1600 resistent. Kaugete hapete ja
aluste ümberpaigutamisega kasutada olevaid juurpate
essuusel vahel keemilise pump. Eeliste pumpade keemilise
areatid kiirelt. Teinud keemilistest keemilistest keemilistest
näol. Materjalid keemilistest keemilistest keemilistest
tööstus, neid aga hapendavad keemilistest keemilistest keemilistest
teinud keemilistest keemilistest keemilistest. Peatut Dorn'i aparatuurid
pehimeetel. Keemilistest keemilistest keemilistest

ja sellelõlle ei saa üles tõsta ~~asjast~~ et see kodumaa jaoks ei ole, kull on aga
 A.R.G. juhatusel oma sammu põhijenduseks majavad põhjusid, näites laus A.R.G. olul
 rohkalt 1931. aasta sügisel Eesti Keemikute Päeval, see nõuab palju tööd ja selleks on
 vajalik, et uus juhatus saaks võimaluselt varim tegevusse astuda, seega näites
 minuarstana juhatus algas oma enimst tegevust mais detsembril aastal alles
 see aga liig hilja E. Keemikute Päeva korraldamise võtta ja seega puudub uus
 juhatus valimist

Valimised:

- Esimehes valitakse ühel häälil prof. A. Paris
 abiesimeses valitakse dr. A. Laur 7 häälga
 kirjatoimetajaks mag. J. Pellumäe 8 häälga
 lausekirja mag. H. Arro
 abikirja toimetajaks E. Ruusenberg
 Esimene kandidaatide valitakse dr. H. Parts
 kirjatoimetaja " " mag. H. Sinna
 lausekirja " " mag. Tamm

Revisjoni toimkonda valitakse: mag. L. Figonin, mag. H. Raudsepp
 ja Kurr. kandidaatideks J. Uus ja Raba.

3. Jätkuvaid asju

Abiesimus latal, et liisemiseks mitte tarumise pärast on juhatus
 alustanud maha reastatada liigete numbrilist järgmist liisemist:

1. Ellin, Otto
2. Juurin, Martin
3. Kaasin, Vladimir
4. Kontorsey, Helmut
5. Kono, Harald
6. Kimmel, Artur
7. Munna, Waldemar
8. Oja, Emil
9. Pekk, Karl
10. Reitel, Eduard
11. Waader, Oskar
12. Heschnjorow
13. Wootte

Kirjatoimetaja J. Uus, laus et E. H. Seltin kirjja reaktiivide asjus
 Dr. Parts laus, et olubst selle küsimuse mudagi, aru lüütu ei ole ja laus
 reaktiivide asju peab rearendama, aga mitte mõlitult edasi liisama

Mag. Arro vaidab, et reaktiivide asjus peab uue keemilise esimese maasim-
 ravaga.

Uus vaidab, et reaktiivide asi ei tohiks tuua ülesamatu raskusi, sest
 lahtis selle küsimuse läbi töötamise juures ei ole mitte arylema, et arstid
 vait sin peab aluses olema teadlase elu vajadused ja ei tohiks teha
 raskusi teadlase elu toetavate keemiliste seaduste alla seadmisega
 seuna, aru tähendama, laus, et keemilise reaktiivide asi peab saama valgi
 loetav ja loogiline kujul peab tulema see vastuvõtmisele 1931. aasta sügisel
 aru peetakse Eesti Keemikute Päeval.

Teiselt poolt, et Akademiin Keemise Selts esimese reaktiivide nõuandega
 et Eesti Keemikute Selts tekitab valgi loogilist keemilise reaktiivide
 puutuvad säadused ja entas reaktiivide puutuvad säadused loogilise kujul
 Eesti Keemikute Päeval vastu võtmiseks, mis aru peetakse sügisel 1931.
 Ettepanek võeti ühel häälil vastu.

Reaktsioon lõpetati kell 20³⁰

Jelm

s/a kirjatoimetaja

Protokoll № 67.

Akademiin Keemise Seltsi ühine koosolek, 8. aprillil 1930. a.

Keemise auditeerimise kell 19.

Koosolekut juhatab prof. A. Paris, protokollis J. Uus.

Päevakord

1. Referaat, referent Dr. J. Kranig tumil, "Kodumaal
 leiduvad maasidest"

2. Jätkuvaid asju.

Koosoleku avab prof. A. Paris ja annab sõna teisele referendile.
 Dr. Kranig annab ülevaate kodumaal leiduvatest maasidest. Referaat selgitab referent
 maaside demonstreerimise, millest tuleb saada, siinse liiget, puriti ja aru.

2. päevakorra punkt all sõna ei ole
 Reaktsioon lõpetati kell 20

s/a kirjatoimetaja

Jelm

Protokoll N=68.

Akadeemilise Keemia Seltsi aastakoosolek
3. veebruaril 1931. Keemia auditooriumis kell 19.
Kõos 24 RKSi liiget ja 3 külalast.

Koosoleku areb esimees prof. dr. A. Paris ja
paneb ette valida koosoleku juhatajaks
Koosoleku juhatajaks valitakse ühel
häälel mag. O. Orma

Väljakuulutatud päeprakord

- 1) Koosoleku juhataja valimine
- 2) Protokollide kinnitamine
- 3) Tegerusamande selmiselt juhatuselt
- 4) Tegeruskava 1931 a. kohta
- 5) II-se Eesti Keemikute Päeva küsimusi
- 6) Jätkuvaid asju,

võetakse vastu esitatud kupid.

2) Kirjatoimetaja kannab ette 1930 a.
aastakoosoleku protokoll. Protokoll
võetakse muudmatult vastu ühel häälel.

Kirjatoimetaja kannab ette RKSi 1930 a.
I. XII. üldkoosoleku protokoll.

Keem. üldp. O. Kukk teeb parandusi - ta
olla esinenud vaid küsimusega, aga mitte
selletusega nagu see protokollis äratähtendatud
ühe tema sõnavõtu kohta.

Protokoll võetakse parandusega vastu
ühel häälel.

Protokollidele allakirjutajaks valitakse ühel
häälel: dr. A. Parts, mag. Pääsuke ja üldp. O. Kukk.

3) Kirjatoimetaja kannab ette Tegerusamande
1930 a. kohta

RKSi juhatuskoosolekuid 13.

" juurkoosolekuid 2.

" referaatkoosolekuid 9.

Esinesid ettepanemistega:

mag. H. Arro, "Fotokeemilisest sensibilatsioonist";

mag. A. Jänka "Dioksaani kasutamine analüütilisena otstarbeks";

dr. J. Koprillem "Polevkini hüdreeerimine kõrgemate rõhkude juures";

dr. J. Krauig "Kodumaal leiduvatest maagidest";

dr. A. Laur "Carl Schmidt";

dr. J. Kuusk "K-soolade saamine eesti K-silikaatidest
tssemendi põletamisel";

prof. dr. A. Paris "Uusi keemia oskussõnu";

prof. M. Vittlich "Keemik, keemiatööstuse masinad
ja aparaadid";

A. Tols "Pümasaaduste keemilisest kontrollist";

mag. L. Tiganik "H. Ostwaldi Tartu aeg".

Referaatkoosolekute keskmine osavõtjate
arv oli 17.

RKSi liikmete arv oli tegevusaasta algul 135,
juurde tuli 2, välja astus 2, ning kustutati
liikmete nimestikuot liikmemaksu mitte-
tasumise pärast 12; aasta lõpuks oli liikmeid 123.

Kirjade läbikäik, mis laenujuhendisse sissekantud
40; sissetulnud 19, välja läinud 21 kirja; peale
selmainitud kirjade, mis erinumbri all sisse-
kantud, on RKSi juhatus välja saatnud veel 250
kirja kutsete, nimestikuote ja aruannete näol.

Tegerusamande kohta ei võeta sõna.

Revisjoni komisjoni aruande kirjatoimetaja
raamatute ja asjaajamiste kohta loeb ette mag.
L. Tiganik. Aruandest selgub, et kirjatoimetaja
asjaajamine on korras.

Kassaaruande loeb ette laekahoidja
mag. H. Arro.

Debit	Kr. s.	Kredit	Kr. s.
Saldo 1929a.	46.05	Esituskuludest 2 arvejärgi	30.-
Liikmemaksu 1930. a. (68)68.	—	Kirjavahetuse kuludeks	34.18
" " selmiste a. eest (60)164.83.	—	Toetus RKSi liikmem. tasum.	—
Liikmemaks ette tasutud (1) 5.	—	Üleilm. Keem. Ühionile 1928, 29 ja 30. aast. 150.-	—
Hoiu %	1.98	Sõnadi komisj. kulud	12.50
Bilanss	285.86	Ruumide vahel 1929 ja 1930	17.-
		Saldo 1. I. 1931.	42.18
		Bilanss	285.86

Kassaamande kohta ei võeta ssa.

Revisjoni komisjoni amande kassa kohta kannab ette mag. L. Tiganu - amandest selgub, et kassa on korras ja raamatud õieti peetud.

Keemia oskussõnade komisjoni amandi kannab ette prof. dr. R. Paris.

Komisjoni alaline koosseis oli muudetult prof. dr. R. Paris (esimees), dr. R. Parts, mag. L. Tiganu ja kuleteadlasena lektor J. Heski.

Komisjoni tööst võtsid raheti rahel osa ka hrad dr. H. Laur, dr. J. Kõpilleu ja dr. J. Kraug.

Koosolekuid oli 1. I. 1930 kuni 1. I. 1931 - 54.

Slautati läbi kogusummas 3090 ssa, jõudes sujumise tähe T-ii. Käesoleval aastal loodeb komisjoni oma tööga lõpule jõuda.

Amande kohta ei võeta ssa.

Postakoosoleku kinnitab kõik amanded ühel häälil.

4) Uue juhatusse tegevuskava 1931 a. kohta kannab ette esimees prof. dr. R. Paris:

Tegevusaastal 1931 on peale hariliku ülesannete, nagu referaadid, komisjonide töö pe rell ette nähtud:

1) juuni algul ekskursioon Tallinna ja Kohla,

2) 26 ja 27 sept. korraldada Teatus II Keem. Päev.

Tegevuskava kohta ei võeta ssa (üldiselt).

KK.S'i 1931 a. ulare kannab ette laekahoidja mag. H. Arso.

	Kr. S.	Kr. S.
1930 a. saldo	42. 18	Kirjatoimetuskuludeks 40. -
1931 a. liikumaks (80)	80. -	Toetus S.K.S.'ile liikum. tes.
Eilmiste a. liikum. avald 80. -		Üleilm. keem. uniaonile 50. -
Bilanss	202. 18.	Sõnade komisjonile 50. -
		Õhuanõunata kuludeks 62. 18
		202. 18.

-Belarve puhul võtab ssa mag. O. Sema avaldada arvamist, et S.K. Selts tahvat

välgaastuda üldisest keemikute uniaonist.

Mag. H. Arso tähendab, et see tuleks küll võtta kaalumisele, sest kulu on küllalt suur aga kasu väike.

~~Keemia~~ ^{H-ra} K. Wesne küsimusele „mis kasu on meil uniaonist“ vastab prof. R. Paris: „Praegu on raske öelda kas meil on kasu uniaonist või mitte. Uniaon on ju praamiselt üheks rahvusvaheliseks kontaktiks. Meil pole aga veel kasutandu võimalusi, milliseid parub uniaon.“

Mag. H. Arso tub ettepaneku esialgul mitte kustutada seda summat ularest.

Belarve võetakse esitatud kujul vastu ühel häälil.

5) Teise besti keemikute päeva küsimusis võtab ssa prof. dr. R. Paris ja teatab, et kokkuleppel S.K. Seltsiga sai kindlaks määratud II-se S.K. Päeva aeg 26-27 sept. 1931.

Karasse võeti:

26. sept. a) keemikute ja keemia tööstuste seisukorra küsimusi,

b) keemikute õiguslisi küsimusi.

27. sept. a) üldisemaid etteandeid

b) emaraheline koosviibimine.

Prof. Paris tõstab üles küsimuse - kas K. päeva korraldamine jätta juhatus ülesandeks, või valide selleks korraldada komisjoni.

Dots. R. Marin soovitas korraldada jätta juhatusse koosteks.

Prof. dr. R. Paris soovital esialgul kava muhtes võtta seisukohta - hiljem võiks kaalumisele tulla korralduse küsimus.

Dots. R. Marin tub ettepaneku, et juhatus kava väljatöötaks, selle esitaks üldkoosolekule ja saadaks siis kava Tallinna S.K. S'ile.

Mag. H. Rõpo tähendab, et keemikute päeva korraldus on innagi S.K. Seltsi asi - ainult lähivõimise jäeks meile kui S.K. S'i osale.

Prof. R. Paris tähendab, et meie ei ole täiesti
saa S. K. S'ist, sest sinna võetakse ainult
üliüksik lõpetanud isikuid. Et pärast on
otsustatud pidada Tartus, siis laagers
korraldus meie nii nagu seda S. K. S'is
ka otsustati.

Raasta koosoleku otsustab korralduse
anda juhatus hoolerks.

Prof. R. Paris tähendab, et siis tuleks ka kogu
seisukohta võtta ettevaatunud erialgse nava
suhtes.

Dots. R. Mann tähendab, et keemiliste praktiseerimise
võimalusi tuleks ka kaaluda keemiliste päeval,
millised on võimalused ja milliseid teid tuleks
otsida uute võimaluste leidmiseks.

H-ra Veske tähendab, et põllutöö keskkoolidest
on praktiseerimine alati võimalik olnud,
miks pole siis võimalusi üliõpilastel?

Mag. H. Arro tähendab, et kui üliõpilased püüavad
praktiseerida, siis võib siin taxistava asjaoluna
kaaluvast arvesse tulla ka konkurentsi
küsimus.

H-ra Pettai arvates on taxistavatero põhjusteks

1) tasu küsimus, 2) lihtsa töö rõne - meie
keemilised on laboratooriumija hajunud
praktika peal tuleb aga tihti lihtsamaid töid
teha.

Mag. Ouma tähendab, et 26. sept. päevakorras
tuleks vaatlusele võtta ka meie tollipoliitikat
sosis tööstusliste küsimustega.

6) Juoksuvaid küsimusi

Prof. dr. R. Paris teatab ^{AKS} juhatusel nimel, et
rühmasel koosolekul võeti AKS'i liikmeks vastu
H-ra P. Prosovit.

H-ra S. Nišnijarov, kes enne jõuluid kustutati
liikmete nimikirjast, on nüüd raha saatnud
liikmemaksu tasumiseks ja kuulub seega jälle

AKS'i liikmete peresse.

Koosoleku lõpp kell 21.
Et abivõimevõttega
Krusenberg

Protokoll #69.

Academiilise Reemisi Seltsi ettevõttekoosoleku
10 veebruaril 1934a kell 19. reemisi instituudi auditooriumis

Koosolekut juhatab seltsi esimees prof. A. Paris,
protokollik kirjatoimetaja J. Põllumaa.

Päevakord

- 1) Dr. Pettai ettekanne teemal "Mikroorganismide toime piimal ja piimasaadustel"
- 2) juoksuvaid asju.

Koosoleku avab esimees prof. A. Paris ja annab
sõna referendile ettevõtteasjal.

Ettevõtte liikmele kokkuvõtte leidele arhiivis.

Ettevõttele jirguvatel lähtevõimevõtetel võtavad
sõna: dr. A. Laur, prof. R. Paris, dots M. Gross
ja mag. H. Arro.

Täis päevakorra punktidel teatatakse esimesel
et AKS'is on omal soovil lahunud mag.
Th. Laanes.

Koosoleku lõpeb kell 20 20

J. Põllumaa
kirjatoimetaja.

65
Protokoll # 40.

Academiilise Keemia Seltsi ettevõttekoosolek
17. veebr. 1931a kell 19¹⁵ keemia instituudi aadst.
ke Seltsi abiesimees dr A. Laur avab koosoleku
ja loeb ette koosoleku päevakorra.

- 1.) Ettevõtte prof. A. Öpik'ult teemili:
"Vasalemma mäsmoorist"
- 2.) foorssaid arju.

Koosoleku juhataja annab sõna ettevõtte
referendile.

Ettevõtte siin lihtne nokavõte leidet
seltsi arhiivis.

Läbirääkimiste all võtavad sõna: mag H. Kaundrup
ja mag. A. Sinna.

Teine päevakorra punkt all sõna ei võeta.
Koosolek lõpetatakse kell 20¹⁵.

J. Põllumaa
kirjatoimetaja.

Protokoll # 41.

Academiilise Keemia Seltsi ettevõttekoosolek
3 märtil 1931a. kell 19¹⁵ Aia t. #46 suure
auditooriumis.

Koosoleku avab seltsi esimees prof. A. Paris
ja loeb ette päevakorra.

- 1.) Ettevõtte dr A. Lühalt teemili:
"Gipsiladened Trifoxa umbrases"
- 2.) Läbirääkimisi

Koosoleku juhataja annab sõna ettevõtte
dr A. Lühalt.

Ettevõtte lihtne nokavõte leidet arhiivis.

Läbirääkimiste ajal võtavad sõna: dots. R. Mann
prof. A. Paris ja mag. H. Arro.

Koosolek lõpetatakse kell 20²⁰

J. Põllumaa
kirjatoimetaja.

Protokoll # 42.

Academiilise Keemia Seltsi ettevõttekoosolek
17 märtil 1931a. kell 19¹⁵ keemia instituudi
auditooriumis.

Koosoleku avab seltsi esimees prof. A. Paris
ja loeb ette päevakorra:

- 1.) Prof. J. Laudesevi ettevõtte teemili:
"Tammulaus Zeit in unseiner chemischen Tätigkeit"
- 2.) Läbirääkimisi.

Juhataja annab sõna ettevõtte prof.
J. Laudesevile.
Referent ositab nõudjatele Tammulaus
aegse keemia instituudi ruumide järele
ja Tammulaus elukoja peatudes ositi teha
teaduslõhude tööde juures mis teha Tartus
viitakse ajal valmis.

Läbirääkimiste all sõna ei võeta.
Koosolek lõpetatakse kell 20⁰⁵

J. Põllumaa
kirjatoimetaja.

Protokoll № 73.

Akademiilise Keemia Seltsi ettekaude-koosolek 5. mail 1931.a. kell 19¹⁵ keemia instituudi auditooriumis.

Koosoleku avab seltsi esimees Prof. dr. H. Paris ja tub teatavaks päevakorra:

1) Ettekanne hra M. Nõu'lt:

"Bensüü-alkoholi segud jõuainena plahvatusmootorite kütteks."

2) Jooksvaid asju.

Koosoleku juhataja annab sõna ettekaudeks referendile.

Ettekaude sisu lühivene kokkuvõtte leidub Seltsi arhiivis.

Kuna referent asus seisukohal, et mitmeid kaalutlusist lähtudes tuleks lestadis taotlusel võtta just bensüü- ja piirituse segusid jõuainena, siis tekkis elav mõttevahetus kusjuures ühtlasi rõhult esile toodi vastuväited.

Lähirääkimiste all võtsid sõna:

mag. H. Arso, mag. H. Raudsepp, mag. L. Päärne, hra J. Uus ja hra K. V. Päär.

2.

Kuna aeg väga hiline, siis tuise päevakorra punktis all sõna ei võeta.

Koosolek lõpeb kell 21⁴⁵.

E. Krusenbergi
ja abivõrgu juhataja

Protokoll № 74.

66
Akademiilise Keemia Seltsi ettekaude koosolek 27. okt. 1931.a. kell 19 keemia inst. auditooriumis.

Koosoleku avab seltsi afiisimees dr. A. Laur ja loeb ette koosoleku päevakorra:

1.) Mag. h. Tigaviku ettekanne teemal:
"Dipolmomentide vahendina struktuurimõistmisel."

2.) Jooksvaid asju.

Koosoleku juhataja annab sõna referendile ettekaudeks.

Ettekaude lühivene kokkuvõtte leidub Seltsi arhiivis.

Lähirääkimiste all võtsid sõna dots. H. Perliž

2.)

Jooksvate asjade all teatatakse koosoleku juhataja, et juhataja poolt on seltsi liikmetele vastas võetud hra B. Nargisson ja hra O. Niisk juhataja loet ette kirja Eesti Keemikute Seltsilt milles viimane teatatakse, et neil on otsustanud väljaastuda Rahvusvahelise Keemikute Uniooni.

Kirjandusele annab juhataja sõna mag. H. Arsole.

Mag. H. Arso arvab et EKS on tõtanud Unioonist rahastamisega sest Tein Keemikute päeva otuse kohaselt olis pidanud EKS joo ranna Magandus-min. poolt loetun saanussens Uniooni liikumismannu tasunussel, millises sealt poolt juba hiladun arvad. Dr. A. Laur soovitat reahida kes AKS sin võit midagi teha võt peat leppima EKS'i otusega.

Pr. E. Valtteri arvates pole AKS'i põhjust protestida EKS'i otuse peale.

Dots H. Perliž räägit et kes maasis seni ajani Uniooni liikumismannu. Dr. A. Laur vastab et sola Teji EKS iides AKS'iga. Dots H. Perliž soovitat AKS'il joo ranna allajandus-ustust. pooli.

Loetuse saamine, et KMS saaks Uniooni liige olla.

Mag. H. Arro teeb ettepannu Oad. K. Seltsi juhatuse eesandele teha KMS'il Uniooni liikmeks jääda ja selleks saamine astuda. See ettepanne võetakse koosolekupoelt ühelhäälel vastu.

Koosoleku lõpp kell 20⁴⁰

Põllumaa
ja kirjatoimetaja

Protokoll N° 75.

Akadeemilise Keemia Seltsi ettevõtte-koosolek 11 novembril 1931 a. kell 19¹⁵ keemia instituudi auditooriumis.

Koosoleku avat ja loet ette päevakorda

KMS'i esimees prof. A. Parris

Päevakorra 1. dr. J. Kranig'i ettekanne.

teemal: "Meteoritidest" 2. koosolekupoelt.

Juhataja annab sõna referendile ettekanne.

Ettekanne vaimuhoolduse leedul Seltsi, Arhiivi

Ettekanne järgnevat laboraatoriumi võtta vastu.

aud. P. Prossor't, prof. E. Valtter, mag. H. Arro ja

dr. A. Laur. 2. ja päevakorra punkt all sõna ei võeta

Koosoleku lõpet kell 20¹⁰

Põllumaa
ja kirjatoimetaja

Protokoll N° 76.

67
Akadeemilise Keemia Seltsi aastakoosolek
9 veebruaril 1932, keemia auditooriumis kell 19¹⁵

Koos 10. KMS'i liiget

Koosoleku avab abiesimees dr. A. Laur ja loeb ette väljakuulutatud päevakorra:

1) Koosoleku juhataja valimine

2) Protokollide kiirmitamine.

3) Aruanded.

4) Valimised.

5) Tugevuskava ja ulare.

6) Jooksvaid asju.

Mag. O. Erma teeb ettepaneku päevakorda täiendada "Farmatsöidiliste tööstuste seaduse" küsimusega ja seda võtta arutusele 3-da päevakorra punktina.

Ettepanek võetakse vastu.

1. Koosoleku juhatajaks valitakse ühel häälel mag. O. Erma.

2. Abikirjatoimetaja kannab ette 3. veebr. 1931 a. aastakoosoleku protokollid. Protokoll võetakse muutmata vastu, ühel häälel.

Protokollile allakirjutajaks valitakse ühel häälel: Dr. J. Kranig ja üliõp. N. Kompus.

3. "Farmatsöidiliste tööstuste seaduse" küsimuses võtab sõna mag. O. Erma: "Paralleelselt keemikute poolt esitatud keemikute ja keemia tööstuste seaduseelünga on farmatsöidid vastavaaluses esitanud "Farmatsöidiliste ravimite seaduse".

Eesti Keemikute Seltsis ja Kaub. tööstuskogu kus osa võtsid ka K. S. esitajad võeti "farmatsöidiliste ravimite seaduse" suhtes eitar seisukoht.

Nimetatud kava toodi aga unesti esile ja anti ühele üliõp. õppejõududest komisjonile otsustada - millisest keemikute esitajana - osa võttis ka prof. P. Kogerman

Sünne otsus käis aga täiesti vastu Tallinnas tehtud otsusele.

Lisaks öeldule loeb mag. O. Erma ette väljavõtte Postimehest 9. Okt. 1931. ja üldkoosoleku protokollist ka „Farmatseiidiliste ravimite ja laborat. seaduse.“ (Kuna mainitud seaduseelnõu leidub RKSi arhiivis - jäi selle sissekaudumise käesolevasse protokollis ära.) Kokkuvõttes:

„Esitatud seadusega tahetakse kitsendada keemikute õigusi, kellel praegu õigus on mitte ainult (nimetatud) ravimite ja laboratooriumide, vaid ka keemia-bakterioloogiliste, ravitaar- ja orgaanoterapöotiliste laboratooriumide juhatajaks, sest farmatseiidiliste preparaatide valmistamine võib sündida selle kavandi järgi vaid selles sisse seatud ravimite ja laboratooriumides, mille juhatajaks peab olema rohutradlane.“

Mag. O. Erma tähendab, et „farmatseiidilised preparaadid on liig rüldine nimetus ja ei tsihiks läbi lasta minna, et nende valmistuse ainuõigus farmatseiidile jääks. Tseasi on n.n. galenilised preparaadid.“

Hra V. Kangro küsib - missugused on need n.n. farmat. preparaadid? Kas need, mis on rülesrootud farmakopöas?

Mag. B. Sinka tähendab, et Na-bikarbonaat, etüülalkohol jne. on seal sees - nii võiks siis pürituseravimite loendus ainult rohutradlane juhatada.

Mag. H. Arso tähendab, galenilised preparaadid peaksid piirduma vaid apteekidega - aga näitaks välismaalt ksin preparaadid saame ju keemia tööstustest, kus töötavad keemikud.

Mag. O. Erma paneb ette valida komisjoni et selgitada ja lahendada käesolevat küsimust.

68
mag. H. Arso tähendab, et lähem algatus võiks jääda järgmise koosoleku peale, sest järgnev Dr. Kopritlemi referaat saab analoogseid osju käsitleda ja siis selgub ehk ka enam andmeid.

Mag. B. Sinka tähendab, et keemikute ja farmat. seaduskavad võistlevad praegu kiiruse suhtes ministri vahelises komisjonis ja sellepärast on kiire tegevus praegu väga tähtis.

Hra V. Kangro tähendab, et oleks tähtis enne järgi kuulata kas min. rah. komisjon ei ole juba kora muutnud - meile vasturohatus suunas.

Dr. J. Kraug lubab ettepaneku valida neljalikulist komisjoni.

Ettepanek võetakse vastu ühel hääl. Esitatud kandidaadid: Prof. B. Paris, mag. O. Erma, mag. B. Sinka ja hra V. Kangro valitakse ühel hääl.

4. Aruanded.

Aksi kirjatöid ja mag. J. Põllumaa loeb ette kirjatöid ja aruande 1931. tegevusaasta kohta.

Juhatuskoosolekuid oli 20.

Peakoosolekuid 1.

Ettekannekoosolekuid 7, keskmise osavõtjate arvuga 22.

Referendid:

- 1) Ass. H. Pettai: „Mikroorganismide loime püümale ja püümaseadustele.“
- 2) Prof. A. Öpik: „Kasalemma marmorist.“
- 3) Dr. A. Luha: „Gipsilademed Trboška ümbruses.“
- 4) Prof. G. Landesen: „Tammamäe Zeit in unserem chemischen Institut.“
- 5) Hra M. Nõm: „Benziiin-alkoholi segu ja aineina plahvatusmootorite kütteks.“
- 6) mag. L. Tigavik: „Dipolmomentid vahendina“

struktuuri uurimised.

Dr. J. Kraug: "Meteoriitidest."

Peale selle korraldati ekskursionsioon 10-me osavõtjaga Tallinna ja Kohtla, kus tutvuti:

Kohtla rüklise põlevkivitööstusega ja Goldfields'i ehitusel oleva kaevetehasega. Tallinnas: Kuustsarni raudruga, nahkarabi. Uniooni, Laimeri tööst. "Ekstraktorifa", Balti-Puurillaraudruga, Kõra'i metallitööstusega, O. Kilgase suuga ja tihoo raudruga, Põhja-Puupapirite ja filterveevärkiga.

RKS'i poolt korraldati ka II-me Eesti Keemikute päev 27. sept. 1931a. millest osavõttis 67 keemikut.

Kirjadelaikain, mis laua juhendisse sissekantud on 60. Sissetulnud 34, väljaläinud 26.

Erinumbrite all sissemärgitud kirjadedest on RKS'i juhatus välja saatnud 782 kirja. (Liikmete nimestikud, tegevusaruanded, koosolekute kutsed, II. 8. K. päeva kutsed ja laekuni teadaanded.)

Tegevusaasta alul oli liikmeid 123.

Raske joorsul kustutatud 14, sisseastunud 8, suga tegev.aasta lõpul liikmeid 117.

Revisjoni komisjoni aruande kirjatoimetaja raamatute ja asjaajamiste kohta lub ette kirjatoimetaja maj. Põllumann, millest selgub, et kirjatoimetaja asjaajamine on korras.

Kirj. Aruande kohta sõna ei võeta. Aruande võetakse vastu ühel häälel.

Kassaaruande lub ette Kessapildaja maj. H. Arro:

RKS'i 1931a. kassaaruanne.

Debet	Kr.	S.
Saldo 1. I. 1931a.	42.	18.
1931a. liiknemaksu 61 liikmelt	61.	—
Elumiste aast. liiknem. 29 liikmelt	68.	75.
1932a. liiknemaksu 3 liikmelt	3.	—
2-me Kuum. Päeva osar. õht. koosr. tulu.	153.	—
Lõivuraha 70% - te	3.	76.
Bilanss	331.	69.

Kredit	Kr.	S.
Kaubalei kulu (nimest., koosol. kutsed jne.)	26.	—
1929a. arve (liikmekaardid ja kirjapaber.)	13.	30.
Filigr. teenitused	1.	90.
Postikulud	8.	—
2-me Kuumikute Päeva kulud:		
Kutsed ja registri. leht	7.	20.
Post	3.	24.
Dekoratsioon	3.	40.
Kaasvõhimine	140.	—
Saldo 1. I. 1932	128.	65.
Bilanss	331.	69.

Revisjoni komisjoni aruande kassa kohta kannab ette maj. H. Arro — millest selgub, et (kessapildaja) asjaajamine on korras. Kassa-Aruande kohta sõna ei võeta. Aruande võetakse vastu ühel häälel.

Kuumia oskussõnade komisjoni aruande 1931a. tegevusest kannab ette Dr. L. Tigane:

Komisjoni töötas endises koosseisus ja pidas 1931. aastal 39 koosolekut, läbihaivatades ulmisest aastast rüüjänuud tähestiku osa. Praegu käsil tähe A alla kuuluvate sõnade täiendamine ja trüki- valmis seadmine. Täiendada tulevad veel täht B ja C, kuma teiste tähtede alla kuuluvad sõnad seda ei vaja.

Armaande suhtes võtab sõna mag. A. Sinka
kõrises - millal võiks ilmuda sõnastik?
mag. H. Arro vastab, - kavatsetakse trükkida
sõnastikku korraga ja võt alla juba
käesoleval aastal.

5. Valimised juhatuse:

AKS'i esimehe kohale seatakse üles: 1) Prof. B. Paris,
2) Dr. A. Laur. Hääletusel valitakse Prof. A. Paris. (12. h.)
Abiesimeheks valitakse Dr. A. Laur. (ühel häälel)
Kirjatoimetaja kohale seatakse üles: Jürip. S. Krusen-
berg ja hra V. Kangro. Valitakse S. Krusenbergi 10. h.
Abikirjatoimetajaks valitakse V. Kangro (näht. enamus.)
Kassapidaja kohale seatakse üles: 1) mag. H. Arro,
2) mag. A. Sinka, 3) mag. J. Põllumann.
Valitakse mag. H. Arro (11 h.)

Juhatus kandidaatideks pannakse ette:
Dr. L. Tiganik, mag. A. Sinka, Dr. J. Kraunig.
Valitakse: esimehe kandidaadiks Dr. L. Tiganik
(nähtava enamusega) ja teiseks juhatus kandid.
mag. A. Sinka (nähtava enamusega)

Revisjoni komisjoni valitakse

Dr. J. Kraunig, mag. H. Raudsepp, mag. J. Põllumann
(nähtava enamusega). Kõiki rev. kom. kandidaadi
kohale valitakse: P. Prosonits ja R. Rätsep
(nähtava enamusega).

6) Tegeluskava ja eelarve:

Kõne juhatus alles käesoleval koosolekul
valiti, siis lub mag. O. Buma ettepaneku
tegeluskava arutluse jätta järgmise
referaatkoosoleku peale.

Ettepanek võetakse vastu - ühel häälel.

Eelarve - kavatsete laekahoidja
mag. H. Arro:

AKS'i 1932 a. eelarve

Debet	Kr.	S.
Saldo 1. I. 1932 a.	128.	65
Liikmemaksu 1932 a. eest	60.	-
Liikmemaksu eelmiste a. eest	50.	-
Bilanss	238.	65

Kredit

Kirjavahetuse kuludeks	20.	-
Trükkikuludeks (nimest. kutsed jms)	30.	-
Ettenägemata kuludeks	188.	65
Bilanss	238.	65

Esitatud eelarve võetakse vastu
ühel häälel.

7) Jaotavaid asju.

Juhatus teatab, et mees liikmeks on vastu
võetud hra E. Ritsland.

Karaskusliidult on tulnud palve seisukohta
võtta alkoh. küsimuses org. muutes ja org. tegevuses.
Mag. H. Arro tähendab, et AKS'i endine juhatus
asus seisukohal, et meid alkoholi ei tarvita.
Mag. O. Buma - lub ettepaneku jätta see
küsimus me juhatus otsustada.

Tartu üliõpilaskonnua kih. karv. toimikonnalt
on tulnud kutsel osea võtta korv ja võrkpalli
võistlusost.

Mag. O. Buma - lub ettepaneku jätta ka
see küsimus me juhatus hoolde.

Üldkoosolek võtab vastu mõlemad
ettepanekud.

Koosolek lõppjab kell 20³⁰

- E. Krusenbergi
ja kirjatoimetaja.

Üldkoosolekult
valit. komisjon:

E. Ritsland
O. Kikk

Protokoll N=77.

RKS'i etteandekoosolek 16. II. 1932 k. 19¹⁵
keemia inst. auditooriumis

Koosoleku avab seltsi esimees Prof. dr. A. Paris. Päevakord on järgmine.

1. Dr. J. Kopvilllemi ettekanne: „Tööstuskeemika ettevalmistus Inglismaal ja Am. Ühendriikes.”
2. Lähirääkimisi keemikute kutsesõfusse asjus.
3. Jätkoraid asju.

Juhataja annab sõna etteandeks.

Referent käsitleb üldiselt tööstuskeemika ettevalmistust Inglismaal ja Am. Ühendriikes peatudes üksikasjalisemalt muuimajate liiubitiste kõrgemate õppeasutiste juures.

Järgnevalt mõttevahetusest võtavad osa Prof. P. Koperman, mag. O. Orma ja mag. H. Arno.

Teise päevakorra punkti juures algab lar arutelu, millest osa võtavad Prof. P. Koperman, Dr. H. Viidupass, mag. Sogenbitz, mag. Arno ja mag. Orma.

Kolmanda päevakorra punkti all sõna ei võeta.

Koosolek lõpeb kell 21.

E. Krusenbergi
ja kirjatoimetaja.

Protokoll N=78.

RKS'i etteandekoosolek 1. III. 32. kell 19¹⁵
keemia inst. auditooriumis,

Koosoleku avab seltsi esimees Prof. dr. A. Paris.

Päevakord:

1. E. Krusenberg'i referaat: „Tulekindlad” said teestis.”
2. Lähirääkimisi keemikute kutsesõfusse asjus.
3. Jätkoraid asju.

Juhataja annab referendile sõna etteandeks.

Referent käsitleb seni destis tehtud muuimisi (andmeid) tulekindlate saidi alalt — jndes rälga tulekusemi, et kodumaa saidid muuivad n. n. roskestisularate saidi lävi 1350-1600°C, ja et päris tulekindlad (Saksa süsteemite alusel nle S. K. 26.) muil ei esine.

Lähirääkimiste all võtavad sõna: mag. H. Arno, hra P. Prosovit ja hra V. Kangro.

Teise päevakorra punkti all tutvuneti üldkoosolek relitud kutsesõfuste komisjoni tegevusega.

Kolmanda päevakorra punkti all sõna ei võetud. Koosolek lõpeb kell 20³⁰.

E. Krusenberg
ja kirjatoimetaja

Protokoll N=79

RKS'i etteandekoosolek 12. IV. 32. kell 19¹⁵
keemia instituudi auditooriumis.

Koosoleku avab seltsi esimees Prof. dr. A. Paris.

Päevakord:

1. Dr. A. Lauri ettekanne: „Keemiku töötase muil ja mujal.”
2. Lähirääkimisi.

Kõigatud arendi põhjal tutvustab Dr. A. Laur koosolekust osavõtjaid lähemalt desti keemimajanduslike seisukorraga võrdluses pitte Limes naabermaade keemikute olukorrest.

Koosolek lõpeb kell 20³⁰.

E. Krusenberg
ja kirjatoimetaja.

Protokoll Nr. 80.

Nilt. Ostwaldi mälestusõhtu 26. II. 32
kell 19¹⁵ keemia instituudi auditoriumis.

Mälestusõhtu arat seltsi esimees Prof. dr. A. Paris
(pundutades) lühidalt iseloomustades H. Ostwaldi
järgnes kõne Dr. L. Tiffanix'i poolt kes
üksikasjalisemalt iseloomustas H. Ostwaldi
Tartu aega.

Järgnes kõne Prof. M. Hiltche'i poolt iseloomustas
jallegi H. Ostwaldi aega Riias.

Mälestusõhtu lõppes kell 21.

E. Krusenberg
ja abivõtornitaja.

Protokoll Nr. 81.

PKS'i Aleksandrosolen 18. X. 32
kell 19¹⁵ keemia instituudi auditoriumis.

Koosoleku arat seltsi esimees Prof. dr.
A. Paris. Päevakord:

1) Dr. A. Paris'i ettekanne: "Gaaside
endoojuste määravusest."

2) Lähirääkimisi.

Referaadi sisu on kokkuvõttes ilmanud
Keemia teadetes Nr. 2.

Lähirääkimiste all võttavad sõna:

Koosolek lõpus kell 20³⁰

E. Krusenberg
ja abivõtornitaja.

Protokoll Nr. 82

PKS'i Aleksandrosolen 1. XI. 32
kell 19¹⁵ keemia instituudi auditoriumis.

Koosoleku arat seltsi esimees Prof.
dr. A. Paris.

Päevakord:

1) Dr. J. Kranij'i ettekanne: "Esti poleerimise
spektrofotomeetristest uurimistest."

2) Lähirääkimisi.

Referaadi sisu on ilmanud Keemia
teadetes Nr. 2.

Lähirääkimiste all võttavad sõna:

Koosolek lõpus kell 20²⁰

E. Krusenberg
ja abivõtornitaja

Protokoll Nr. 83.

PKS'i Aleksandrosolen 6. XII. 32
kell 19¹⁵ keemia instit. auditoriumis.

Koosoleku arat seltsi esimees Prof.
dr. A. Paris.

Päevakord:

1) Dots. dr. J. Koprilleni ettekanne: "Tööstuskeemia
ettevalmistuse võimalusist meil."

2) Lähirääkimisi.

Lähirääkimiste all võttavad sõna:

Koosolek lõpus kell 20³⁵

E. Krusenberg
ja abivõtornitaja.

Protokoll N=84

Akademilise Keemia Seltsi aastakoosolek
14. veebruaril 1933 a. kell 18¹⁵ Keemia Institut.
auditooriumis. Koos 26 AKS'i liiget.

Koosoleku avab AKS'i esimees Prof. dr. A. Paris
ja loeb ette väljakuhutatud päevakorra:

1. koosoleku juhataja valimine
2. Protokollid
3. Aruanded
4. Valimised
5. Tegeruskava ja elavve
6. Liikmemaksu lõstm. küsimusi.
7. 10-da aastapäeva küsimusi.
8. Jätkuvaid asju.

1. koosoleku juhatajaks valitakse ühel
häälel dr. J. Kranig.

2. Protokollid. Abikirjatoimetaja kannab
ette 9. veebruaril 1932 a. äreputud AKS'i
aastakoosoleku protokollid. Protokoll
võetakse muutmatault vastu - ühel häälel.

Protokollile allakirjutajaks valitakse
ühel häälel hrud. E. Umbliu, E. Ritsland, O. Kiisk.

3. Aruanded

Kassa aruande tegevusaasta 1932 kohta kannab
ette kassapidaja maj. H. Arro.

Debit	Kr.	S.
Saldo 1. I. 1932	128.	65.
1932 a. liikmemaksu	64.	—
Elumiste aastate liikmemaksu	38.	—
1933 a. liikmemaksu	7.	—
Kuulubuste eest. Keemia Teated r. 1 ja 2 (2 tk)	52.	50.
Loain % Tartu Ühispaigelt	2.	80

Bilanss kr. 292,95.

55 30
65
337 65
128
109:

Kredit

	Kr.	S.
Kirjavahetuse kulud: kirjatööd masinal	11.	60.
Plombrid ja materjal	10.	80.
Õnnesooritelegrammid	3.	85.
Trükkikulud: aukuitlehed 125 tk.	}	11. —
k. muudetused 1000 tk.		
liikmearvolid 200 tk.		
Keemia osussuude komisjonile	8.	01.
Töötasu (ruumide valve, raam. köitn.)	10.	—
Lilled ja dekoratsioonid. U. Ostvaldi mäl. ant.	4.	—
Keemia Teated r. 1 ja 2 kulud kokku	205.	13
Saldo 1933. aastaks	28.	56
Bilanss kr. 292.95.		

Revisjoni komisjoni aruande kassa kohta
kannab ette maj. H. Raudsepp, millest
selgub, et kassapidaja aruandamine on korras.

Kirjatoimetaja aruande tegevusaasta
1932 kohta kannab ette abikirjatoimetaja E. Krusenberg
juhatuskoosolekuid 11.

Peakoosolekuid 1.

8tk andekoosolekuid 7, keskmise osavõtjate
arvuga 22.

Referentsid:

- 1) Dr. J. Kopsu-Illem: "Tööstuskeemia ette-
valmistus Inglismaal ja Ven. Ühendriikes."
- 2) Stud. E. Krusenberg: "Tulekindlad sarid
Lestis"
- 3) Dr. A. Laur: "Keemiku töötasu miil ja mujal."
- 4) Dr. A. Parts: "Gaaside erisajuste määra-
mistest."
- 5) Dr. J. Kranig: "Lestis psleerkiivoli spektro-
fotomeetristest murinistest."
- 6) Dr. J. Kopsu-Illem: "Tööstuskeemia ette-
valmistuse võimalusist miil."
- 7) U. Ostvaldi mälestamisõhtu, miil
konferentsid: Prof. Dr. A. Paris, Prof. M. Wittlich ja
Dr. L. Tigavik.

Kirjade läbikäin, mis lauarihendisse
sissekantud 46. Sissetulnud 33, välja-
läinud 13 kirja. Brinnumbrite all
sissemärgitud kirjadedest on PKSi juhatus
välja saatnud 385 kirja + väljaandetud
ajakirja numbrid.

Tegervusaasta alul liikmeid 117.

Aasta jooksul juure tulnud 15.

" " lahkunud 6.

Aasta lõpul 126.

Kevadsemestri lõpul korraldati väikese
huvi-ringsõit Louisa-destisse, kus tutvuti
devooniga ja eriti V. Trboska gipsi-
lademetega.

Uutest riivitustest oleks nimetada
ajakirja „Keemia Teated“ väljaandmist,
mille 2 n-it juba ilmunud.

Komisjonidest tähtsaim suuremal
määral:

1) Osakussõnade komisjon. Esitatud su-
ande järvi jätkas komisjoni tööd endises
koosseisus ja pidas 1932. aasta jooksul
42 koosolekut. Neil koosolekudel sai
lõpule viidud sõnastiku täiendamine
ja alatud sõnade trükivalmis seadmine
(IV lugemine). Aasta lõpuks, s.o. 31 detsembril
1932 oli trükivalmis maotuskirja 95 lehekülge.

2) Õiguste korraldamise komisjon. Komisjon
ei olnud elalise ilmuga – märgukirjade
esitamisega lõppes ka töö. Märkukiri on
trükitud Keemia Teated Nr. 2-3.

Vähemal määral tähtsaid:

3) Ajaloa komisjon – materjalide kogudes
Keemia Instiit. end. õppeasutuste kohta.

4) Muuseumi komisjon.

5) Keemia inseneride ettevõtte küsimuse komisj.

Sõna võtab Prof. A. Paris tähendades, et muuseumi
komisjoni saaniti ka keemia inseneride ette-

valmistamise küsimuse komisjoni poolt aru-
annet ei ole esitatud, sest töö pole veel tule-
musteni välja jõudnud; olude summit pole
lihtsalt jõutud selleni.

Dr. J. Kranig: „Kui suureks paisub sõnastik“?

Prof. A. Paris: „Umbes trükisprooge
suurusiks.“

Revisjoni komisjoni protokollis kirjatoimetaja
raamatute ja asjaajamise kohta kannab
ette mag. H. Raudsepp, millest selgub, et
asjaajamine on korras.

Koosoleku juhataja paneb aruanded
hääletusele. Koosolek võtab aruanded
rosta rihtl häälel.

Õune IV-da päevakorrapunkti juure asumist
tul mag. H. Arro ettepaneku liikmemaksu tõstmise
küsimus õune tegervusaasta ja ularvet hantlusele
rohta. Ettepanek võetakse rosta-nähtava enamusel.
Otsustatakse päevakorra punkt IV ja II rühma-
võetada.

IV. Liikmemaksu tõstmise küsimus.

Sõna võtab mag. H. Arro: „Liikmemaksu tuleks tõsta,
et oleks võimalik võlgadeta välja anda Keemia
Teateid. Juhatare ettepanek oleks liikmemaksu
tõsta rihtsoli lõpetanud PKSi liikmetel 2 kr. peale
Ühisrihtsoli järgs 1 kr. aastas.“

Prof. A. Paris: „Keemia Teateid oleks võimalik
välja anda ka liikmemaksu tõstmata, kuid
väljaanne tuleks siis väga väikese näit. 1. trükisprooge.“

Loovides aja suuremat väljaannet, mis kahtlemata
poreu ja sealjuures vähemalt 3 ekspl. aastas, siis
osutub liikmemaksu tõstmise vajalikuks.

Juhatare ettepanek võetakse rosta rihtl
häälel.

V. Tegervusaasta ja ularve.

PKSi tegervusaasta 1933 a. kohta kannab ette
esimes Prof. A. Paris.

RKSi tegevuskava 1933 a. kohta

- 1) 8Hekadekoosolekuid 7
- 2) Ekskursioon Põhja-Eestisse (Narva, Kohtla etc.)
- 3) Jatkuv töö komisjonides:
 - a) Osakassade komisjon,
 - b) Keemia Inst. ajeloo komisjon,
 - c) " " " muuseumi komisjon,
 - d) Luseenide ettev. kätimuse kom.
- 4) Keemia teadete jatkuv väljaandmine.
- 5) 10-da aastapäeva koosvõhemine.

Sõna rääkis Dr. J. Kranig: "Tuleviku suhtes on eriti tähtis riigipilaste osarõtt referaatkoosolekuid - neid võib seegi vähe vähe."

maf. H. Raudsepp: "Juhatus korraldas suured meis asjus - milline on tulemus?"

maf. H. Arro rääkis: "Aukudil oli 3 punkti

- 1) aeg - sellel on kõik rahul
- 2) ettekannete sisu soovitakse a) populaarsena
- b) tehnoloogilisi küsimusi muude riiklike rahulolek.

Dr. P. Prossorski: "Mis tegevuskavas rääitud ekskursiooni punktub, mis tuleks see teha vähe pikema kestusega - mäeülevaade 1932 a. ekskursioon oli vähe kiire, peatused liig lühikesed.

Prof. B. Paris: "Ekskursiooni riisikaspeliks lähivõtmise jääd täiel määral osarõttete etrustada."

Kuna tegevuskava suhtes enam sõna ei võeta paub koosoleku juhataja tegevuskava hääletusele. Tegevuskava võetakse vastu riikl häälel.

Elavate kaanab ette kassapidajaja maf. H. Arro:

<u>Debit</u>	Kr. S.
Saldo	28, 56.
1933 a. liikumaks	150. —
Keemia Teadete avald. kuulutused	60. —
Bilans	238. 56.

Kredit

Kirjandus ja postikulud	30. —
Kuuma Teadid 3, 4. a 2 tr. pg.	180. —
Ruumide vabre	10. —
Ettevõttevõtte kuludeks	18. 56.
Bilanss.	238. 56

Esitatud elavate võetakse vastu riikl häälel.
II. Valimised.

Boimete kohale seatakse riles Prof. Dr. B. Paris ja dot. dr. J. Koprillem. Valitakse Prof. B. Paris nähtava enamusega.

Abiesimehe kohale seatakse riles: Dr. A. Laur, mag. B. Sinka, Dr. J. Kranig. Hääletusel saavad: Dr. A. Laur 15 häält, mag. B. Sinka 7 häält ja Dr. J. Kranig 2 häält - seega valiti abiesimeheks Dr. A. Laur.

Laekahoidja kohale 1) maf. H. Raudsepp - 5 häält
2) maf. H. Arro - nähtava enamusega, seega valiti laekahoidjaks maf. H. Arro.

Kirjatoimetaja kohale 1) hra E. Umbliia - 16 häält.
2) maf. B. Sinka - 9 häält.

Abikirjatoimetaja kohale valitakse riigipilane E. Ritland - 23 häälega.

Juhatus kandidaatideks valitakse: esimene kandidaatiks Dr. J. Koprillem teiseks juhata. kand. Dr. L. Trikanik.

Revisjoni komisjoni valitakse:

1) Dr. J. Kranig, 2) maf. B. Sinka, 3) maf. H. Raudsepp - kõik nähtava enamusega.

Rev. komisjoni kandidaatideks valitakse:

1) maf. J. Pollumaa ja 2) pd. E. Välter.
maf. H. Arro tub ettevõtte valida riis RKSi liige Tallinnast kassapidajale abiks, kes aitaks sissekassuenda Tallinnos elavate liikmete liikumaksu. Esitatud kandidaatidest 1) hra Linnar 17 häält valitakse 2) hra Kangro 7 häält hra Linnar.

VII. 10-da aastapäeva küsimusi.

Enne rotab prof. B. Paris: „ Selts saab mäntsi kuus 10-ue aastaseks. Juhatusel ei ole kindlat kava aastapäeva suhtes, juhatus soovib siin teada saada üldkoosoleku seisukohta.“

maf. H. Arro: „ Olen tähtis rõõpselt põhimuslike otsus 1) koostapäeva pidada, 2) või misama müüdüda lasta.“

Prof. B. Paris: „ Paktust ei maksaks korraldada - üldse tuleks hoiduda suurematel kuludel; miseldar alaks suaraheline koosvõimine.“

Teeu ettepaneku korraldada suaraheline koosvõimine, kusjuures kulud saaks kaetud osavõtjate poolt.

Koosoleku rotab ettepaneku vastu mähtava enamusega.

Koosvõimise korraldamiseks paneb Prof. B. Paris ette - valida komisjon.

Ettepanek võetakse vastu. Komisjoni valitakse: pr. N. Räsö, pr. B. Valtter ja pr. M. Mikkelstein.

maf. H. Raudsepp: „ Ruumide suhtes on 2 võimalust: 1) Püroopilasmaja, 2) Välgaspool akad. ringi ruumi kohvik või klubiruum.“

maf. H. Arro: „ Maks kulude kahteks alaks maksimaalselt 1 kr. Tösoortja pealt.“

Küsimuse lähem arutelu jäetakse komisjoni hooleks, kusjuures komisjoni koostuotsu saaks valitakse pr. N. Räsö.

VIII. Jooksvaid asju.

Esimeses Prof. B. Paris teatab, et miten AKS-i liikmetes on vastu võetud pr. Kleinberg ja pr. Telts.

Teisipäevaste koosolekute aja suhtes osutub senise kulla 19 asemel vastuvõetavaks kell 18.

Dr. B. Lamm: „ Kirjanike lüüdu poolt

on kokku kutsutud komisjon, et selgitada üllemaalise Eesti kultuurpäeva korraldamise võimalusi. Reaalteaduste seltside esitajate poolt valiti komisjoni AKS-i esitaja. Dr. B. Lamm ja humanitaar-tead. seltside esitajaks maf. B. Arro.

Järgkõrros on müüd koosoleku Tallinnas. Lühia suarotjad esem ei ole lõpetab koosoleku juhataja koosoleku kell 20⁰⁰.

- E. Krusenbergi ja abikirjatoimetaja

Koosoleku

A. Tamm, P. Ritsland

Protokoll # 85.

AKS-i ettekandekkoosolek 14.03.1933. kl. 18.00. Keemia instituudi auditooriumis. Päevakord:

- 1. Dr. med. M. Piitso uferaat: Süsivesikud organismis.
- 2. Lääbirääkimised.
- 3. Jooksvaid asju.

Kuus 27 AKS-i liiget ja 5 külalist

Avab prof. Paris ja kannab ette väljakuulutatud päevakorra.

- 1) Referent dr. med. M. Piitso. Referendi kokkuvõtte on ilmunud „Keemia Teatis“ nr. 2, 1933.
- 2) Lääbirääkimiste all võtavad sõna K. Wesske ja A. Sinna.
- 3) Jooksvate asjade all kannab abikirjatoimetaja E. Ritsland aruande kokkuvõtte koosolekute elustamise kohta. Aruandi kokkuvõtte antis. Aruandi kohta võtab sõna J. Raudsepp.

Koosolek lõppes kl. 19⁴⁵

E. Ritsland

ja kirjatoimetaja

Protokoll # 86.

Akhi ettekandekausolek 28. 03. 1933. kl. 18.00. Keemia instituudi auditooriumis.

Kuus 23 Akhi liiget ja 1 külalist.

Arwab prof. Paris ja kannab ette wäljakuulutatud päewakorra: 1. Ins. A. Graueni referaat: Betaon kui elitusmaterjal. 2. Lääbirääkimised.

1. Referent ins. A. Grauen. Referaadi kokkuvõtte ilmunud Keemia Teatisis nr. 3.

2. Lääbirääkimiste all võtavad sõna K. Weske ja D. Erma.

Kausolek lõppes kl. 20.10.

Umblic
ja kirjatoimetaja

Protokoll # 87.

Akhi ettekandekausolek 4. IV. 1933. kl. 18.00 Keemia Instituudi auditooriumis.

Kuus 24 Akhi liiget ja 5 külalist.

Arwab prof. Paris ja kannab ette wäljakuulutatud päewakorra: 1. Dipl. keem. K. Weske referaat: Konservidest ja konservi tööstusest. 2. Lääbirääkimised.

1. Referent K. Weske. Referaadi kokkuvõtte ilmunud Keemia Teatisis 1933 nr. #

2. Lääbirääkimiste all võtavad sõna Umblic, Raudsepp, Pettas, Aro.

Prof. Paris teatab, et Akhi liigeteks on vastuvõetud: dipl. ins. A. Kolst, Keemia üliõpilased: ll. Asson ja A. Trofimov.

Kausolek lõpeb kl. 19.50

Umblic
ja kirjatoimetaja

Protokoll nr. 88.

Akhi ettekandekausolek 25. 04. 33 kl. 18.00 Keemia Instituudi auditooriumis.

Kuus 27 Akhi liiget ja 19 külalist

Arwab prof. Paris ja kannab ette wäljakuulutatud päewakorra: 1. Dr. M. Piitso referaat: „Vitamiinidest“ 2. Lääbirääkimised.

1. Referent Dr. Piitso. Referaadi kokkuvõtte ilmunud Keemia Teatises.

2. Lääbirääkimiste all võtavad sõna Smica, Weske, Raudsepp.

Prof. Paris teatab, et miters Si liikmeteks on vastuvõetud Sznantzmänn, W. Koen ja G. Franz.

Kausolek lõpeb kl. 19.55

Umblic
ja kirjatoimetaja

Protokoll nr. 89.

Akhi ettekandekausolek 24. 10. 33. kl. 18.00 Keemia Instituudi auditooriumis. Kuus 23 Akhi liiget ja 6 külalist.

Arwab prof. Paris ja kannab ette wäljakuulutatud päewakorra: 1. Dr. A. Partsi referaat: Neutronid ja positronid 2. Mag. H. Aro: Aumaine müüdnud keemikute päewast ja keemikute kutseviiguse seaduselnõust. 3. Lääbirääkimised.

Päewakorras muudatusi ja Täiendusid ette võtta ei soovitata

1. Referent dr. A. Partsi. Referaadi kokkuvõtte ilmunud Keemia Teatises 4.-as vihkus. Referaadile järgnevalt läbi

2. Lääbirääkimiste all võtavad sõna dr. Laur, mag. Raudsepp, stud.

1. Rätsep. 2. Mag. H. Aro seletab üksikasjalikult III. Keemikute päewa käiku.

3. Lääbirääkimiste all teatab prof. Paris, et uus Akhi liikmeks on vastuvõetud dipl. keem. Israel Matlinsky. Kausolek lõppes kl. 19.30

Umblic
ja kirjatoimetaja

Protokoll m. 90.

AKSi ettekandikoosolek 14. XI. 33. kl. 1900 Keemia
Instituudi Auditooriumis. Koos 24 AKSi liiget ja 15 külalist.

Awab prof. Paris ja kannab ette wäljakuulutatud päewakorras

1. Mag. chem. H. Raudsepa referaat Sajagaasidest
2. Joonswaid asju.

Päewakorras muudatusi ette wõtta ei soowita

1° Referent, mag. Raudsepp. Referaadi kokkuvõte ilmunud Keemia Teatris

2° Lähirääkimiste all sõna ei wõta.

Koosolek lõppes kl. 19³⁵

Elmblie
ja kirjatoimetaja

Protokoll m. 91.

AKSi ettekandekoosolek 21. XI. 33. kl. 1900 Keemia Insti-
tuudi Auditooriumis Koos 24 AKSi liiget ja 9 külalist.

Awab prof. Paris ja kannab ette wäljakuulutatud päewakorras

1. Mag. chem. H. Raudsepa referaat Tulewiku sõjagrasidest

1° Dr. A. Parts referaat: Lahuste juhtivuse mõjust
dipoolmomentide määramisel.

2° Joonswaid asju.

Päewakorras muudatusi ette ei wõta.

1° Referent dr. A. Parts. - Lähirääkimiste all wõta.
wad sõna mag. Raudsepp, dr. Tiganis, prof. Paris.

2° Referent mag. Raudsepp.

3° Joonswaid asjade all sõna ei wõta.

Koosolek lõppes kl. 19.35.

Elmblie
ja kirjatoimetaja

Protokoll m. 92.

AKSi ettekandekoosolek 5. XII. 33. kl. 1900 Keemia
Instituudi Auditooriumis. Koos 18 S-i liiget ja 4 külalist.

Awab prof. Paris ja kannab ette wäljakuulutatud päewakorras

1. Dr. M. Grossi referaat temil: Piimhappe käi-
rimisest ja selle rakendamisest põllumajanduslikus tehnolo-
ogias
2. Lähirääkimised

Päewakorras muudatusi ette ei wõta.

1. Referent dr. M. Gross. Referaadi kokku-
wõte ilmunud Keemia Teatris nr. 4. - 1934.

2. Lähirääkimiste all wõtawat sõna prof.
Paris, asju! Aru ja Raudsepp.

Koosolek lõppes kl. 19³⁵

Elmblie
ja kirjatoimetaja

Protokoll m. 93.

AKSi aasta peakoosolek 13. veebruaril 1934a. kell 19⁰⁰
 Ülikooli Keemia Instituudi auditeeriumis. Koos 26 AKSi
 liiget.

1. Koosoleku avab prof. dr. H. Paris, tervitab kokkutulnud
 Seltsi liikmeid algava tegevusaasta puhul ja asub
 väljakuulutatud päevakorra 1. punkt - koosoleku
 juhataja valimise - teitmisele. Koosoleku juhatajaks
 valitakse ühel häälel prof. dr. L. Piganis.
 Koosoleku juhataja loeb ette väljakuulutatud päeva-
 korra:

1. Koosoleku juhataja valimine
2. Protokoll kiinnitamine
3. Aruanded
4. Valimised
5. Tegevuskava ja eelarve
6. Läbirääkimised.

Päevakorras muudatusi ega täiendusi ette ei võeta.

2. Protokoll kiinnitamine: Mõeldunud aasta pea-
 koosoleku protokoll kannab ette Seltsi kirjatoimetaja
 E. Umbliat. Protokoll võetakse muutmatault vastu.
 Protokoll kiinnitajateks valitakse hännad Kiisk, Piiss ja
 Riisland.

3. Aruanded. Laeka aruanne 1933. a. tegevusaasta
 kohta kannab ette Seltsi laekahoidja mag. H. Luo.

	<u>Debit</u>
Saldo 1. II. 1933.	Kr. 28. 56
1933. a. liikmemaksu 42 l. à 2 Kr.	" 96. 00.
12 l. à 1 Kr.	" 12. 00.
Ülmitse aastate liikmemaksu	" 26. 00.
1934. a. liikmemaksu 8. liikmet	" 12. 00.
10. aastapäeva teohtu üljajään	" 2. 36
Tulud AKSilt Keemia Teadite w- andm.	" 60. 00
Kuulutatud est Keemia Teadite 3 ja 4.	" 85. 00.
Koos %%	" 01. 01.

Kokku Kr. 310. 93.

Kredit.

Postikuludens 3. V. 30 - 12. II. 34.	Kr. 19. 60.
Kantsleerikulu	" 8. 50.
Õnnesovviteleg. J. W. Weski 60. a. sünnip.	" 1. 15
Keemia Teadite wiks m. 3 ühis korrek.	" 136. 50.
" " " n. 4 kuulud. korj. korrek.	" 15. 00.
III E. Keemikute Päeva osavõtukulud	" 11. 00.
Ruumide walu koosolekute ajal	" 8. 00.
Saldo 12. II. 1934	" 111. 18.

Bilanss Kr. 310. 93.

Pewisjonikomisjoni protokoll kassaarundi kohta
 kannab ette mag. H. Brandsepp, millest selgub, et
 kassapidaja asjaajamine on korras.

Kirjatoimetaja aruanne 1933. tegevusaasta kohta kannab
 ette kirjatoimetaja E. Umbliat:

1. Liikmiskond.

Haste alul oli	127 liiget;
Hasta lõpul oli	136 liiget;
Hastajooksul juuretulnud	11 liiget;
Hastajooksul lahkunud	2 liiget; (summa läbi).

2. Juhatusi tegevus.

Hasta juooksul peetud 17 juhatusi koosolekut, kesk-
 mise osavõtjate arvuga 4,3 juhatusliiget per koosolek.
 Koosoleku keskmine kestvus 52 minutit; koosolekuid
 otsustatud 55 küsimust.

Kirju sissitulnud 46 nr. nr., välja läinud 49 nr. nr.,
 erinumbrite all välja saadetud 943 kirja ja ajakirja.
 Aruanne juhatusi tegevuse kohta keemikute kutse-
 üiguse seaduselnõu asjus on ära toodud viimase
 Keemia Teadite (I, 4). erinumbriis.

3. Seltsi üldtegevus

Hasta juooksul on peetud 9 koosolekut, mist 1
 aasta peakoosolek ja 8 ettekandekoosolekut, keskmise

osavõtjate arvuga 23, 7 Seltsi liiget ja 7 külalist per koos-
olek. Ettekande koosolekuil esinesid kõnelejadena:

1. dr. med. M. Piitso kahel korral teemidel:

- a) Süsinesisikud organismis ja
- b) Vitamiinidest

2. dr. F. Parts kahel korral teemidel:

- a) Neutronist ja positronist ja
- b) Lahuse juhtivuse mõjust dipoolmom. määramisel.

3. Mag. H. Raudsepp kahel korral teemidel:

- a) Sõjagaasidest ja
- b) Puluviiku sõjagaasidest

4. Ins. A. Oranen teemil:

Pitvõn kui ehitusmaterjal.

5. Dipl. kum. K. Veski teemil:

Konservest ja konservitööstusest

6. dots. dr. M. Gross teemil:

Püimhappe käärimisest ja selle rakendamist põllumajanduses.
S'i 10-da aastapäeva puhul korraldati ühine koosviibi-
mine 7. III. 33. kohvik Mascotte'i ruumis, millest võeti
osa 70 S'i liiget ja külalist.

4. Komisjonide tegevus.

S'i juures tegutses 4 komisjoni

1. Osakussõnade -
2. Ajaloo
3. Muuseumi ja
4. Keemia inseneride ettevalm. küsimuse komisjon ja
5. Keemia Teadete toimetus.

Keemia osakussõnade komisjoni aruanne 1933 a. tege-
vusest: Komisjon töötas endises koosseisus. Kogu 1933.

a. Tegevus sisuliselt osakussõnade trüki valmistamises.

Aasta jooksul peeti 29 koosolekut. Töö tulemus oli
255 lk. trüki valmistamiseks masinriija (umbes 3100 sõna).

Elamisega kokku on praegu trüki valmistamiseks 350 lk (umbes
4250 sõna). Et komisjoni tööd kiirendada oleks

tarvis abijõude sõnade ümberkirjutamiseks. See vajab
aga raha. Vastava palve tutvuse asjus esitati juhatuse
poolt mõeldud aastal Ülikooli Valitsusele. Palve
ei löönud aga rahuldumist. Praegu lasub kogu oskus-

sõnade kirjutamiseks komisjoni liikme dr. L. Tiganiku pool-
mille eest temale palju tänu wõlgueme.

Keemia-inseneride ettevalmistamise küsimuse kaalumi-
sena aruanded komisjoni aruanne:

Komisjon kaalus küsimust kahel koosolekul. Õppe-
kassa asjus liite, et meie Ülikooli keemia osakonnas on ole-
mas kõik eeldused keemia inseneride ettevalmistamiseks. Siin
tuleks wõid rohkem rõhutada tehnilisi aineid, käsitada
suuremas ulatuses elektrotehnikat ja täiendada kassa ra-
kendusmehaanikaga nii palju kui seda tarvis on keemia-
inseneri traduse seisukohalt. Ilis puutub küsimuse prakti-
lises läbiviimisesse, siis ei näe komisjon siin mingisugu-
suid raskest, kui Ülikooli juurde avataks tehnika
tradusekand. Pääl määrab puuldab keemia-inseneride
ettevalmistamist meie keemia osakonnas juures matemaatika-
loodusteaduskonnas kogu, nagu ta seda on rõhutanud
omas märgukirjas hõsonimile. Nagu selgunud, asub samal
sisukohal ka ka-so-ministerium. Arvestades asjaoluga,
et nim. küsimus juba Riigikogus pääwakonnas seisis
tehnilise hariduse korraldamise küsimusega, siis tuleb
komisjoni aruandmise järgi ära oodata Riigikogu otsust
antud küsimuses. Juhul, kui Riigikogu tehnilise har-
iduse küsimuse eitaswolt otsustab, tuleks keemia-insene-
ride küsimus juba isesiswolt äles wõtta.

Ajakirja "Keemia Teadete" toimetus aruanne 1933 a.

tegevuse kohta: Aruande aasta jooksul trükiti ilmu-
nud 2 wihku ä 400 erse mplaari. Nendes on avaldatud
12 keemilise sisuga pikemat kirjutist 11 autorilt, kutse-
alalt 4 kirjutist, keemia teadud mujalt - 16 ja mitme-
sugusid wäikesemaid teadud 7.

Ajakirja wäljaandmise kulud olid:

Liadu, trükk, paber, brošuurimine kr. 249.50.

Keeliline korektuur " 5

Kokku kr. 254.50.

Postust saadud S.K.S.-ilt kr. 60.00.

Kuulutuste eest ajakirjas " 80.00

Kokku " 140.00

Seega jääb Seltsi kanda kr. 114.50.

Ajakirja on saadud Kõli- ja Kõli liikmetele, ajast
kuvatatud organisatsioonile, Ülikooli ja HSM-i juhti-
waile isikutele.

Prægi laos: wiks 1... 62 eks.; wiks 3... 67 eks.
wiks 2... 67 eks.; wiks 4... 128 eks.

Ajaloo ja Muuseumi komisjonide töö tulemusteni
jäändud ei ole puudunud ka aruanded
Revisjonikomisjonile protokolli kirjatoimetaja Tigeuse
kohta kannab ette mag. U. Raudsepp, millest algus
et kirjatoimetaja asjaajamine korras on.
Aruannete kohta sõna ei wõta - koosoleku kinnitab
nend ühel hääl.

4. Valimised:

E-i esimehe kohale seatakse kandidaadiks prof. Paris
Umbria: Wana juhatuses kuusisid kuuluvad isikud
on pea kõik pikemat aega juhatuses tegutsenud ja
arwanud omama ärguse juhatuses tagasiastumiseks,
et ruumi anda uutele wärskitule jäändudele, kuna
wimmaste aastate jooksul S-i juhatuses on moodus-
tatud pea eranditult aareg. keemia laboratooriumi
jäändudest. Wana juhatus astub tagasi ja kuldub
ennast walida lookmast. Juhatuses puult esitab
Uue juhatuses täies kuusisusjärgmiselt:

Esimees: dots. dr. Kopwillem.

abimees: dr. Parts.

Kirjatoimetaja: hra Kiisk

abikirjatoimetaja: stud. Prossowits.

Laekur: assist. hra Krusenberk

Juhatusliikmete kandidaadid: dr. Tiganik, stud. Kooit.

Revisjonikomisjon: mag. Pälluman, mag. Liiljan, hra
K. Weske

Revisjon. komis. kandidaadid: stud. Falts ja stud. Kiip.

Dr. Parts: Seltsi juhatuses on almed wäga hääl, tal
ei ole põrgust edaspidisest tööst kulduda ega õigust
uue juhatuses kuusisus koosolekule ettekirjutada.

Mag. Raudsepp: Kas koduseks järel saab walida
korraga kogu juhatuses

Dr. Laur: Koduseks ei määra midagi kindlaks

Mag. Ibro: Wana juhatuses kuldub kategooriliselt
dr. Kopwillem - lub ettepanekut walida juhatuseliikmed
üksikult

Mag. Raudsepp lub ettepaneku walida kogu juhatus
korraga.

Hääletamisel saab dr. Kopwillemi ettepanek poolt 11 hääl
wastu 11 häält, juhataja hääl poolt - ettepanek wasta-
wõtted; mag. Raudsepa ettepanek - kui ulmuse wasta-
hääletusele ei tule.

Esimehe walimisel saab prof. Paris 18 häält, dr. Kop-
willemi - 4 häält; walitud prof. Paris.

Abimehe kohale seatakse kandidaadina dr. Parts ja dr.
Laur. Hääletamisel saab dr. Parts - 20 häält, dr.
Laur - 3 häält; walitud dr. Parts.

Kirjatoimetaja kohale seat. kandidaadina hra Kiisk
ja assist. Umbria. Hääletamisel saab hra Kiisk - 4 häält,
assist. Umbria - 20 häält; walitud Umbria.

Abikirjatoimetajaks walitakse üliõp. Prossowits ühel hääl.
Laekuridja kohale seatakse kandidaadina assist. Krusen-
berk ja mag. Ibro; mag. Ibro kuldub kategooriliselt.
Hääletamisel saab assist. Krusenberk - 8 häält ja
mag. Ibro - 16 häält; walitud mag. Ibro.

Laekuri asstentjaks walitakse mag. Sirkar ühel hääl.
Juhatuses kandidaadiks walitakse nähtawa enamusega
esimehe kandidaadiks dr. Tiganik ja kirjatoimetaja kandi-
daadiks - üliõp. Kooit.

Revisjonikomisjonile liikmeteks walitakse ühel hääl:
mag. Pälluman, mag. Liiljan, hra K. Weske. Komisjoni
koosolekutsujaks mag. Pälluman; revisjonikomisjonile
kandidaatiks walitakse nähtawa enamusega üliõpilased
Falts ja Kiip.

5. Tigeusekawa ja ularwe.

Algawa aasta tigeusekawa kannab ette kirjatoimetaja
Umbria:

1. Ettekanne koosolekuid 7
2. Ekskursioon P. - lertisse
3. Jatkum töö komisjonides.
4. Keemia Teadite jatkum wäljaandmine
5. Aostapaine kooswõimise.

Tegevuskava kohta sõna ei võeta; see kiidetakse hääns esitatud kujul.

1934. a. ularve kannab ette mag. Arro:

	Debit:
Saldo 12. II. 1934 a.	Kr. 111.18
1934 a. liikmeks (145 l. à 2 kr. 30 l. à 1 kr.)	" 120.00
Elumiste aastate liikmeks	" 60.00
Keemia Teadete I v. 4. kuulut. eest saamata	" 10.00
- " - II 2 vikku, kuulutuste eest	" 60.00
<hr/>	
	<u>Bilanss kr. 361.18</u>

	Kredit:
Kirjavahetus ja postikulud	Kr. 30.00
Keemia Teadete I v. 4 väljaandmine	" 113.00
- " - II v. 1 ja 2 à 2 tr. prog.	" 180.00
Ruumide wälwe koosolekute ajal	" 10.00
Ette nägemata kulud	" 28.18
<hr/>	
	<u>Bilanss kr. 361.18</u>

Bilansse kohta sõna ei võeta; see kiidetakse hääns esitatud kujul.

6. Lääbirääkimised: Lääbirääkimiste all otsustatakse 9-i aastapäewa koosviibimise ära pidada 10. märtsil. s.a. Osavõtunumarsus määratakse à 1. kroon isikult ja koosviibimise korraldamise komisjoni walitakse ühel häänel arst. Krusenberg, üliõp. pr. Kleinberg ja pr. mag. Lütjan. Komisjoni kokku kutsejans - arst. Krusenberg.

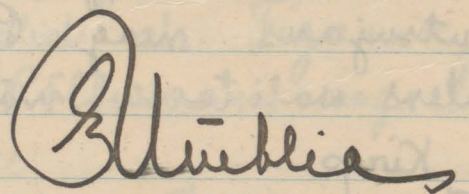
Koosolek lõpeb kl. 19.20

Peakoosoleku poolt valitud allkirjutajad:

Dr. Kallio

J. Kolme

E. Tatts

ja kirjatoimetaja.

Protokoll nr. 94

AKS-i ettekandekoosolek 27. veebruaril 1934. kell 18.00
Keemia Instituudi auditooriumis.

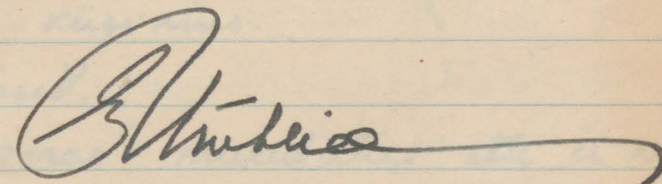
Päevakorras:

1. Prof. dr. A. Paris: Uurimistööd üldise ja orgaanilise keemia alal bestis iseseiswuse ajal
2. Prof. P. Kogerman: Uurimistöö korraldamisest orgaanilise keemia alal bestis ülikoolis.
3. Dots. dr. J. Kopsillemi: Keemilis-tööstuselistest uurimistööst ja keemia tööstuse arenemisest bestis iseseiswuse ajal
4. Lääbirääkimised.
Kõos 34 S-i liiget ja 15. kübalist
Koosoleku eeswõ dr. Paris ja teatab et koosoleku ajaga on ühte langetanud tehnil. händuse korraldamise komisjoni istung, mille pärast päewakorras tuleb muudatusi ette võtta ja niimet kõneleb esimene prof. Kogerman, kuna dots. Kopsillemi ettekanne jääb järgmisele nädalale.

1. Räägib prof. Kogerman üldtööd teemil.
Kõne kokkuwõtte aratööd Keemia Teadete II viku...

2. Räägib prof. Paris üldtööd teemil. Kõne kokkuwõtte aratööd Keemia Teadete II viku...

3. Lääbirääkimiste all awaldab dr. Paris luv. tust, et AKS-i koosolekust ka edaspidi sama aktiivset osa wõtakse, nagu täna.
Koosolek lõpeb kl. 19.15

ja kirjatoimetaja.

Protokoll # 95.

AKSi ettekandekoosolek 6. III. 24. kell 18⁰⁰ Keemia Instituudi
Auditooriumis. Koos 24 S-i liiget ja 15 külalist

Päevanord:

1. dots. dr. J. Kopsi: Keemilis- tööstuselisest uurimis-
tööst ja keemia tööstuse arenemisest Eesti iseseisvuse ajal.
2. Lähirääkimised.

Avald prof. Paris. Päevakorras muudatusi ette ei võeta.

1. Referent dr. J. Kopsi abitaotud teemid.

Referaadi kokkuvõtte keemia Teadete II vöhr 1.

2. Lähirääkimiste all teatab prof. Paris, et Selts kor-
raldab oma 11. da aastapäeva puhul amarahelise koos-
viibimise kohvik „Sarepsi“ ruumis 10. märtsil s. a. kell 19⁰⁰.

Palub rohelt osavõtta. Uutens liikmited on vastavõetud:

Stud. chem.	B. Karasin ✓
"	G. Althausen ✓
"	M. Puidsepp ✓
"	R. Walden ✓
"	L. Brandberg ✓
"	S. Urbansvits ✓
"	R. Martinson ✓
"	E. Ostrow ✓
"	W. Lohmus ✓
depl. keem.	R. Nutaw ✓

Koosolek lõppes kell 19⁰⁰.

Etüblis
ja kirjatoimetaja.

Protokoll m. 96.

AKSi ettekandekoosolek 20. III. 24. kell 19⁰⁰ Keemia
Instituudi auditooriumis. Koos 29 S-i liiget ja 5 külalist

Päevanord

1. Dr. H. Lusk: Elementide perioodiline süsteem
2. dots. dr. J. Kopsi: Uelra jäämiste kasutamise
moodraste viisidest.
3. Lähirääkimised.

Avald prof. Paris. Päevakorras muudatusi ette ei võeta.

1. Referent dr. H. Lusk. Referaadi kokkuvõtte vt.

2. Referent dr. J. Kopsi. Referaadi kokkuvõtte vt.

3. Lähirääkimiste all võtavad sõna dr. Paris, mag. Inno,
prof. Paris, stud. Prosovit.

Koosolek lõppes kl. 19⁵⁰.

Etüblis
ja kirjatoimetaja.

Protokoll m. 97.

AKSi ettekandekoosolek 17. IV. 24. kl. 19⁰⁰ Keemia
Instituudi auditooriumis. Koos 25 S-i liiget ja 6 külalist.

- Päevakorras:
1. Assist. E. Krusenbergi ettekande: Latentne pilt
 2. Keemia Teadete" toimetuse ametisse kinnitamine
 3. "Enskursiooni küsimus.
 4. Lähirääkimised.

Avald prof. Paris. Päevakorras muudatusi ette ei võeta.

1. Referent E. Krusenberg latentsest pildist

2. "Keemia Teadete" toimetuse koosseisus: peatoimetaja
prof. Paris, toimetuse liikmed: dr. dr. Laur, Tiganis, Kopsi
ja Paris kinnitatakse ametisse ühel heal.

3. Enskursiooni asjus sõna ei võeta; ligema kassa
väljatöötamine jääb juhatuse hooleks.

4. Lähirääkimiste all sõna ei võeta.

Koosolek lõppes kl. 19³⁵

Etüblis
ja kirjatoimetaja.

Protokoll nr. 98.

AKS-i ettekandekoosolek 9. 10. 1934. kell 18.00
Keemia instituudi auditooriumis. Koos 24 Si liiget ja
6 külalist.

Päevakord:

1. Dr. Leo Jürgensoni referaat: Tehnilise hariduse
korraldusest P.-A. Ü. tehnikas ülikoolis.

2. Lähiväärkimised.

Avab prof. Paris. Päevakorras muudatusi ette ei võeta.

1. Referent dr. Jürgenson.

2. Referaadile järgnevad ettepanekud lähiväärkimised.

Prof. Paris teatab, et mitmes Si liikmest on vastu võetud

prof. dr. Georg Barkan.

dipl. keem. Karl Luts.

Stud. Evald Blum.

" Nils Karstens.

Koosolek lõpeb kl. 19.25

Blumbliss
ja kirjatoimetaja.

Protokoll nr. 99.

AKS-i ettekandekoosolek 23. 10. 1934. kell 18.00.
Keemia instituudi auditooriumis. Koos 19 Si liiget ja
2 külalist.

Päevakord:

1. Dr. K. Loskiti referaat: Isotoopide teooria puudustest.

2. Lähiväärkimised.

Avab prof. Paris. Päevakorras ei muudeta.

1. Referent dr. Loskit.

2. Järgnevad lähiväärkimised.

Koosolek lõpeb kell 19.15.

Blumbliss
ja kirjatoimetaja.

Protokoll nr. 100.

AKS-i ettekandekoosolek 6. 11. 34. kell 18.00 Ülikooli keemia
instituudi auditooriumis. Koos 24 S-i liiget ja 3 külalist.

Päevakord:

1. Stud. P. Prosovits: Raskest veest ja vesiniku isotoo-
pist

2. Lähiväärkimised.

Avab prof. Paris. Päevakorras muudatusi ette ei võeta

1) Referent P. Prosovits ülalmainitud teemal.

Lähiväärkimist all võtavad sõna dr. Parts, dr. Laur, stud.
Padernik.

2) Juhataja teatab, et Si liikmest on vastu võetud stud.
elur. tehm. Arnold Eron.

Koosolek lõpeb kl. 19.25

Blumbliss
ja kirjatoimetaja

Protokoll nr. 101.

AKS-i ettekandekoosolek 12. 11. 35 kell 18.00 Ülikooli keemia
instituudi auditooriumis. Koos 22 seltsi liiget ja 5 kül-
alist.

Päevakord:

1. Dot. A. Parts'i ettekandek: "M. Curie teemad
radioaktiivsete elementide uurimisel"

2) Ekskursiooni küsimus.

Avab prof. A. Paris. Päevakorras muudatusi ei tehta.

1) Referent dot. Parts ülalmainitud teemal

2) Ekskursiooni küsimus arutamisel võtavad
sõna mag. Arro, dot. Parts ja arustatavate S-i

küsimus kell võtta peakoosolekul arutusele
Koosolek lõpeb kell 19.30.

P. Prosovits
ja kirjatoimetaja

Lisetatud kirju 50 nr. nr., väljalainud 66 nr. nr.,
erinumbritena saadud välja 783 kirja ja ajakirja.

3. S-i üldtegevus.

Aasta jooksul peetud 10 koosolekut, neist 1 aasta-
peakoosolek, 8 ettekanne koosolekut ja 1 aastapäeva
koosviimine, keskmise osavõtte arvuga 34,4 pro.
koosolek, kusjuures oli keskmiselt liikmeid 17,4
koosolekul 26,7 ja külalisi 7,7.

Ettekannetega esinesid:

Dr. K. Loskit - 2. el korral

teemad: (1) - "Elementide perioodiline süsteem"
(2) - "Isotoopide teooria puudustest."

Prof. A. Paris 1 kord,

teemal: "Mürimistööd raldise ja anorgaa-
nise keemia alal Eesti iseseisvuse ajal"

Prof. J. Kopvillem, 2. el korral,

teemad: (1) "Keemilis-tööstuslikest mürimis-
tööst ja keemia tööstuse arenemisest
Eesti iseseisvuse ajal".

2) "Metsa jäämuste kasutamise
moodsaid viiseid."

Prof. P. Kogermann. 1 kord

teemal: "Mürimistöe korraldamisest orgaani-
lise keemia alal Eesti Ülikoolis."

Dots. A. Parts, 1 kord.

teemal: "M. Curie teeneid radioaktiivsete
elementide mürimisel."

Dr. Leo Jürgenson, 1 kord.

teemal: "Tehnilise hariduse korralda-
misest P. Ameerika-ühendriigi
tehnikas Ülikoolis."

Assist. E. Krusenbergi - 1 kord.

teemal: "Latentne pilt"

Üliõp. P. Prosovitš - 1 kord:

teemal: "Raskest reest ja vesiniku
isotopidest."

Li 11-nda aastapäeva puhul korraldatud
omarahaline koosviimine leidis aset: 10. 3. 34. a.
kohvik "Garapi" ruumides, millest võttis osa 37.
Li liiget ja 19 külalist.

Revisjonikomisjoni protokollis kirjeldatud tegevuse
kohta kandis ette Rev. kom. liige stud. Erika Pälts,
millest selgus et kirjeldatud asjaajamine 1934/35
tegevusaasta vältel on peetud uskujulikult korras.

Komisjonide aruanded:

S-i juures tegutsesid aasta jooksul oskuskõnade
komisjon ja "Keemia Kaadrite" toimetus, mille
tegevuse aruanded kannavad ette vastavate
komisjonide liikmed: dr. E. Prgants ja dr. H. Laur.

Aruanded võetakse ühel häälil vastu.

Valimised

Dr. H. Laur teeb ettepaneku valida vana juhatus
täies koosseisus tagasi.

Lõuna võtab arst. E. Krusenbergi täiendades dr. H. Lauri
ettepanekut Tallinna elama asunud kirjeldatud
E. Umbria asemele valida arst. E. Ritslandi.

Mag. H. Arro teeb ettepaneku valida juhatusse liikmed
üheksalt.

Hääletusel saavad ettepanekud häälti:

Dr. H. Lauri ettepanek 19 häält poolt, 4 vastu
Mag. (ühes E. Krusenbergi täiendusega)

Mag. H. Arro ettepanek 3 häält poolt, 16 vastu.

Seega vastu võetud dr. H. Lauri ettepanek ühes
E. Krusenbergi täiendusega.

Juhatusse koosseis:

Esimees: prof. A. Paris.

abimees: dots. A. Parts

kirjeldatud: arst. E. Ritsland.

abikirjeldatud: üliõp. stud. P. Prosovitš.

laekur: mag. H. Hro.

Juhatus liikmete kandidaatideks valitakse ühel häälel: stud. H. Erm ja Annemarie Kleinberg.

Revisjoni komisjoni valitakse ühel häälel: Assost. K. Veske stud. Erika Paltš ja assost. E. Krusenbergi.

Kandidaadiks stud. O. Hirv. Komisjoni kokkukutsujaks liikmeks assost. K. Veske.

P. 5. Tegevuskava ja elarve:

Tegevuskava esitab abikriyatseimetaja P. Prosovits.

1. Ettekande koostekuid - 7.
2. Ekskursioon Soome.
3. Keemikute Päeva korraldamine 28-29 sept. s.a.
4. Jatkuv töö oskussõnade komisjonis
5. "Keemia Peadete" väljaandmise jätkamine
6. Hastapäeva koostekuid korraldam. 9. 3. 35.

Tegevuskava kohta võtab sõna assost. K. Veske ja soovitades intensiivsemat tegevust reitseküsimuste lahendamiseks.

Tegevuskava võetakse muutmatul kujul ühel häälel vastu.

Elarve juurde asudes pöördub laekur H. Hro koostekuid poole küsimusega: Kas jääda endiste liikmete maksude normide juurde: 100 kr. ja üliõpilastele 75 kr. või ettevõtte mingeid muudatusi?

Sõna võtab assost. K. Veske ja soovib liikmemaksu suurendada. Edasi võtab sõna assost. E. Krusenbergi öeldes: „Kui laekur ei näe vajadust liikmemaksu suurendada, miks siis peatada liikmed seda tegema?“

Koostekuid jääb endiste liikmemaksu määrade juurde mag. H. Hro ettepaneku põhjal.

Sellejärel esitab mag. H. Hro 1935/36. tegevusaasta elarve:

Sissetulid

Üljään eluust aastast 16 jaan. / 1935	Kr. 66.67
1935 a liikmemaksud (sum 50% - Kr. 246.-)	Kr. 195.-
Eluustegastate liimmaksud (50% a 285.- st)	Kr. 120.-
Keemia Peadete "kuulakust" ja müügist	Kr. 120.-
Kokku	Kr. 431.67

Pajumised

Posti ja kirjanduse kulud	Kr. 40.-
IV. Keemikute päeva korraldamise kulud	Kr. 30.-
Keemia Peadete IV. v. 2 ja 3 trükkimise kulud	Kr. 280.-
Kuulakust kogumise honorarid	Kr. 30.-
Koostekuid järelvalve korraldamise aja	Kr. 10.-
Ülimalõigematud kulud	Kr. 41.67
Kokku	Kr. 431.67
Salajus	Kr. 431.67

Ettevald elarve võetakse ühel häälel vastu.

P. 6. Informatsioon - ettekanne: „Keemia sektoris muuereid rajas“

Etteandega esineb mag. H. Hro. Sõna võtavad etteande puhul stud. A. Tšis, assost. K. Veske, stud. A. Dreving prof. J. Kopvillim, mag. A. Oberbal, dopt. keem. A. Wals dato. A. Parts.

P. 7. Juansvard arja

Juhatus kava ekskursiooni asjus otsustab dato. Parts. ja pöörab koostekuid poole küsimusega „kuidas võiks sobivam aeg ja kui kaua? soovivad aravõhid jääda loome“ K. Veske küsib: „kas võib proovida?“. Edasi võtab sõna prof. Kopvillim ~~aga~~ ekskursiooni korraldamise aja puhul ja soovib vahemalt 7 päeva kestvat ja korraldada nii, et muist pühad ~~veel~~ võiks mooda saata soomes. Dr. Laur arvab, et see pole sobib, kuna pühade ajal ei saaks kuulastada arutusi ega vahikuid. mag. Hro soovib ekskursiooni määrata kindlaks 1-8 juunini ja paludes ühtlasi ~~teada~~

kasvatamisest osavõttekooriga eelne registreerimise
 5-i laenu või kirja toimetaja juures 20-daan märtsis.
 muudatise ühikuid mis on võiduraha (20 kr.)
 Dr. Haan tuleb ettepanema teatada ^{korraldajad} kasvatamisest
 koostööle (ligetel ~~koostööle~~ korraldajalt - ettepanemine
 võetakse vastu. Prof. Kopvilleni soovitatud
 õppejõududel määrata kõrgem osavõtte maks, sest
 mis vast saamist selle faktuse arvel võtta maks
 ka võttes ühepooli.

Koosolek annab juhatajale võetuse välja-
 töötada kasvatamisest marisreendi.
 5-i aastapäeva korraldamise kohta vatah sõna
 dr. Prosovitš - tehes koosolekule teatavaks valitud
 juhataja abist - s.o. pidada 5-i aastapäeva puhul
 omavahelise koostöö - mille korraldajaks valitakse
 vastav komisioon koos selles: Dr. Piguur - komisiooni
 koosseis kutsuja, stud. Eerika Palts, Annemarie Kruenberg, ja
 V. Lohmus ja mag. N. Rõgo - liikmed.

Sõna öötab veel asist. E. Kruenberg oskus sõnade
 komisiooni töö kiirendamiseks vihtes - soovitud võtta
 teenistusse mõned abijõudu kes viina läbi puht
 tehnilise töö keema praegu asub see teie määrata
 komisiooni liikmed dr. Piguuril. Dr. Haan proovib
 seda ette sooviavaldist ning loob järgmis ettepanemine:
 „koosolek peab teavitada osavõtte komisiooni
 töö edunuse teatavuse võtta abiks mõned tööjõud
 tehnilist tööjõudu ja arja korraldamise eelne
 juhataja soovitus? koosolek ühineb datumi:
 ettepaneminega.

Koosolek lõppis kell 20¹⁵

P. Prosovitš
 1/2 abikoostöötajaga
 E. Taltis
 H. Lohmus
 A. Kruisimaa

Protokoll 103.

A.K.S-i ettekanne koosolek 12. märtsil kell 18⁰⁰. Keemia
 Instituudi auditooriumis. Koos 14. si liget ja 3 külalist.

Päevakord

- 1) Asist. E. Ritslandi referaat: „Teostatavusest“.
- 2) Lahiräanimised

Avab prof. A. Paris. Päevakorras muudatuse ette ei võeta;
 referent ulalmainitud teemil E. Ritsland. Referentile
 järgnevad lahiräanimised. Sõna võtavad prof. Kopvilleni,
 dots Parts ja dr. Prosovitš.
 Koosolek lõpeb kl 18⁴⁵.

P. Prosovitš
 1/2 abikoostöötajaga

Protokoll 104.

A.K.S-i ettekanne koosolek 2. aprill 1965. kell 18⁰⁰
 Keemia Instituudi auditooriumis. Koos 17. liget ja 7 külalist

Päevakord

1. Dr. L. Piguur referaat: „Sünteesilisi kogemusi fluoriga“
2. Lahiräanimised

Avab dots P. Parts. Päevakorras muudatuse ette ei võeta
 Referent dr. Piguur. Lahiräanimistele võetakse sõna
 mag Raudsep, dots A. Parts. ~~Referentile järgnevad~~
 koosolek lõpeb kell 20¹⁵.

P. Prosovitš
 1/2 abikoostöötajaga

Protokoll 105.

A.K.S-i ettekanne koosolek 15. X. 65. kell 18⁰⁰. Keemia
 Instituudi auditooriumis koos 21 liget ja 4 külalist.

Päevakord

- 1) dr. A. Laur: „Muld ja tahkelaevadeid soome
 kohtu- ja teatavate keemise laboratooriumest“
- 2) Lahiräanimised

Avab dots A. Parts. Päevakorda ei muudeta.
 kõneleb dr. Laur selgituseks esitab vastavaid valguspilte.
 Sõnavõtavad: mag. Raudsep, dots Parts, dok. keem. W. Peltai
 koosolek lõpeb kell 21⁰⁰

P. Prosovitš
 1/2 abikoostöötajaga

Protokoll 106.

A. K. S.-i ettekaudu koosolek 6. XI. 1935. kell 18⁰⁰.
Keemia Inst. auditooriumis. Koos. 29 kuiget ja 9 külalist

Päevanord.

1) Dr. L. Pigaux: Nuumalast keemilistest tehnoloogilistest
võimalustest

2) Laboraatoriumid.

Avab prof. A. Paris. Referent Dr. Pigaux. Peale võttes
avati laboraatoriumid.

Koosolekupuhataja teatab et juhatus on otsustanud liikmeks
võtta valla mag. H. Koro.
Koosolek lõpetab kell 20⁴⁵.

P. Proorots
ja abirajade loomelisi

Protokoll 107.

A. K. S.-i ettekaudu koosolek 19. nov. 1935. kell 18⁰⁰.
Keemia inst. auditooriumis. Koos. 28 kuiget. 1 külaline

Päevanord.

1) E. Kruuseberg - "Reaktiivide keemilistest
lahendustest"

2) Laboraatoriumid.

Avab dots. A. Paris. Referent E. Kruuseberg. Peale
referentide avatamise laboraatoriumid võna võtavad:
dr. A. Luus, dots. A. Paris, stud. V. Lohmus.

Koosolek lõpetab kell 19.40.

P. Proorots
ja abirajade loomelisi

Protokoll 108.

A. K. S.-i ~~koosolek~~ ettekaudu koosolek 2. det. 1935. kell 18⁰⁰.
Keemia Inst. auditooriumis. Koos. 47 kuiget. 3 külalist

Päevanord

1) Prof. Yrjö Kauko "õhu süstehappe määra -
mured."

2) Laboraatoriumid

Koosoleku avab prof. A. Paris - teavitades prof. Kaukot.
kui meil külalist. päevanordas muudatus ei tehta

Referent prof. Y. Kauko. Peale referentide võtna sõna
prof. H. Peritz, dots. A. Paris, prof. A. Paris, dr. A. Luus.
Koosolek lõpetab 21⁴⁷

P. Proorots
ja abirajade loomelisi

Protosyllabarium +

19. Jahrhundert. 61.